

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุก

Re-Engineering Research Management

โดย ศาสตราจารย์ นพ.สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล และคณะ

กันยายน 2550

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุก

Re-Engineering Research Manage

คณะผู้วิจัย

1. ศาสตราจารย์ นพ.สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
2. นางสาวปิยวรรณ บุญเพ็ญ	ฝ่ายวิจัย
3. นางกรอุษา ศรีสุวรรณ	ฝ่ายวิจัย
4. นางสาวจิตรลดา สีฉ่ำ	ฝ่ายวิจัย

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้การสนับสนุนในการทำงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ศ.ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ อธิการบดี และ รศ.นภาพร หะวานนท์ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ที่ให้นโยบาย ร่วมกันกำหนดทิศทาง และสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมและพัฒนากิจการวิจัย คณะกรรมการบริหารงานวิจัย ที่ร่วมกันช่วยพัฒนาระบบและพัฒนางานบริหารงานวิจัยร่วมกันอย่างเข้มแข็ง และกรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมาก จนทำให้การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้อย่างสมบูรณ์ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะมีประโยชน์และสามารถเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิจัยให้กับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ ได้ต่อไป

ผู้วิจัย

กันยายน 2550

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุก

ปัญหาการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยของรัฐมักเป็นลักษณะของการบริหารงานเชิงรับ มีการวางนโยบายและแผนงานวิจัยไว้อย่างกว้าง แต่ไม่ได้กระทำการในเชิงรุกที่จะขับเคลื่อนทรัพยากรและทรัพยากรสินทางปัญญาที่มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าของไปในทิศทางที่เพิ่มสมรรถนะให้เป็นผู้เฝ้าระวังและชี้นำสังคมได้อย่างต่อเนื่อง และด้วยโครงสร้างการบริหารงานแบบราชการ ระเบียบมหาวิทยาลัยที่เข้มงวดไม่ก่อให้เกิดผลทางบวกในการส่งเสริมให้ผลงานวิจัยมากขึ้น ทำให้เกิดอุปสรรคในการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมากมาย ดังนั้นกระบวนการหลักที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการและเกิดผลที่น่าพอใจ คือการปลดพันธนาการจากระบบราชการ

รูปแบบของการศึกษาครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อค้นหาจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) ของการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (ปี 2544 – 2547) และนำผลมาสังเคราะห์หารูปการบริหารงานวิจัยที่เหมาะสมที่สามารถแก้ไขปัญหการวิจัยในอดีต โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยผ่านการประชุมระดมสมองของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบการบริหารงานวิจัยทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณะกรรมการบริหารงานวิจัยและผู้บริหารงานวิจัยระดับหน่วยงานย่อยภายใต้สังกัดของมหาวิทยาลัยรวมถึงนักวิจัย โดยได้นำรูปแบบแนวทางดังกล่าวมาทดลองใช้พร้อมประเมินผลสำเร็จและปรับปรุงแก้ไขไปพร้อมกันจนเกิดเป็นรูปแบบการบริหารงานวิจัยลักษณะใหม่ ที่มีความเข้มแข็ง คล่องตัว และเกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

ผลการวิจัย คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับระเบียบทางการเงินการคลังให้มีความคล่องตัว สามารถปรับเปลี่ยนรายการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติงานวิจัยยิ่งขึ้น นักวิจัยสามารถดำเนินงานวิจัยได้สะดวกโดยไม่ต้องกังวลกับงานเอกสารและระเบียบที่ติดขัด และการประสานงานกับฝ่ายวิจัยสามารถทำได้อย่างสะดวก ไร้ข้อจำกัดทางด้านเวลาและสถานที่ เพราะระเบียบได้เอื้อต่อการทำงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วย โดยมหาวิทยาลัยได้สร้างระบบบริหารงานวิจัยผ่านอิเล็กทรอนิกส์เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อบริหารงานวิจัย (RANsys) ขึ้น ซึ่งนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการบริหารงานวิจัยที่แสดงข้อมูลในภาพรวมอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารงานวิจัยแล้ว ยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยจัดเก็บข้อมูลและสามารถแสดงดัชนีชี้วัดตามเกณฑ์มาตรฐานของ กพร. และ สมศ. ให้กับมหาวิทยาลัยด้วย

ผลกระทบที่เกิดจากการปลดพันธนาการดังกล่าวทำให้รูปแบบการทำวิจัยของประชาคมวิจัยในมหาวิทยาลัยเปลี่ยนไป โดยข้อกำหนดของการปรับระเบียบทางการเงินที่เอื้อประโยชน์ต่อการวิจัยนั่นเอง ทำให้มหาวิทยาลัยต้องเข้มข้นในเรื่องของการพิจารณาให้ทุน ต้องมีกระบวนการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของงานวิจัยอย่างครบวงจร ตั้งแต่การสร้างโจทย์วิจัยร่วมกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิจัย การเปิดให้มีเวทีเพื่อเสนอขอรับทุนและชี้แจงงบประมาณต่อหน้าผู้ทรงคุณวุฒิอย่างเข้มข้น การติดตามและตรวจสอบโครงการวิจัยโดยยึดผลงาน (Output) เป็นเงื่อนไขหลักของการเบิกจ่ายเงิน การสร้างรางวัลจูงใจโดยมีโบนัสของผลงานวิจัยที่ตรงเวลา ทำให้บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการทำงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมีสีสัน ทำลาย เกิดแรงกระตุ้นต่อประชาคมวิจัย จากเดิมที่ขงทุนในลักษณะรับนโยบายแบบสั่งการกลายเป็นการตื่นตัวและเร้าความสนใจได้มากขึ้น ซึ่งจากการดำเนินการประเมินและตรวจสอบผลงานวิจัยอย่างครบวงจรดังกล่าว ไม่เพียงทำให้เกิดวัฒนธรรมความมีวินัยเกิดขึ้นกับนักวิจัยในเรื่องของ

การใช้จ่ายเงินอย่างคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดเท่านั้น แต่ยังทำให้เกิดวินัยในเรื่องของการส่งผลงานวิจัยที่ตรงเวลามากขึ้นด้วยเช่นกัน

ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุกที่ผ่านมา สรุปได้ว่าการใช้รูปแบบการบริหารงานวิจัยดังกล่าวทำให้มหาวิทยาลัยมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของดัชนีชี้วัดการวิจัยที่สำคัญของมหาวิทยาลัยในเชิงบวกทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยพบว่ามีจำนวนโครงการวิจัย จำนวนนักวิจัย เพิ่มขึ้น วงเงินงบประมาณที่สนับสนุนโครงการวิจัยมีปริมาณมากขึ้น และระดับความพึงพอใจของนักวิจัยในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อยู่ในระดับดี ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงเสนอว่าในการขับเคลื่อนระบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยให้ก้าวไปสู่มหาวิทยาลัยแห่งการวิจัยได้นั้น จำต้องมีการปรับโครงสร้างภายในมหาวิทยาลัยและใช้ระบบสารสนเทศมาพัฒนาให้รองรับพันธกิจและแก้ไขสภาพปัญหาดังกล่าวได้ และสามารถผลักดันและขับเคลื่อนให้ก้าวไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย หรือ Research University อันจะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยสู่ยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ (knowledge-based society) อย่างยั่งยืนในสังคมไทยต่อไป

สารบัญ (Table of contents)

บทที่	หน้าที่
1 บทนำ	
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
2 เอกสาร สภาพการณ์และกรอบแนวคิดในการศึกษา	
สภาพปัญหาของการบริหารงานวิจัย	4
แนวทางในการปรับระบบบริหารงานวิจัย	7
สภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุก	10
การกำหนดนโยบายการวิจัยเพื่อการปรับระบบการบริหารงานวิจัย	22
แผนกลยุทธ์เชิงรุกในการดำเนินการปรับระบบการบริหารงานวิจัย	27
กรอบแนวคิดในการปรับระบบการบริหารงานวิจัย	30
3 การดำเนินงานโครงการ	
ขอบเขตการศึกษา	31
ประชากร	31
วิธีการศึกษา	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
ระยะเวลาดำเนินการ	31

บทที่

4 ผลการดำเนินงาน

การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของการบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	33
การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการภายใน	34
ปรับรูปแบบการบริหารงานวิจัย	34
ระดมสมองแก้ปัญหาหลักของประเทศ	68
การสนับสนุนเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ	76
การก้าวเข้าสู่องค์กรการจัดการงานวิจัย	78

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

88

ภาคผนวก ก บทความสำหรับเผยแพร่	91
ภาคผนวก ข ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กิจกรรมตามแผนที่วางไว้และผลการดำเนินงาน	100
ภาคผนวก ค ประวัติคณะผู้วิจัย	110
ภาคผนวก ง เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	124
สรุปจำนวนการจัดประชุม/กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	123
ภาพการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการดำเนินการปรับระบบ	128
ระเบียบและประกาศมหาวิทยาลัย	140
ประเภททุนอุดหนุนการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	156
จดหมายข่าววิจัย	163
เอกสารการนำเสนอรายงานความก้าวหน้าของโครงการ	180
ภาคผนวก จ รายงานสรุปการเงินปิดโครงการ	190

บัญชีตาราง (List of tables)

ตาราง		หน้า
1	ตารางเปรียบเทียบเนื้อหาการแก้ไข ระเบียบ / ประกาศของมหาวิทยาลัย	12
2	แสดงแผนการดำเนินงานโครงการ (ระยะเวลา 24 เดือน(ขอขยายเวลาเพิ่มเติม 12 เดือน))	32
3	ตารางแสดงรายละเอียดการจัดกิจกรรมนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย	52
4	แสดงประเด็นการสอบถามในการจัดกิจกรรมนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยต่อหน้า ผู้ทรงคุณวุฒิ	55
5	ตารางแสดงการเปรียบเทียบระหว่างแผนการดำเนินงานและผลที่คาดว่าจะได้รับ	57
6	แสดงรายละเอียดการทดลองใช้ระบบสารสนเทศการวิจัย	64
7	ตารางแสดงผลระดับความคิดเห็นที่มีต่อระบบสารสนเทศการวิจัย	66

บทที่ 1

บทนำ (Chapter 1)

ความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้กำหนดให้ “งานวิจัย” เป็นหนึ่งในภารกิจและพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นกลไกการสะสมความรู้ เป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้าง platform ของความรู้ และตอบคำถามของสังคมได้ทันเวลาที่ต้องการ และเป็นกระบวนการเรียนรู้ให้รัฐสภาวะใหม่จะช่วยให้ปรับตัวอยู่ในสภาวะสมดุลได้ จึงได้พัฒนาหน่วยงานให้เป็นแหล่งรวมด้านวิชาการและองค์ความรู้ใหม่ให้กับสังคมอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจะชี้นำสังคมบนหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากงานวิจัยของบุคลากรในมหาวิทยาลัย จึงได้กำหนดให้การวิจัยเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพของการผลิตบัณฑิตและการบริการวิชาการในวิชาชีพต่าง ๆ โดยนำกระบวนการวิจัยเข้าสู่วิถีชีวิตของนักเรียน นักศึกษา อาจารย์ และประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นการเสริมสร้างคุณค่า การประกันคุณภาพทั้งการศึกษาและการบริการวิชาการ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนผู้บริโภคและสังคมโดยรวม โดยมีเป้าประสงค์หลักคือการนำมหาวิทยาลัยสู่ยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ (knowledge-based society)

จากสภาพบริบทของสังคมที่แปรเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ทำให้แนวนโยบายการวิจัยของประเทศได้ปรับกระบวนการทัศน์ใหม่โดยมุ่งพัฒนาให้นักวิจัยสร้างงานวิจัยที่เป็นการสร้างองค์ความรู้หรือขยายองค์ความรู้ใหม่ และเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการตัดสินใจสนองตอบต่อสถานการณ์ใหม่และปัญหาใหม่ของชาติภายใต้บริบทของสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่อย่างต่อเนื่องทั้งภายในและต่างประเทศได้ ดังนั้นแนวทางในการสร้างงานวิจัยของทุกสถาบันและหน่วยงานของรัฐในปัจจุบันนี้ จึงเร่งที่ผลิตผลงานวิจัยที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของประเทศและสามารถระบุผลลัพธ์ (Output) ที่เกิดขึ้นจากการวิจัยได้อย่างชัดเจนว่าจะนำไปใช้แก้ปัญหาใด อย่างไร สามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานใด ต้องสอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจใหม่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบพลวัต ซึ่งจะทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ขึ้นเสมอ (Knowledge best economy), สร้างระบบคุณภาพที่ดี (Quality best economy, ต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพดีเยี่ยม (Human best economy), ความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงสู่สิ่งที่ดีกว่า (Change best economy), คำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นระหว่างสิ่งใหม่กับสิ่งเก่า (Interaction) และความสมดุลระหว่างคนกับธรรมชาติ (Balance human and nature) ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดและนโยบาย ทิศทางการวิจัยดังกล่าว มหาวิทยาลัยจึงต้องมีการปรับโครงสร้างภายในมหาวิทยาลัยเพื่อเอื้ออำนวยให้เกิดมิติใหม่แห่งการวิจัยของมหาวิทยาลัยให้เป็นผู้ชี้นำสังคมยุคใหม่ ซึ่งเป็นยุคแห่งสารสนเทศไร้ขอบเขตและไร้ทิศทาง

ทั้งนี้ในตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์/นักวิจัยจัดทำโครงการวิจัยต่าง ๆ จำนวนมาก แต่กลับพบว่าการบริหารงานวิจัย ยังคงมีปัญหา ดังนี้

1. โครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ยังดำเนินการภายใต้ความสนใจส่วนตัวของนักวิจัย และยึดบนพื้นฐานวิชาการของตนในแต่ละสาขา ไม่มีการบูรณาการและประสานองค์ความรู้ร่วมกัน

ระหว่างหน่วยงาน และไม่มีการสร้างโจทย์วิจัยร่วมกันกับสังคมทำให้ผลงานวิจัยไม่สามารถตอบสนองต่อ ยุทธศาสตร์ชาติ และสังคมได้อย่างกว้างขวาง ยังคงใช้ประโยชน์อยู่ในวงแคบ

2. มหาวิทยาลัยไม่ได้มีการประเมินผลและติดตามผลโครงการวิจัยที่ครบวงจร ทำให้การ ดำเนินงานโครงการวิจัยยังไม่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับยังไม่มีการสร้างฐานข้อมูลวิจัยให้เป็นฐานข้อมูล เดียวของมหาวิทยาลัยทำให้การบริหารงานในลักษณะ Over All ยังไม่ทั่วถึงและไม่สามารถเห็นภาพรวมที่ เชื่อมประสานกันทุกหน่วยงานได้

3. การนำนโยบายการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยลงสู่การปฏิบัติยังอยู่ในลักษณะ แนวตั้ง (Top Down) ซึ่งยังไม่ถึงระดับผู้ปฏิบัติการ (นักวิจัย) อย่างแท้จริง

4. นักวิจัยของมหาวิทยาลัยยังคงเป็นบุคลากรเดิมที่เคยมีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่ง การส่งเสริมและพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ที่เป็นกำลังสำคัญของมหาวิทยาลัยยังมีน้อย และอาจารย์ใหม่ส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยยังมีประสบการณ์ในการวิจัยน้อยและยังขาดพื้เลี้ยงในการควบคุมการทำวิจัย

5. ผลงานวิจัยที่ออกมายังไม่ได้ถูกนำมาสร้างให้เป็นระบบที่เป็นฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงและ สามารถใช้ร่วมกันได้ จึงทำให้น้องศึความรู้ดังกล่าวไม่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาหรือเป็นข้อมูล สำคัญในการตัดสินใจเชิงนโยบายเพื่อตอบปัญหาให้แก่สังคม หรือประเทศชาติได้

6. การเผยแพร่และนำผลการวิจัยออกไปใช้ประโยชน์สู่ชุมชนและสังคมยังอยู่ในวงแคบและ ไม่มีการปฏิบัติในเชิงรุก ยังไม่มีการส่งเสริมการจดสิทธิบัตร การนำงานวิจัยเชื่อมโยงสู่ระบบธุรกิจ ทำให้ผล งานวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย

ซึ่งจากประเด็นปัญหาดังกล่าว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ดำเนินการแก้ปัญหา ระบบ การบริหารงานวิจัยใหม่ในลักษณะเชิงรุกมากขึ้น โดยขณะนี้ได้ปรับระบบการบริหารงานวิจัยและได้แก้ไข ในช่วงต้นของปัญหาการวิจัยไปแล้วบางส่วน ได้แก่ การปรับระเบียบการบริหารงานวิจัยในด้านของการเงิน การคลัง ให้มีความคล่องตัว และสะดวกต่อนักวิจัย การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อติดตามและ ประเมินผลโครงการวิจัยในเชิงรุกอย่างครบวงจร การสร้างระบบสารสนเทศวิจัยให้สามารถทำเอกสาร ชุกรกรรมของโครงการวิจัยผ่านเว็บไซต์ และทำให้การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยอยู่บนฐานข้อมูล เดียวกัน ทำให้ผู้บริหารงานวิจัยสามารถบริหารงานในลักษณะที่สามารถเห็นภาพรวมที่เชื่อมประสานกัน ทุกหน่วยงานได้ ทั้งนี้มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการปรับระบบการบริหารงานวิจัยดังกล่าวมาได้เพียงช่วง ระยะเวลาหนึ่งและเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ด้วยยังคงมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุกเกิดประสิทธิผลและแก้ปัญหา การวิจัยในระดับมหาวิทยาลัยและระดับชาติได้ต่อไป จึงเห็นควรให้ดำเนินการโครงการดังกล่าวอย่าง ต่อเนื่องเพื่อให้งานวิจัยสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคม และสามารถมุ่งเน้นผลงาน (performance based) ได้ตามนโยบายของชาติได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ปรับระบบการบริหารจัดการงานวิจัยให้เข้มแข็ง คล่องตัว และเน้นนโยบายเชิงรุก
2. สร้างทีมและเครือข่ายการบริหารงานวิจัยร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานภายใต้สังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้เข้มแข็ง เป็นระบบและมีการบูรณาการสาขาวิชาร่วมกัน
3. สร้างระบบสารสนเทศวิจัยและฐานข้อมูลวิจัยที่เชื่อมโยงร่วมกัน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสืบค้นและระบบการติดตาม ประเมินผลและบริหารงานวิจัย
4. สร้างและพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยอย่างครบวงจร
5. สร้างและพัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้สามารถผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ส่งผลกระทบต่อสังคมสูง
6. พัฒนาระบบการเผยแพร่และถ่ายทอดผลงานวิจัยออกสู่ประชาคมวิจัย มศว และสังคมเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาและวิเคราะห์ระบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในช่วงปีงบประมาณ 2548 – 2549

(หมายเหตุ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ดำเนินการปรับระบบการบริหารงานวิจัยมาตั้งแต่ ปีงบประมาณ 2548 (ตุลาคม 2547) และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งได้รับทุนจาก สกว. มาสนับสนุนในการดำเนินงาน ในเดือน มิถุนายน 2548)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ระบบการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเกิดความเข้มแข็ง คล่องตัว
2. เกิดทีมและเครือข่ายการบริหารงานวิจัยร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานภายใต้สังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. มีระบบสารสนเทศวิจัยและฐานข้อมูลวิจัยที่มีประสิทธิภาพ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลร่วมกัน และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตาม ประเมินผลและบริหารงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เกิดระบบการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยอย่างครบวงจร
5. โครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยเป็นลักษณะบูรณาการสาขาวิชาร่วมกัน และมีคุณภาพเป็นประโยชน์สูง ส่งผลกระทบต่อสังคมสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้
6. เกิดประชาคมวิจัยและมีเครือข่ายนักวิจัยของมหาวิทยาลัยอย่างกว้างขวาง
7. ผลงานวิจัยสามารถถ่ายทอดและนำไปสู่ประชาคมวิจัย มศว และสังคมเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

บทที่ 2

เอกสาร สภาพการณ์และกรอบแนวคิดในการศึกษา (Chapter 2)

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการในเรื่องของกระบวนการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมีแนวคิด เอกสารและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

สภาพปัญหาของการบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จากข้อมูลการบริหารงานวิจัยของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา แม้ว่ามหาวิทยาลัยได้พยายามงานวิจัยยังคงมีปัญหามากมาย อันส่งผลให้การทำงานของบุคลากรในสังกัดยังพัฒนาไม่เต็มที่และยังคงไม่บรรลุวัตถุประสงค์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยอย่างเต็มที่ ซึ่งในช่วงโดยจากข้อมูลต่าง ๆ ยังคงพบว่ามหาวิทยาลัย ยังคงมีปัญหาดังนี้

1. โครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยเป็นโครงการวิจัยเดี่ยว ขนาดเล็กไม่สามารถตอบโจทย์ของสังคมได้อย่างเป็นองค์รวม

เนื่องจากโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยนั้น พบว่าส่วนใหญ่ยังดำเนินการภายใต้ความสนใจส่วนตัวของนักวิจัย และยึดบนพื้นฐานหลักวิชาการของตนในแต่ละสาขา ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากประเด็น โจทย์วิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยของแต่ละโครงการวิจัยที่มีลักษณะขาดจากกัน และมีความสนใจที่แตกต่างกันตามแต่ละสาขาวิชา แต่ละโครงการที่จัดทำขึ้นเพียงเพื่อสนองความต้องการของนักวิจัยหรือตอบโจทย์เพียงบางประเด็นที่ต้องการ ไม่มีการสร้างโจทย์วิจัยร่วมกันกับสังคม ซึ่งผลการวิจัยไม่สามารถที่จะนำมาใช้ได้ในวงกว้าง ลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า นักวิจัยยังคงทำผลงานวิจัยอย่างไร้ทิศทางและยังขาดการบูรณาการและประสานองค์ความรู้ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน จึงทำให้ผลงานวิจัยไม่สามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติและสังคมได้อย่างกว้างขวาง ดังดูได้จากประเภทของโครงการวิจัยที่ผ่านมาในอดีต เปรียบเทียบกับจากลักษณะของชุดโครงการวิจัย และโครงการวิจัยเดี่ยว

2. มหาวิทยาลัยไม่ได้มีการประเมินผลและติดตามผลโครงการวิจัยที่ครบวงจร

เนื่องจากมหาวิทยาลัยยังขาดระบบการประเมินผลและติดตามผลโครงการวิจัยที่ครบวงจร โดยในอดีตที่ผ่านมา จะมีระบบการประเมินผลการวิจัยที่ชัดเจนและเข้มข้นเพียง 2 ขั้นตอนหลักเท่านั้น ได้แก่

(1) การประเมินข้อเสนอโครงการวิจัย (Pre-Audit Evaluation) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่จะดำเนินการก่อนพิจารณาให้ทุน โดยฝ่ายวิจัยจะมีหน้าที่ในการรวบรวมข้อเสนอโครงการวิจัย และเสนอต่อผู้บริหารที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงานวิจัยพิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิที่เหมาะสมตามแต่ละสาขาวิชา โดยฝ่ายวิจัยจะเป็นผู้เก็บและเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละสาขาเป็นฐานข้อมูลและเสนอต่อผู้บริหาร เพื่อพิจารณาผู้พิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญและเหมาะสมที่สุดที่จะประเมินข้อเสนอโครงการวิจัย โดยมีสัดส่วนของการประเมินเป็น 1 คน/โครงการ

(2) การประเมินรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Post-Audit Evaluation) ซึ่งเป็นขั้นตอนภายหลังการดำเนินการโครงการวิจัยนั้นแล้วเสร็จ จะดำเนินการโดยเริ่มจากฝ่ายวิจัยเป็นผู้รวบรวมและส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์นั้น เสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้พิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยตั้งแต่มีก่อนได้รับ

ทุนเป็นผู้ประเมินรายงานวิจัยที่แล้วเสร็จ เพื่อพิจารณาเห็นชอบในด้านคุณภาพงานและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ทำการวิจัย เพื่อที่จะอนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนนักวิจัยและปิดโครงการวิจัยดังกล่าว โดยมีสัดส่วนของการประเมินเป็น 1 คน/โครงการ

ทั้งนี้สำหรับระบบการติดตามโครงการวิจัยระหว่างการดำเนินงานนั้น (On-going Audit Evaluation) ฝ่ายวิจัยจะยึดหลักจากวันที่ที่ระบุในสัญญาเงินทุนเป็นตัวกำหนดระยะเวลาที่ต้องส่งรายงานความก้าวหน้าให้กับมหาวิทยาลัยทราบผลการดำเนินงาน โดยมีระยะเวลา ไม่เกิน 6 – 7 เดือน นับแต่วันที่ได้ลงนามในสัญญาเงินทุน และเป็นเงื่อนไขหลักในการที่ใช้พิจารณาตัดสินการเบิกเงินงวดต่อไป สำหรับการพิจารณาเห็นชอบรายงานความก้าวหน้านั้น ฝ่ายวิจัยจะเสนอให้กับผู้บริหารที่มีอำนาจในการบริหารงานวิจัยพิจารณาเห็นชอบโดยตรง โดยมีได้ส่งรายงานความก้าวหน้าดังกล่าวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ดังนั้นอำนาจการพิจารณาคุณภาพงานจึงอยู่ที่ผู้บริหารเป็นหลัก

นอกจากนี้ระเบียบของมหาวิทยาลัยและข้อตกลงในสัญญาเงินทุนยังคงเปิดโอกาสและให้ความยืดหยุ่นในการดำเนินงานวิจัยให้กับนักวิจัย โดยสามารถให้นักวิจัยขยายเวลาโครงการวิจัยได้ถึง 2 ครั้ง ตลอดช่วงระยะเวลาดำเนินงานโครงการ โดยกำหนดให้ขยายเวลาโครงการวิจัยได้ครั้งละไม่เกิน 6 เดือน รวมแล้วเป็นระยะเวลาถึง 1 ปี ที่นักวิจัยจะสามารถปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานหรือแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างงานวิจัยได้ จึงนับว่าเป็นการดำเนินงานที่ผ่อนปรนและเอื้อประโยชน์ให้กับนักวิจัยที่รับทุนเป็นอย่างดี

ซึ่งจากรูปแบบการดำเนินการดังกล่าวจะเห็นได้ชัดถึงความไม่ชัดเจนในเรื่องการประเมินคุณภาพและติดตามผลการวิจัยในช่วงระยะเวลาระหว่างดำเนินงานวิจัย ทำให้เกิดปัญหาเรื่องของประสิทธิภาพในการดำเนินงานวิจัยที่ไม่สามารถทำให้แล้วเสร็จได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินทุน โดยสามารถพิจารณาได้จาก ตารางสถิติการส่งผลงานวิจัยตรงตามระยะเวลาสัญญาทุน

3. มหาวิทยาลัยยังขาดฐานข้อมูลวิจัยหลัก ที่ใช้บริหารจัดการงานวิจัยในภาพรวม

สืบเนื่องจากการขาดระบบการติดตามโครงการวิจัยอย่างครบวงจรตั้งแต่ประเด็นปัญหาข้อที่ 2 แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยยังขาดฐานข้อมูลวิจัยที่เป็นฐานข้อมูลหลักของมหาวิทยาลัยที่จะทำหน้าที่ติดตามและแสดงสถานะของงานวิจัยในภาพรวม โดยปัจจุบันนี้ฝ่ายวิจัยของมหาวิทยาลัย ได้จัดทำฐานข้อมูลที่ใช้ติดตามผลการดำเนินงานโครงการวิจัยโดยใช้โปรแกรมฐานข้อมูลเบื้องต้น (Access) ในการบริหารจัดการเท่านั้น ซึ่งจะสามารถติดตามหรือพิจารณาสถานะของแต่ละรายโครงการได้ในระดับหนึ่ง แต่ในภาพรวมของมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการจัดระเบียบฐานข้อมูลมาก จึงไม่สะดวกที่จะใช้ในการติดตามสถานะในภาพรวมเท่าใดนัก ดังนั้นหากมหาวิทยาลัยสามารถจัดระบบลักษณะการดำเนินงานอันจะเอื้อประโยชน์ต่อการบริหารงานในลักษณะ Over All ที่จะทำให้สามารถเห็นภาพรวมที่เชื่อมประสานกันทุกหน่วยงานได้ จะเป็นประโยชน์ต่อการติดตามงานและบริหารงานวิจัยเกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

4. การนำนโยบายการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยลงสู่การปฏิบัติยังอยู่ในลักษณะ แนวตั้ง (Top Down) ซึ่งยังไม่ถึงระดับผู้ปฏิบัติการ (นักวิจัย) อย่างแท้จริง

จากการบริหารงานวิจัยที่ผ่านมาของมหาวิทยาลัย พบว่าการกำหนดนโยบายและทิศทางในการผลิตงานวิจัยนั้น เกิดจากแนวนโยบายของมหาวิทยาลัยที่จัดทำแผนการปฏิบัติราชการประจำปีที่สร้างขึ้นโดยคณะผู้บริหาร และจากนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติที่เป็นผู้กำหนด นักวิจัยรับทราบข้อมูลโดยมีฝ่ายวิจัยของมหาวิทยาลัยเป็น

เสมือนเจ้าหน้าที่ไปรษณีย์ที่ทำหน้าที่ส่งผ่านข้อมูลดังกล่าวไปยังหน่วยงานย่อยภายใต้สังกัดผ่านทางเอกสารเผยแพร่ต่าง ๆ หรือเว็บไซต์ เช่น หนังสือเผยแพร่ทิศทางและนโยบายการวิจัยของชาติ เอกสารยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ฯลฯ ซึ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจน การดำเนินการในลักษณะดังกล่าวมีรูปแบบเป็นลักษณะแนวดิ่ง (Top Down) มิได้เกิดจากการระดมสมองหรือกำหนดความต้องการในการทำวิจัยร่วมกันกับนักวิจัย ทำให้ให้นักวิจัยที่สนใจจะทำวิจัยทั้งในกลุ่มที่ทราบนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติและในกลุ่มไม่ทราบต่างเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยของตนบนพื้นฐานความต้องการของตนเองเป็นหลัก จึงทำให้ผลงานวิจัยที่ออกมาไม่สามารถนำมาเชื่อมโยงกัน หรือยังคงออกมาในลักษณะต่างทิศทางกันอย่างชัดเจน

5. สมาชิกประชาคมวิจัยมีน้อย และอัตราการเพิ่มของนักวิจัยใหม่ยังอยู่ในระดับต่ำ

จากสถิติย้อนหลังของทำเนียบนักวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนั้น พบว่าอัตราจำนวนนักวิจัยใหม่ เมื่อเทียบกับสัดส่วนนักวิจัยเดิมยังคงมีน้อยมากในแต่ละปี โดยนักวิจัยของมหาวิทยาลัยยังคงเป็นบุคลากรเดิมที่เคยมีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่องและเป็นเพียงกลุ่มเดิม แม้ว่ามหาวิทยาลัยจะพยายามจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่ แต่กลับพบว่าร้อยละของผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมกลับเป็นนักวิจัยกลุ่มเดิมที่สนใจในเรื่องของการทำงานวิจัย กลุ่มนักวิจัยมีจำนวนน้อยมากที่มาเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งอาจเป็นเพราะเหตุผลทางด้านภาระงานสอนและภาระงานด้านอื่น ๆ ทำให้อาจารย์ใหม่ส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยยังมีประสบการณ์ในการวิจัยน้อย และยังขาดพี่เลี้ยงในการควบคุมการทำวิจัย

6. การบริหารจัดการผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จยังขาดประสิทธิภาพและไม่ได้นำมาจัดทำเป็นฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงและสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้อย่างกว้างขวาง

สืบเนื่องจากการที่มหาวิทยาลัย ยังขาดฐานข้อมูลการบริหารงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ ทำให้มหาวิทยาลัยไม่สามารถบริหารจัดการผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยรูปแบบการดำเนินการของมหาวิทยาลัยแต่เดิมนั้นจะอยู่ในลักษณะการเผยแพร่รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ออกสู่หน่วยงานต่าง ๆ ในรูปแบบของเล่มเต็มและส่งเผยแพร่ออกสู่หน่วยงานหลักเพียงไม่กี่หน่วยงาน ได้แก่

(1) สำนักหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัย

(2) หอสมุดแห่งชาติ

(3) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

(4) มหาวิทยาลัยภายใต้เครือหา – แดง สัมพันธ์ (มหาวิทยาลัยนเรศวร , มหาวิทยาลัยบูรพา , มหาวิทยาลัยทักษิณ)

ทั้งนี้ภายหลังจากที่ส่งเอกสารเผยแพร่งดงกล่าวออกไป มหาวิทยาลัยไม่ได้มีการติดตามผลจากการเผยแพร่รายงานวิจัยดังกล่าวว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใด ดังนั้นร้อยละของการที่องค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยจะขึ้นอยู่บนหิ้งโดยไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์จึงเป็นไปได้สูง

ทางด้านการสร้างฐานข้อมูลของงานวิจัยที่แล้วเสร็จ มหาวิทยาลัยก็มิได้มีฐานข้อมูลที่จะใช้สืบค้นผลงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพพอเพียง การสืบค้นหรือค้นหาคำว่าความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ตนสนใจยังสืบค้นได้ลำบาก โดยผู้ที่ต้องการใช้องค์ความรู้จะต้องไปใช้บริการในหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยส่งรายงานวิจัยดังกล่าวไป ทำให้องค์ความรู้ที่สร้างขึ้นนั้นไม่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหาหรือเป็นข้อมูลสำคัญในการตัดสินใจเชิงนโยบายเพื่อตอบปัญหาให้แก่สังคม หรือประเทศชาติได้ ดังนั้นหากมหาวิทยาลัย

สามารถสร้างฐานข้อมูลที่มีความเชื่อมโยงและสามารถสืบค้นได้ง่ายผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์แล้วอาจจะเกิดประโยชน์ต่อการวิชาการได้มากยิ่งขึ้น

7. การเผยแพร่และนำผลการวิจัยออกไปใช้ประโยชน์สู่ชุมชนและสังคมยังอยู่ในวงแคบและไม่มี การปฏิบัติในเชิงรุก ยังไม่มีการส่งเสริมการจดสิทธิบัตร การนำงานวิจัยเชื่อมโยงสู่ระบบธุรกิจ ทำให้ผล งานวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย

สืบเนื่องจากการที่มหาวิทยาลัย ยังขาดฐานข้อมูลการบริหารงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ ทำให้มหาวิทยาลัยไม่สามารถบริหารจัดการผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยได้เปิดกว้างให้นักวิจัยสามารถเผยแพร่และถ่ายทอดผลงานวิจัยของตนออกสู่ภายนอกได้ โดยขึ้นอยู่กับความประสงค์ของนักวิจัยที่จะเผยแพร่และถ่ายทอดผลงานวิจัยของตน โดยมหาวิทยาลัยได้ มีกลไกที่ส่งเสริมการดำเนินการดังกล่าว ได้แก่ การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์ผลงานวิชาการใน วารสารนานาชาติ ซึ่งนักวิจัยจะสามารถมาเบิกจ่ายได้ภายหลังจากที่ได้รับการยืนยันจากวารสารนั้น ๆ ว่า ได้รับการตีพิมพ์แล้ว แต่วงเงินงบประมาณที่สนับสนุนยังคงอยู่ในวงเงินที่จำกัด

แนวทางในการปรับระบบการบริหารงานวิจัย

จากสภาพปัญหาดังกล่าว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่ดูแลเรื่อง การบริหารงานวิจัย (ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ) จึงได้ทบทวนนโยบายในการบริหารงานของ มหาวิทยาลัยใหม่ โดยพิจารณาจากการข้อมูลของผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของการบริหารงานของ มหาวิทยาลัย โดยการรวบรวมของฝ่ายวิจัย ตั้งแต่ปี 2544 – 2547 พบว่ามหาวิทยาลัยยังให้ความสำคัญ กับเรื่องของการวิจัยน้อยมาก ซึ่งหากเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยที่มีขนาดใกล้เคียงกัน จะพบว่าให้การ สนับสนุนด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยอื่นมีมากกว่าถึง 5 – 10 เท่า จึงมีผลพวงให้งบประมาณที่มา สนับสนุนการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยมีน้อย บรรยากาศการวิจัยของมหาวิทยาลัยจึงเชื่องช้าไม่ตื่นตัว อัตราการขยายตัวของกลุ่มนักวิจัยยังมีต่ำมาก กลุ่มนักวิจัยที่ทำวิจัยยังคงอยู่ในกลุ่มแคบ ๆ นอกจากนี้อาจเป็นเพราะลักษณะของการบริหารงานของมหาวิทยาลัยยังอยู่ในรูปแบบของการสั่งการ นโยบายและแผนงานวิจัยจึงอาจส่งไปไม่ถึงกลุ่มเป้าหมาย (นักวิจัย) ได้

ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว ผู้บริหารมหาวิทยาลัย จึงได้ร่าง วิสัยทัศน์ นโยบาย ยุทธศาสตร์ พันธกิจและแผนกลยุทธ์ เพื่อแก้ไขปัญหการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์

เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีองค์การบริหารงานวิจัยเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ สามารถบริหารจัดการและส่งเสริมและสนับสนุนให้นักวิจัยเพิ่มขีดความสามารถของตนเองในการผลิตผลงานวิจัยที่มี คุณภาพ มีศักยภาพ สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหน่วยงาน เศรษฐกิจ และสังคม ได้อย่างกว้างขวาง

พันธกิจและแผนกลยุทธ์

1. การสร้างและกำหนดกฎเกณฑ์และปรับระเบียบทางการเงิน การคลัง และระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยให้มีความสะดวก คล่องตัว และเอื้อต่อการทำงานวิจัยของนักวิจัย โดยผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
2. สร้างทีมและเครือข่ายการบริหารงานวิจัยร่วมกัน ระหว่างคณะ/สถาบัน/สำนัก ภายใต้สังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้เข้มแข็ง เป็นระบบ
3. จัดทำแผนยุทธศาสตร์ ประจำแต่ละชุดสาขาวิชา ทั้งชุดสาขาวิชาศึกษาศาสตร์, ชุดวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสุขภาพและชุดสาขาสังคมศาสตร์ โดยเน้นในเรื่องของการสร้างโครงการวิจัยที่บูรณาการสาขาวิชาร่วมกัน
4. การสร้างทีมและระบบการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยครบวงจร
 - การประเมินข้อเสนอก่อนดำเนินการวิจัย (Pre-audit Research Proposal Evaluation)
 - การติดตามและประเมินผลระหว่างดำเนินการวิจัย (Ongoing-audit Research Evaluation)
 - การติดตามประเมินผลหลังสิ้นสุดการวิจัย (Post-audit Research Evaluation) ขึ้น
5. การสร้างระบบสารสนเทศวิจัยและฐานข้อมูลวิจัยที่เชื่อมโยงร่วมกันระหว่างคณะ/สถาบัน/สำนัก เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสืบค้นและระบบการติดตาม ประเมินผลและบริหารงานวิจัย
6. การสร้างเวทีการจัดประชุมพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเชิงรุก (Research Forum) เพื่อสร้างข้อเสนอโครงการวิจัยที่สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของสังคมอย่างเร่งด่วน (Hot Issue) โดยสร้างโจทย์วิจัยจาก มศว โพล
7. การจัดประชุมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัยรุ่นใหม่ในการพัฒนาโครงการวิจัย ตามการร้องขอและความต้องการของนักวิจัย และการเปิดคลินิกวิชาการเพื่อให้คำปรึกษาด้านการวิจัย
8. การสร้างเครือข่ายระหว่างสาขาการวิจัยและการสร้างระบบนักวิจัยพี่เลี้ยง
9. การประเมินผลกระทบของโครงการวิจัย (Impact Assessment) และวางแผนการนำผลงานวิจัยเผยแพร่และถ่ายทอดสู่สังคม ผ่านการสร้างระบบและเวทีขยายผลงานวิจัย เพื่อเป็นการเพิ่มทุนทางสังคม การพัฒนาธุรกิจ การจดสิทธิบัตร การตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง

ยุทธศาสตร์การวิจัยและแนวนโยบาย

1. ยุทธศาสตร์วิจัยงานสอนและงานบริการ

ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีในโลกปัจจุบันถูกนำมาประยุกต์ใช้ในทุกๆ สาขาวิชา ศาสตร์ทุกแขนงจึงพัฒนาต่อยอดให้มีการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องและรวดเร็วมากขึ้น องค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรมทางวิชาการได้ถูกพัฒนาขึ้นมากมาย และมีข้อมูลที่เป็นหลักฐานนับไม่ถ้วนให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมตลอดเวลา ประกอบกับสังคมภายนอกก็มีการปรับตัวให้เข้ากับยุคของข้อมูลข่าวสาร การสืบค้นข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้า ข่าวสารด้านต่างๆ ที่สะดวกรวดเร็ว อาจารย์มหาวิทยาลัยจึงต้องปรับกระบวนการทัศน์และรูปแบบการเรียนการสอน และการพัฒนาวิชาการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และมุ่งสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

การเรียนการสอนจึงควรเชื่อมโยงผลงานวิจัยในอดีตที่เป็นแหล่งกำเนิดองค์ความรู้เดิม เปิดเผยข้อเท็จจริง (fact) สมมติฐาน (hypothesis) และทฤษฎี (theory) ผสมผสานกับงานวิจัยใหม่ของอาจารย์เอง ที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยสามารถเอางานวิจัยของตนเองเข้าสู่ระบบการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนเพื่อสร้างหรือบ่มเพาะนักวิจัยรุ่นใหม่ และเอางานวิจัยเข้าระบบงานบริการเพื่อพัฒนาคุณภาพด้านบริการ

2. ยุทธศาสตร์ลดขั้นตอน-มุ่งเน้นผลงานวิจัย

ในอดีตที่ผ่านมา ระเบียบราชการมีขั้นตอนมากมาย การบริหารงบประมาณค่อนข้างเข้มงวด ไม่เหมาะสมกับธรรมชาติการทำงานด้านวิจัย จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการบริหารจัดการขององค์กรด้านระเบียบการเงินและการคลังให้อำนวยให้นักวิจัยทำงานได้สะดวก และมีขั้นตอนที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ลดขั้นตอนการเบิกจ่ายที่ไม่ให้อำนวยให้นักวิจัยได้ทำงานเต็มที่ นอกจากนี้การที่ระบบการคลังที่ไม่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในเรื่องการบริหารงบประมาณด้านงานวิจัยที่เน้นผลงานเป็นหลัก (performance-based budgeting) อาทิเช่น ข้อจำกัดของปีงบประมาณที่ไม่คำนึงผลงานวิจัยที่ออกมาเมื่อเทียบกับงบประมาณที่จัดสรรไป ทำให้การบริหารงานด้านวิจัยในภาพรวมของประเทศขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล มหาวิทยาลัยจึงปรับยุทธศาสตร์วิจัยให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงขององค์กรภายในให้คล่องตัวมากขึ้น ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น เน้นผลงานวิจัยเป็นสำคัญ ฝึกให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยรับผิดชอบและบริหารเงินงบประมาณวิจัยด้วยตนเอง โดยใช้ระบบสารสนเทศเพื่อให้อาจารย์สามารถรับทราบแหล่งทุน การสมัครรับทุน การส่งข้อเสนอโครงการวิจัย การส่งรายงานความก้าวหน้า การรับเงินแต่ละงวด เมื่อผลงานเป็นไปตามแผนที่ผู้วิจัยกำหนดเอง รวมไปถึงการส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ ทั้งนี้ฝ่ายยุทธศาสตร์วิจัยจะเป็นพี่เลี้ยง ให้คำปรึกษา และฝึกอบรมข้อปฏิบัติต่างๆ เพื่อสร้างวินัยด้านการวิจัยแก่อาจารย์ในมหาวิทยาลัย เตรียมความพร้อมที่จะขอรับทุนวิจัยจากภายนอกมหาวิทยาลัย

3. ยุทธศาสตร์แปลงงานวิจัยเป็นทุนสังคม

จากผลงานวิจัยอันเกิดจากอาจารย์ในสังกัด มศว ที่ผ่านมามีมากมาย ยังขาดการเชื่อมต่อที่นำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และเพิ่มทุนทางสังคม และขาดความต่อเนื่องของบริบทความรู้เป็นฐานเพื่อสร้างสรรค์งานวิจัย ยุทธศาสตร์วิจัยในการแปลงงานวิจัยให้เป็นทุนของสังคมจะเริ่มตั้งแต่ผลงานวิจัยที่เกิดขึ้นระหว่างที่ดำเนินโครงการ โดยทีมงานยุทธศาสตร์วิจัยจะจัดทีมติดตามงานวิจัยเป็นกลุ่มๆ เพื่อรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นจากนักวิจัย เลือกเฟ้นประเด็นที่สามารถนำผลงานวิจัยไปขยายผลให้เป็นประโยชน์แก่สังคมโดยรวม สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เพิ่มทุนแก่สังคม สร้างงานวิจัยที่มีผลกระทบสูง ผลักดันให้เกิดนโยบายระดับชาติได้ พร้อมทั้งมีการปรับกลยุทธงานประชาสัมพันธ์งานเชิงข่าว ให้ผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเป็นที่ประจักษ์แก่สังคมไทย

สภาพการณ์ที่เอื้อต่อการดำเนินงานปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุกของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

ตามที่ได้กล่าวไปข้างต้นว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้มีความพยายามในการปรับระบบการบริหารงานวิจัยมาแล้วระยะเวลาหนึ่ง ดังนั้นเมื่อได้รับทุนนวัตกรรมสถาบันจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุกได้เนื่องจากมีทุนที่จะสนับสนุนให้การจัดกิจกรรมต่างๆ เกิดความคล่องตัว การดำเนินงานเพื่อปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุกได้ยิ่งขึ้น โดยมหาวิทยาลัยได้วางแผนการดำเนินงานให้เชื่อมโยงกับแผนการดำเนินงานเดิมที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการไปแล้วบางส่วน โดยส่วนที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการไปแล้ว และเป็นจุดเน้นหลักที่ทำให้การดำเนินงานตามทุนนวัตกรรมสถาบัน ของ สกว. ขับเคลื่อนไปได้ คือ

1. ดำเนินการปรับระเบียบการบริหารงานวิจัยในด้านของการเงิน การคลัง ให้มีความคล่องตัว และสะดวกต่อนักวิจัย
2. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยในเชิงรุกอย่างครบวงจร
3. ดำเนินการสร้างระบบสารสนเทศวิจัยให้สามารถทำเอกสารธุรกรรมของโครงการวิจัยผ่านเว็บไซต์ และทำให้การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยอยู่บนฐานข้อมูลเดียวกัน ทำให้ผู้บริหารงานวิจัยสามารถบริหารงานในลักษณะ Over All ที่สามารถเห็นภาพรวมที่เชื่อมโยงประสานกันทุกหน่วยงานได้
4. การกำหนดนโยบายและแผนสำหรับการดำเนินการปรับระบบการบริหารงาน

1. การปรับระเบียบการบริหารงานวิจัยในด้านของการเงิน การคลัง

ในการปรับระเบียบการบริหารงานวิจัยในด้านของการเงิน การคลัง ให้มีความคล่องตัว และสะดวกต่อนักวิจัยนั้น มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการโดยนำสภาพปัญหาเดิมมาวิเคราะห์ และหาแนวทางในการแก้ไข ปัญหา ดังนี้

สภาพปัญหาเดิม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ใช้ระเบียบในการบริหารงานวิจัยหลัก อยู่ 2 ฉบับ ได้แก่

(1) ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย เงินอุดหนุนการวิจัย พ.ศ. 2542 ลงวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2542 ซึ่งจะมีประกาศที่เกี่ยวข้องภายใต้ระเบียบนี้อีก 2 ฉบับ ได้แก่

1.1 ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย เรื่อง หลักเกณฑ์การจ่ายเงินอุดหนุนวิจัย ลงวันที่ 30 กันยายน 2542

1.2 ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการเสนอโครงการ เพื่อขอรับเงินอุดหนุนวิจัย ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2543

(2) ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย พ.ศ. 2544 ลงวันที่ 12 มีนาคม 2545

ซึ่งระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2 ฉบับ และ ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั้ง 2 ฉบับดังกล่าวนี้ เป็นตัวกำหนดให้การดำเนินงานหลาย ๆ ส่วนของการบริหารงานวิจัยติดขัดและไม่คล่องตัว โดยพอสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

- คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องสำหรับขับเคลื่อนการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย มีจำนวนจำกัด และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นบุคคลภายนอกเป็นส่วนใหญ่ ทำให้การบริหารงานไม่คล่องตัว และประสานงานยาก

- เงื่อนไขการจ่ายเงินไม่ทันสมัย มีอัตราการจ่ายเงินน้อย (ทั้งในหมวดค่าตอบแทนและค่าใช้สอย) ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในการดำเนินงานวิจัยในปัจจุบัน

- หลักเกณฑ์การปฏิบัติเพื่อเสนอขอรับทุน ยังมีหลายขั้นตอนและจำเป็นต้องผ่านระบบราชการ ได้แก่ ภาควิชา คณะ ทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของความล่าช้าและไม่ทันเวลา ทั้งในขั้นตอนการเสนอขอรับทุน การขอเบิกจ่ายเงิน การส่งเอกสารหรือทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้อง

- การแก้ไขหรือปรับเปลี่ยนรายละเอียดทั้งในระเบียบมหาวิทยาลัย และประกาศมหาวิทยาลัย มีขั้นตอนยุ่งยากและทำได้ยาก ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการหลายชุด

แนวทางแก้ไขปัญหา

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาต่างๆ ดังกล่าว มหาวิทยาลัยจึงได้หาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นด้วยการพยายามปลดพันธนาการจากระบบราชการ โดยการนำงานประจำซึ่งส่วนใหญ่คือการทำเอกสารเข้าสู่ระบบการปฏิบัติงานด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ด้วยการพัฒนาระบบสารสนเทศการวิจัย ให้นักวิจัยที่สามารถทำเอกสารธุรกรรมของโครงการวิจัยต่าง ๆ ผ่านเว็บไซต์ได้ ซึ่งนอกจากจะเป็นการอำนวยความสะดวกและแก้ปัญหาเรื่องข้อจำกัดด้านระยะเวลาและสถานที่ในการประสานงานติดต่อกับนักวิจัยได้ โดยสรุปแล้วมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ดำเนินการปรับเปลี่ยนระเบียบมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ปัญหาดังที่กล่าวไปแล้ว ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบเนื้อหาการแก้ไข ระเบียบ/ประกาศ ของมหาวิทยาลัย

ประเด็นที่เป็นปัญหา	ระเบียบ/ประกาศ ฉบับเดิม	ระเบียบ/ประกาศ ฉบับใหม่ ที่ต้องการแก้ไข	ผลที่คาดว่าจะได้รับ ภายหลังปรับระเบียบ
ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย เงินอุดหนุนวิจัย พ.ศ. 2542			
1. กรณีที่ต้องการปรับเปลี่ยน รายละเอียดของ ระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้องนั้น มีขั้นตอนที่ ยุ่งยากและต้องผ่านความเห็นชอบของที่ประชุม หลายคณะ จนกว่าจะถึงที่ประชุมของ คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยจึงจะถือเป็น ที่สุดและสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้	ระเบียบมีอำนาจบังคับ และมี ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับประกาศ มหาวิทยาลัย ที่ประกาศใช้พร้อมกัน ซึ่งหากต้องการแก้ไข สามารถเสนอ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นผู้นิพนธ์วิจัยและสั่ง การตามเห็นสมควร ซึ่งยังเป็นขั้นตอน ที่ไม่สะดวกและค่อนข้างล่าช้า	ระเบียบกำหนดให้ คณะกรรมการบริหาร งานวิจัย ซึ่งเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน บริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย เป็นผู้ กำหนดประกาศมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง กับระเบียบได้เอง และสามารถเป็นผู้ เสนอเพื่อปรับแก้รายละเอียด สามารถ วินิจฉัยและสั่งการ และสามารถเสนอขอ เพื่อปรับเปลี่ยนรายละเอียดได้เอง ทั้งนี้ อำนาจในการอนุมัติการแก้ไข เปลี่ยนแปลง สามารถทำได้โดยความ เห็นชอบของอธิการบดี	เกิดความคล่องตัวในการที่จะเสนอขอ ปรับระเบียบหรือปรับปรุงประกาศ มหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการ บริหารงานวิจัยได้
2. มหาวิทยาลัยไม่ได้กำหนดผู้รับผิดชอบในการ กำหนดทิศทางและแผนงานด้านการวิจัยของ มหาวิทยาลัยอย่างเป็นรูปธรรม หน่วยงานที่ รับผิดชอบมักจะยึดแนวทางการดำเนินงานตาม แผนงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัย แห่งชาติ (วช.) เป็นหลัก ซึ่งทิศทางและแผนงาน อาจไม่สอดคล้องกับบริบทของมหาวิทยาลัย	ไม่มีการกล่าวถึงการจัดทำทิศทาง และแผนการดำเนินงานวิจัยของ มหาวิทยาลัย	กำหนดให้มีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่เป็น ที่ปรึกษาด้านการวิจัย โดยมีหน้าที่ในการ เสนอแนะทิศทางและแผนงานวิจัยและให้ คำปรึกษาในด้านการพัฒนางานวิจัยของ มหาวิทยาลัย	คณะกรรมการที่ปรึกษานั้น เป็น ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถในการ บริหารในระดับชาติ ซึ่งน่าจะช่วยตัด กรองแนวนโยบายและเสนอแนะให้ มหาวิทยาลัยมีทิศทางและแผนการ ดำเนินงานวิจัยที่ชัดเจน อันจะนำพาให้ มหาวิทยาลัยมีการพัฒนางานวิจัยที่ เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบเพื่อหาการแก้ไข ระเบียบ/ประกาศ ของมหาวิทยาลัย (ต่อ)

ประเด็นที่เป็นปัญหา	ระเบียบ/ประกาศ ฉบับเดิม	ระเบียบ/ประกาศ ฉบับใหม่ ที่ต้องการแก้ไข	ผลที่คาดว่าจะได้รับ ภายหลังปรับระเบียบ
3. การกำหนดคณะกรรมการวิจัยจำนวนจำกัด ทำให้การบริหารงานวิจัยไม่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา โดยแต่เดิมกำหนดให้มีคณะกรรมการวิจัยจำนวนน้อยและจำกัดเพียงไม่กี่คน ซึ่งต้องทำหน้าที่เป็นส่วนใหญ่และผลักดันในการบริหารงานวิจัยทั้งหมด แม้จะประกอบไปด้วยผู้ทรงคุณวุฒิสาขาวิชาต่าง ๆ แต่ด้วยจำนวนคณะกรรมการที่มีจำนวนจำกัด แต่ต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นทั้งผู้คัดเลือกโครงการและจัดสรรเงินอุดหนุนการวิจัยด้วย ในขณะที่จำนวนโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยก็มากขึ้นทุกปี และค่อนข้างหลากหลายมากขึ้น ทำให้เกิดเป็นภาระงานปริมาณมากต่อผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ทรงคุณวุฒิที่อ่านอาจมีความเชี่ยวชาญไม่ตรงกับข้อเสนอโครงการมากนัก ประกอบกับผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านส่วนใหญ่	ระเบียบกำหนดให้มีคณะกรรมการวิจัยเพียง 9 คน โดยมีหน้าที่ในการพิจารณาจัดสรรเงินและพิจารณาโครงการวิจัยทั้งหมดของมหาวิทยาลัย และไม่มีวาระในการดำรงตำแหน่ง	มีการกำหนดคณะกรรมการบริหารงานวิจัยให้ครอบคลุมในทุกสาขาวิชาและทุกสังกัด โดยคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากทั้งภายในจากทุกคณะ สถาบัน สำนัก และภายนอกมหาวิทยาลัย โดยเพิ่มจำนวนของคณะกรรมการบริหารงานวิจัยมีเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถดูแลและบริหารงานวิจัยได้ครอบคลุมและทั่วถึงในแต่ละสังกัดได้ การกำหนดระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถปรับเปลี่ยนรายชื่อคณะกรรมการบริหารงานวิจัยได้ตลอดเวลาและสะดวกยิ่งขึ้น	เกิดความคล่องตัวในการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินข้อเสนอโครงการวิจัยมีความเชี่ยวชาญหลากหลาย สอดรับกับข้อเสนอโครงการวิจัยที่เสนอขอรับทุน

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบเพื่อหาการแก้ไข ระเบียบ/ประกาศ ของมหาวิทยาลัย (ต่อ)

ประเด็นที่เป็นปัญหา	ระเบียบ/ประกาศ ฉบับเดิม	ระเบียบ/ประกาศ ฉบับใหม่ ที่ต้องการแก้ไข	ผลที่คาดว่าจะได้รับ ภายหลังปรับระบบ
เป็นบุคคลภายนอก ซึ่งปกติจะมีภาระงานมาก อยู่แล้วและการติดต่อประสานงานเพื่อพิจารณาโครงการ จะไม่สามารถควบคุมเวลาได้ และมักมี ปัญหาเรื่องการประชุมงานติดต่อกันต่อเนื่อง ทั้งนี้ การดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการวิจัยยังไม่มี กำหนดระยะเวลา ทำให้ไม่คล่องตัวและการ ปรับเปลี่ยนรายชื่อค่อนข้างยุ่งยาก			
4. เงื่อนไขในการรับและจ่ายเงินอุดหนุนวิจัยยังคง ยึดระบบราชการ ทำให้เกิดความไม่คล่องตัว	ระเบียบกำหนดให้ การรับเงินอุดหนุน วิจัย มหาวิทยาลัยจะจ่ายเงินอุดหนุน วิจัยให้เป็นงวด ๆ ตามที่ระบุไว้ใน สัญญาและการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนวิจัย นั้น จะเบิกให้กับส่วนราชการที่ได้รับ เงินอุดหนุนวิจัยสังกัด และให้ส่วน ราชการนั้นดำเนินการเบิกจ่ายให้กับ ผู้ได้รับเงินอุดหนุนวิจัยต่อไป	การรับเงินอุดหนุนวิจัย นี้วิจัยสามารถ รับได้โดยตรงโดยผ่านระบบบัญชีธนาคาร ที่ระบุไว้ในสัญญา รับเงินอุดหนุนการวิจัย	เกิดความคล่องตัวในการรับและ จ่ายเงินอุดหนุนวิจัย อันจะเอื้อ ประโยชน์ให้กับนักวิจัยโดยตรง

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบเนื้อหาการแก้ไข ระเบียบ/ประกาศ ของมหาวิทยาลัย (ต่อ)

ประเด็นที่เป็นปัญหา	ระเบียบ/ประกาศ ฉบับเดิม	ระเบียบ/ประกาศ ฉบับใหม่ ที่ต้องการแก้ไข	ผลที่คาดว่าจะได้รับ ภายหลังปรับระเบียบ
5. การกำหนดเงื่อนไขให้ส่วนราชการของผู้ที่ได้รับทุนอุดหนุนวิจัยเป็นผู้เก็บหลักฐานการใช้จ่ายเงิน ทำให้เพิ่มขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย โดยนักวิจัยจะต้องส่งหลักฐานทางการเงินทั้งหมด ให้องค์งานต้นสังกัดเป็นคนตรวจสอบ และจัดเก็บหลักฐานการใช้จ่ายเงิน ซึ่งทำให้เกิดปัญหาทั้งความล่าช้า ยุ่งยากและขาดอิสระ	ระเบียบกำหนดให้เงื่อนไขให้ส่วนราชการของผู้ที่ได้รับทุนอุดหนุนวิจัย เป็นผู้เก็บหลักฐานการใช้จ่ายเงิน	ให้นักวิจัยสามารถเป็นผู้จัดเก็บหลักฐานการใช้จ่ายเงินได้เอง และสามารถรับจ่ายเงินทุนวิจัยของตัวเองได้ทันทีโดยไม่ต้องให้ต้นสังกัด	เกิดความคล่องตัวและเป็นอิสระต่อนักวิจัย ทำให้ทั้งการรับและจ่ายเงินเป็นไปอย่างอิสระ สามารถทำได้ได้อย่างสะดวก
6. รายการในการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนวิจัย ซึ่งกล่าวไว้ในประกาศหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน ได้กล่าวไว้อย่างไม่ครอบคลุม และอัตราการเบิกจ่ายไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน	ระเบียบอ้างอิงให้ใช้วิธีการเบิกจ่ายเงิน ตามหลักเกณฑ์การจ่ายเงินอุดหนุนวิจัย ซึ่งได้กล่าวไว้อย่างไม่ครอบคลุม และอัตราการเบิกจ่ายไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน	จะต้องปรับแก้รายละเอียดใน ประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วย หลักเกณฑ์การจ่ายเงินอุดหนุนวิจัยเพิ่มเติม ซึ่งต้องเสนอเรื่องผ่านสภามหาวิทยาลัย ดังนั้นจึงปรับให้คณะกรรมการบริหารงานวิจัยสามารถเป็นผู้เสนอขอปรับเปลี่ยนรายละเอียดและอนุมัติเห็นชอบภายใต้ความเห็นชอบโดยอธิการบดีเท่านั้น	รายการในการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนวิจัย มีความครอบคลุมตามรายการที่ต้องใช้ในการดำเนินงานวิจัย และอัตราการเบิกจ่ายเงินมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

ตารางที่ 1 ตารางเปรียบเทียบเนื้อหาการแก้ไข ระเบียบ/ประกาศ ของมหาวิทยาลัย (ต่อ)

ประเด็นที่เป็นปัญหา	ระเบียบ/ประกาศ ฉบับเดิม	ระเบียบ/ประกาศ ฉบับใหม่ ที่ต้องการแก้ไข	ผลที่คาดว่าจะได้รับ ภายหลังปรับระเบียบ
ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย กองทุนส่งเสริมและพัฒนากิจการวิจัย พ.ศ. 2545			
1. แหล่งที่มาของกองทุนฯ และวัตถุประสงค์ ของ กองทุนยังไม่ครอบคลุมกับสภาพการดำเนินงานจริงในปัจจุบัน	ที่มาของเงินกองทุนฯ ในปี 2545 เป็นการเริ่มต้นกองทุนฯ จึงมีเงินเหลือจ่ายของปี 2544 ซึ่งปัจจุบันไม่ได้เป็นดังเช่นเดิม และ ที่มาของเงินกองทุนบางข้อ ยังใช้ค่าไม่ครอบคลุม	แหล่งที่มาของกองทุนฯ และวัตถุประสงค์ของกองทุนยังเขียนได้ครอบคลุมกับสภาพการดำเนินงานจริงในปัจจุบัน	ระเบียบสอดคล้องกับสภาพการดำเนินงานจริงในปัจจุบัน
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเงินกองทุน ส่วนใหญ่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และขาดคณะกรรมการที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารงานวิจัย และบางตำแหน่งปัจจุบันไม่มี	ระเบียบกำหนดให้รองอธิการบดีที่เกี่ยวข้องเป็นรองคณะกรรมการ มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ถึง 4 คน ซึ่งเกินกว่าที่หนึ่ง ทำให้การนัดประชุมทำได้ยาก เนื่องจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมีภาระงานมาก นอกจากนั้นหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมการวิจัยเป็นเลขานุการนั้น ปัจจุบันไม่มีตำแหน่งนี้	ปรับแก้จำนวนกรรมการบริหาร ให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานมา เป็นคณะกรรมการบริหารมากขึ้น โดยเพิ่มคณบดี ผู้อำนวยการสถาบันกอีกทั้งการลดจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก กำหนดให้ประธานคณะกรรมการบริหารงานวิจัยเป็นกรรมการ และมีหัวหน้าสำนักงานอธิการบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ	ผู้ที่เป็นคณะกรรมการบริหารในชุดใหม่นี้ เป็นผู้ที่ใช้ระเบียบฯ โดยตรงเพราะส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยในหน่วยงาน การลดจำนวนบุคคลภายนอกทำให้การบริหารงานคล่องตัวขึ้น และการกำหนดนโยบายจะสอดคล้องและมีความเหมาะสมกับบุคลากรในมหาวิทยาลัย

ซึ่งการดำเนินการเพื่อปรับระเบียบดังกล่าวนี้ ฝ่ายวิจัย สำนักงานอธิการบดี ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รองรับการดำเนินงานของยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย ได้เสนอเรื่องเพื่อขอดำเนินการปรับระเบียบ ผ่านขั้นตอนทางราชการ ให้กับ กองการเจ้าหน้าที่ ตั้งแต่วันที่ สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จ โดยมหาวิทยาลัยได้จัดทำระเบียบฉบับใหม่เรียบร้อยแล้ว จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่

1. ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย การบริหารงานวิจัย พ.ศ. 2547 โดยได้ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2547 เป็นต้นมา

2. ระเบียบมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วย กองทุนส่งเสริมและพัฒนการวิจัย พ.ศ. 2547 โดยได้ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2547 เป็นต้นมา

2. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริหารงานวิจัยในเชิงรุก

เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบมหาวิทยาลัยที่ได้รับแก้ไข มหาวิทยาลัยจึงได้มีการตั้งคณะทำงานของมหาวิทยาลัย เพื่อดำเนินการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งได้ประกอบไปด้วย คณะกรรมการ 2 ชุดใหญ่ ได้แก่

1. คณะกรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนการวิจัย

คณะกรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนการวิจัยชุดนี้ ได้คัดเลือกตามกรอบของระเบียบ โดยประกอบไปด้วย ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย จำนวนทั้งสิ้น 12 คน ซึ่งฝ่ายวิจัย สำนักงานอธิการบดี เป็นผู้เสนอรายชื่อและเสนอให้ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ (ผู้ได้รับมอบหมายให้ดูแลงานวิจัยของมหาวิทยาลัย) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และ อธิการบดีพิจารณาตัดสิน โดยคณะกรรมการในชุดนี้ มีรายชื่อ ดังนี้

1	อธิการบดี	ประธานคณะกรรมการ
2	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	กรรมการ
3	รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา	กรรมการ
4	รองอธิการบดีฝ่ายเครือข่ายการเรียนรู้	กรรมการ
5	ศาสตราจารย์ผดุง อารยะวิญญู	กรรมการ
6	รองศาสตราจารย์วรรณรัตน์ ตั้งเจริญ	กรรมการ
7	ดร.ทรงศักดิ์ เกียรติสุข	กรรมการ
8	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเดชากุล	กรรมการ
9	อาจารย์อารีย์ หาญสืบสาย	กรรมการ
10	รองศาสตราจารย์ นายแพทย์อรุณวงศ์ เทพชาตรี	กรรมการ
11	ศาสตราจารย์ นายแพทย์สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล	กรรมการ
12	หัวหน้าสำนักงานอธิการบดี	กรรมการและเลขานุการ

โดยได้กำหนดอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนการวิจัย

1. เสนอนโยบาย แผนงาน และมาตรการในการสนับสนุนการวิจัยต่อมหาวิทยาลัย
2. พิจารณาวางเงินสนับสนุนกิจกรรมวิจัยโดยจัดสรรได้ไม่เกินร้อยละ 50 ของเงินกองทุน
3. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่อธิการบดีมอบหมาย

2. คณะกรรมการบริหารงานวิจัย

คณะกรรมการบริหารงานวิจัย ประกอบไปด้วยคณาจารย์ที่คณะกรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนการวิจัยคัดเลือก โดยเลือกจากคณาจารย์/นักวิจัยของมหาวิทยาลัย ที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับรองศาสตราจารย์ และมาจากสังกัดที่หลากหลาย โดยเลือกครอบคลุมครบถ้วนทุกสายสาขาวิชา โดยแบ่งเป็น 3 สายวิชาการ ได้แก่ สายวิทยาศาสตร์สุขภาพ สายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสายสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และศึกษาศาสตร์ และมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยด้วย ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ (ผู้ได้รับมอบหมายให้ดูแลงานวิจัยของมหาวิทยาลัย) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และ อธิการบดีตามลำดับ โดยมีจำนวนคณะกรรมการทั้งสิ้น 16 คน ได้แก่

1	รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ที่ปรึกษา
2	ศาสตราจารย์ นายแพทย์สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ	ประธาน
3	รองศาสตราจารย์พนิตี ระตะนกุล
คณะวิทยาศาสตร์	กรรมการ
4	รองศาสตราจารย์ปราวณี ใจอาจ
คณะเภสัชศาสตร์	กรรมการ
5	รองศาสตราจารย์ ทพ.ณรงค์ศักดิ์ เหล่าศรีสิน
คณะทันตแพทยศาสตร์	กรรมการ
6	ดร.ทรงศักดิ์ เกียรติสุข
ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก	กรรมการ
7	รองศาสตราจารย์สมชาย สันติวัฒนกุล
คณะแพทยศาสตร์	กรรมการ
8	รองศาสตราจารย์สุนีย์ เหมะประสิทธิ์
คณะศึกษาศาสตร์	กรรมการ
9	รองศาสตราจารย์สมจิต สวธนไพบูลย์
ศูนย์วิทยาศาสตร์ศึกษา	กรรมการ
10	รองศาสตราจารย์สุปราณี อัครเสรี
คณะพยาบาลศาสตร์	กรรมการ
11	รองศาสตราจารย์ประพนธ์ จำเริญญ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายประถม)	กรรมการ

12	รองศาสตราจารย์พทุทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ
คณะศิลปกรรมศาสตร์	กรรมการ
13	รองศาสตราจารย์จันทร์เพ็ญ อ้นตระกูล
คณะมนุษยศาสตร์	กรรมการ
14	รองศาสตราจารย์งามตา วรินทร์านนท์
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์	กรรมการ
15	รองศาสตราจารย์สุพาดา สิริกุดตา
คณะสังคมศาสตร์	กรรมการ
16	รองศาสตราจารย์จุฑามาศ เทพชัยศรี
คณะพลศึกษา	กรรมการและเลขานุการ

2.1 โดยได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารงานวิจัย คณะทำงานที่แต่งตั้งขึ้นนี้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงาน มาตรการและกลยุทธ์ในการบริหารงานวิจัย และเงินอุดหนุนการวิจัย

2. กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนานักวิจัยในมหาวิทยาลัย ให้มีความสามารถและศักยภาพระดับสูง

3. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเสนอโครงการเพื่อขอรับเงินอุดหนุนวิจัย

4. พิจารณาคัดเลือกและกลั่นกรองข้อเสนองานวิจัยของมหาวิทยาลัย

5. พิจารณาจัดสรรประเภทเงินอุดหนุนวิจัยและจำนวนเงินที่สมควรได้รับ

6. คัดเลือกนักวิจัยที่มีผลงานดีเด่น หรือนักวิจัยในนามของมหาวิทยาลัย เพื่อรับรางวัล

ภายในหรือภายนอกมหาวิทยาลัย

7. พิจารณาการขออนุมัติเบิกเงิน การขอขยายเวลา การขออนุมัติเปลี่ยนหัวหน้าโครงการวิจัย การขอจัดซื้อ จัดจ้าง การตีพิมพ์ หรือเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยทั้งหมด

8. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารงานวิจัย

9. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ทางปัญญาและการวิจัยมอบหมาย

10. ให้คณะกรรมการบริหารงานวิจัยพิจารณากำหนดและจัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัยในเรื่อง ดังต่อไปนี้

10.1 คุณสมบัติของผู้รับเงินอุดหนุนวิจัย

10.2 หลักเกณฑ์การจ่ายเงินอุดหนุนวิจัย

10.3 หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเสนอโครงการเพื่อขอรับเงินอุดหนุนวิจัย

10.4 หน้าที่ของผู้ขอรับเงินอุดหนุนวิจัย

10.5 วิธีการรับและการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนวิจัย

10.6 วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อวัสดุหรือครุภัณฑ์ด้วยเงินอุดหนุนวิจัย

10.7 การเผยแพร่วิจัยข้อมูล ข่าวสารอันเกี่ยวกับผลงานของโครงการใน การลงพิมพ์

หรือสื่ออื่น ๆ

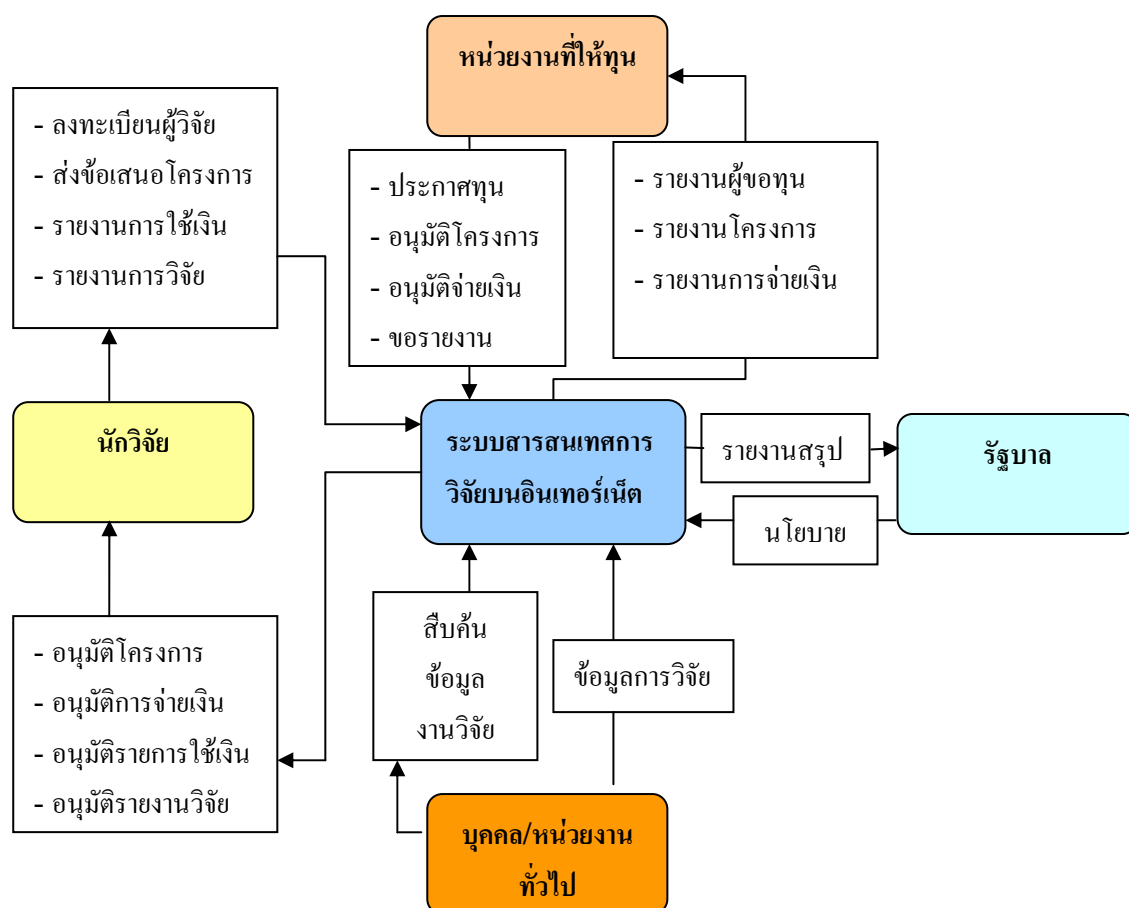
3. ดำเนินการสร้างระบบสารสนเทศวิจัย

จากระบบการทำงานในด้านการวิจัยซึ่งในขณะนี้ยังคงดำเนินการในรูปแบบของเอกสารนั้น ทำให้เกิดข้อจำกัดในเรื่องของการทำธุรการ การส่งเอกสาร ซึ่งในรูปแบบการติดต่อประสานงานของระบบราชการค่อนข้างมากขั้นตอน ทำให้เกิดการติดขัด ล่าช้า ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงได้พัฒนาระบบสารสนเทศการวิจัยเพื่อให้ระบบการวิจัยได้ช่วยลดขั้นตอนในการดำเนินการและการทำงานที่รวดเร็วและสามารถตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินการต่าง ๆ บนเว็บไซต์ได้ ซึ่งในปัจจุบันการทำงานบนอินเทอร์เน็ตยังเป็นที่นิยมและยังเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ทำการวิจัยและเจ้าหน้าที่ และยังทำให้การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยอยู่บนฐานข้อมูลเดียวกัน ทำให้ผู้บริหารงานวิจัยสามารถบริหารงานในลักษณะ Over All ที่สามารถเห็นภาพรวมที่เชื่อมประสานกันทุกหน่วยงานได้

มหาวิทยาลัยได้เริ่มการดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลวิจัย ตั้งแต่ เดือนมิถุนายน 2547 เป็นต้นมา โดยว่าจ้างบริษัทภายนอกเป็นผู้จัดทำระบบฐานข้อมูลวิจัย โดยที่ระยะแรกได้กำหนดความต้องการของการใช้ระบบ ให้ครอบคลุมการดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

1. การสมัครขอรับทุน
2. การสร้างรหัสการวิจัย
3. ระบบตรวจสอบวันสิ้นสุดการเปิดรับการวิจัย
4. การแสดงสถานะของการวิจัยของฝ่ายวิจัย และฝ่ายการคลัง
5. การแสดงสถานะของการวิจัยของผู้วิจัย
6. การแสดงการลงจำนวนเงินที่ได้รับของผู้วิจัยเป็น 3 งวด หรือ 4 งวด
7. การ Upload ไฟล์ขึ้น Server
8. Design หน้าของโฮมเพจ
9. ส่ง Email ให้กับผู้วิจัย,ฝ่ายวิจัย ,ฝ่ายการคลัง
10. แสดง Popup ให้กับผู้วิจัย,ฝ่ายวิจัย ,ฝ่ายการคลัง
11. การสร้างวันที่กำหนดส่งโครงการวิจัย ตามที่ Admin ได้ระบุไว้
12. ระบบแจ้งเตือนผู้วิจัยล่วงหน้า
13. ระบบการเบิกจ่ายเงิน

ทั้งนี้รูปแบบของการทำงานของฐานข้อมูลวิจัย มีกรอบการทำงานดังนี้

รูปที่ 1-1 รูปแบบของการทำงานของฐานข้อมูลระบบสารสนเทศการวิจัย

ซึ่งภายหลังการดำเนินการระบบเสร็จสิ้นแล้ว มหาวิทยาลัยคาดหวังว่าจะเกิดประโยชน์ โดยสามารถรายงานกระบวนการทำงานของโครงการวิจัย ต่างๆ ได้ดังนี้

1. สามารถออกรหัสโครงการได้ โดยมีรูปแบบของรหัสเป็นเลข 13 หลัก
2. สามารถส่ง Email ไปยังผู้วิจัยตามที่ผู้วิจัยระบุไว้ได้
3. สามารถ Upload ไฟล์ขึ้นเก็บไว้บน Server ได้โดยไม่จำกัดชนิดของไฟล์
4. มีรายงานแสดงสถานะต่าง ๆ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารและเพื่อการจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยในรายงานจะมีในส่วนของงบประมาณที่ให้ผู้วิจัยว่าให้ด้วยงบใด และรายงานผลของวิจัยตามเงื่อนไขหรือตามเลขที่รหัสวิจัย
5. มีระบบ Log in เข้าใช้งานระบบ และเห็นความเคลื่อนไหวงานวิจัยของตนเองทั้งหมด
6. มีระบบ Popup เพื่อให้ผู้วิจัยทราบว่าเมื่อเอกสารอะไรบ้างที่ส่งมาถึงวิจัย ด้วยข้อความว่าอะไร
7. สามารถระบุจำนวนเงิน ของการขอทุนวิจัยหลังจากที่ได้ทำการสมัครขอทุน และฝ่ายวิจัยได้ให้ทุนแล้วแต่ต้องมีการมาระบุจำนวนเงินเป็นงวดตามที่ฝ่ายวิจัยแนะนำ
2. สามารถระบุจำนวนงวดเป็น 3 หรือ 4 งวดได้ตามที่ผู้วิจัยต้องการ
3. ผู้วิจัยสามารถทราบผลการอนุมัติการวิจัยได้โดยผ่านทาง Email และ Popup โดยผู้วิจัยต้องมายืนยันรหัสวิจัย หลังจากที่ได้รับ Email ซึ่งจะส่งไปเพียงชื่อโครงการเท่านั้นแต่เมื่อมายืนยันผู้วิจัยจะต้องมาระบุรหัสเพื่อยืนยันต่อไป

4. มีระบบตรวจสอบการสิ้นสุดการส่งโครงการวิจัย โดยหากการวิจัยนั้นหมดเขตแล้วจะไม่สามารถทำการขอได้
 5. ฝ่ายวิจัยและฝ่ายการคลังจะต้องสามารถรับรู้ได้ว่าในตอนนี้โครงการวิจัยต่างๆ มีสถานะเป็นอย่างไรบ้าง มายืนยันหรือยังเพื่อที่จะไว้ตรวจสอบได้
 6. มีการเก็บ Transaction การเข้าใช้ระบบเพื่อให้ผู้ดูแลสามารถตรวจสอบได้
 7. เมื่อครบกำหนดการยื่นขอทุน ฝ่ายวิจัยสามารถมา List รายการดูได้ว่าการส่งข้อเสนอโครงการวิจัยอะไรบ้าง
 8. หน้าจอของผู้วิจัยจะมี 2 เมนู คือ สมัคร และได้รับทุน และอื่นๆ
 9. มีระบบตอบรับหลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการเปิดบัญชีแล้วให้กับฝ่ายวิจัยและฝ่ายการเงินทราบ
 10. มีระบบการส่งความคืบหน้าของโปรแกรมด้วยการ Upload ไฟล์เข้าไปยัง Server โดยต้องสามารถแยกให้ออกกว่าเป็นการส่งความก้าวหน้าขึ้นตอนไหน
 11. มีระบบคำนวณวันที่จะต้องส่งความคืบหน้าในขั้นตอนต่าง ๆ ว่าในแต่ละขั้นตอนจะต้องส่งความคืบหน้าวันไหน โดยคิดจากวันที่ทำสัญญา ซึ่งผู้ดูแลจะต้องมาใส่จำนวนเดือนที่จะต้องทำในแต่ละขั้นตอนว่าใช้เวลาทำเท่าไรและให้ระบบคิดวันที่ออกมาให้
 12. มีระบบการตรวจสอบการส่งความคืบหน้าโดยจะต้องส่งเดือนให้ผู้วิจัยทราบว่าจะต้องส่งงานก่อนวันครบกำหนด 1 เดือน
 13. หากมีงานวิจัยใดที่ส่งงานก่อนกำหนดระบบต้องสามารถรู้และทำการคิด โบนัส ให้ร้อยละ 5 ของแต่ละงวดเงิน แต่ไม่เกิน 10,000 บาท และทำการส่งให้ฝ่ายวิจัยเพื่อทำการจ่ายเงินต่อไปโดยไม่ต้องแจ้งให้ฝ่ายการคลังทราบ
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับภายหลังระบบดำเนินการเสร็จสิ้น คือได้ฐานข้อมูลการวิจัยของมหาวิทยาลัย ซึ่งทำให้สามารถที่จะบริหารจัดการได้ง่ายขึ้น และฐานข้อมูลที่ได้อีกก็มีความเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งระบบ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชาติ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการประเทศ และคาดว่าจะเกิดการพัฒนาในกระบวนการทำวิจัย โดยนำระบบที่ได้เข้ามาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ
- ซึ่งขณะนี้คาดว่าจะสามารถเริ่มนำระบบดังกล่าวมาทดลองใช้ในการดำเนินงาน ได้ในช่วง มกราคม – มีนาคม 2548

4. การกำหนดนโยบายการวิจัยของมหาวิทยาลัย เพื่อการปรับระบบการบริหารงานวิจัย

4.1 การกำหนดนโยบายการวิจัยของมหาวิทยาลัย

สืบเนื่องจากการดำเนินการในข้อ 2 การที่มหาวิทยาลัย ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการบริหารงานวิจัยในเชิงรุกไว้เรียบร้อยแล้ว ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการเพื่อปรับระบบการบริหารงานวิจัยในเบื้องต้นได้ โดยได้กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานวิจัยและแผนกิจกรรมร่วมกัน โดยฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นผู้เสนอร่างนโยบาย ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงาน ดังนี้

ครั้งที่ 1 ประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิจัย ครั้งที่ 1/2548 เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2547

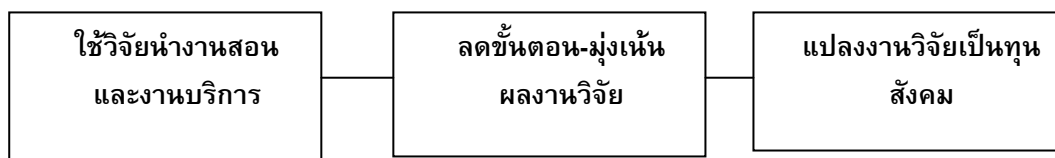
ครั้งที่ 2 การประชุมคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย ครั้งที่ 1/2548 เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2548

ซึ่งจากผลการประชุมทั้ง 2 ครั้ง ดังกล่าว ในที่สุดมหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ไว้ดังนี้

ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การสร้างประชาคมงานวิจัยให้เกิดขึ้นภายในมหาวิทยาลัยเป็นเรื่องที่ไม่ได้เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ แม้มีเงินงบประมาณครบถ้วนไม่ขาด มีบุคลากรที่เปี่ยมด้วยคุณภาพ ก็ไม่สามารถก่อให้เกิดแรงขับเคลื่อนงานวิจัยขององค์กรได้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจึงต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการกำหนดทิศทางการวิจัยเชิงรุกที่สอดคล้องและผลักดันองค์ความรู้และศักยภาพทางวิชาการไปข้างหน้า มหาวิทยาลัยจึงต้องปรับโครงสร้าง กระบวนการบริหารจัดการ ระเบียบมหาวิทยาลัย และกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนดูแลงานวิจัย จากโครงสร้างที่แข็งตัว (rigid) สู่การ ยืดเอกสารทางราชการเป็นสำคัญ มาสู่โครงสร้างการจัดการที่คล่องตัว ยืดหยุ่น สอดคล้องกับธรรมชาติการทำงานวิจัย สร้างเครือข่ายที่ทำงานร่วมกันเพื่อสร้างสรรค์งานวิจัยการจัดการให้มีการวิจัยเชิงรุก มุ่งแก้ปัญหาด้านระเบียบและหน่วยสนับสนุนด้านการวิจัยภายในมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย ในช่วงแรก คือ 2 ปี (2547-2548) ฝ่ายวิจัยจึงกำหนดยุทธศาสตร์ 3 ด้าน อันได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์วิจัยนำงานสอนและงานบริการ 2) ยุทธศาสตร์ลดขั้นตอน-มุ่งเน้นผลงานวิจัย และ 3) ยุทธศาสตร์แปลงงานวิจัยเป็นทุนสังคม

ยุทธศาสตร์การบริหารงานวิจัย ระยะที่ 1

ยุทธศาสตร์วิจัยนำงานสอนและงานบริการ

ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีในโลกปัจจุบันถูกนำมาประยุกต์ใช้ในทุกๆ สาขาวิชา ศาสตร์ทุกแขนงจึงพัฒนาต่อยอดให้มีการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องและรวดเร็วมากขึ้น องค์ความรู้ใหม่และนวัตกรรมทางวิชาการได้ถูกพัฒนาขึ้นมากมายและมีข้อมูลที่เป็นหลักฐานนับไม่ถ้วนให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมตลอดเวลา ประกอบกับสังคมภายนอกก็มีการปรับตัวให้เข้ากับยุคของข้อมูลข่าวสาร การสืบค้นข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้า ข่าวสารด้านต่างๆ ที่สะดวกรวดเร็ว อาจารย์มหาวิทยาลัยจึงต้องปรับกระบวนการทัศน์และรูปแบบการเรียนการสอน และการพัฒนาวิชาการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และมุ่งสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อนำมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น การเรียนการสอนจึงควรเชื่อมโยงผลงานวิจัยในอดีตที่เป็นแหล่งกำเนิดองค์ความรู้เดิม เปิดเผยข้อเท็จจริง (fact) สมมติฐาน (hypothesis) และทฤษฎี (theory) ผสมผสานกับงานวิจัยใหม่ของอาจารย์เอง ที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างองค์ความรู้ใหม่ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยสามารถเอางานวิจัยของตนเองเข้าสู่ระบบการเรียนรู้ในรูปแบบการสอนเพื่อสร้างหรือบ่มเพาะนักวิจัยรุ่นใหม่ และเอางานวิจัยเข้าระบบงานบริการเพื่อพัฒนาคุณภาพด้านบริการ

ยุทธศาสตร์ลดขั้นตอน-มุ่งเน้นผลงานวิจัย

ในอดีตที่ผ่านมา ระเบียบราชการมีขั้นตอนมากมาย การบริหารงบประมาณค่อนข้างเข้มงวด ไม่เหมาะสมกับธรรมชาติการทำงานด้านวิจัย จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการบริหารจัดการขององค์กรด้านระเบียบการเงินและการคลังให้อำนวยความสะดวก และมีขั้นตอนที่โปร่งใสตรวจสอบได้ ลดขั้นตอนการเบิกจ่ายที่ไม่ให้อำนวยให้นักวิจัยได้ทำงานเต็มที่ นอกจากนี้การที่ระบบการคลังที่ไม่สอดคล้อง กับนโยบายของรัฐบาลในเรื่องการบริหารงบประมาณด้านงานวิจัยที่เน้นผลงานเป็นหลัก (performance-based budgeting) อาทิเช่น ข้อจำกัดของปีงบประมาณที่ไม่คำนึงผลงานวิจัยที่ออกมาเมื่อเทียบกับงบประมาณที่จัดสรรไป ทำให้การบริหารงานด้านวิจัยในภาพรวมของประเทศขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มหาวิทยาลัยจึงปรับยุทธศาสตร์วิจัยให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงขององค์กรภายในให้คล่องตัวมากขึ้น ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น เน้นผลงานวิจัยเป็นสำคัญ ฝึกให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยรับผิดชอบและบริหารเงินงบประมาณวิจัยด้วยตนเอง โดยใช้ระบบสารสนเทศเพื่อให้อาจารย์สามารถรับทราบแหล่งทุน การสมัครรับทุน การส่งข้อเสนอโครงการวิจัย การส่งรายงานความก้าวหน้า การรับเงินแต่ละงวด เมื่อผลงานเป็นไปตามแผนที่ผู้วิจัยกำหนดเอง รวมไปถึงการส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ ทั้งนี้ฝ่ายยุทธศาสตร์วิจัยจะเป็นพี่เลี้ยง ให้คำปรึกษา และฝึกอบรมข้อปฏิบัติต่างๆ เพื่อสร้างวินัยด้านการวิจัยแก่อาจารย์ในมหาวิทยาลัย เตรียมความพร้อมที่จะขอรับทุนวิจัยจากภายนอกมหาวิทยาลัย

ยุทธศาสตร์แปลงงานวิจัยเป็นทุนสังคม

จากผลงานวิจัยอันเกิดจากอาจารย์ในสังกัด มศว ที่ผ่านมามีมากมาย ยังขาดการเชื่อมต่อที่นำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และเพิ่มทุนทางสังคม และขาดความต่อเนื่องของบริบทความรู้เป็นฐานเพื่อสรรสร้างงานวิจัย ยุทธศาสตร์วิจัยในการแปลงงานวิจัยให้เป็นทุนของสังคม จะเริ่มตั้งแต่ผลงานวิจัยที่เกิดขึ้นระหว่างที่ดำเนินโครงการ โดยทีมงานยุทธศาสตร์วิจัยจะจัดทีมติดตามงานวิจัยเป็นกลุ่มๆ เพื่อรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นจากนักวิจัย เลือกรูปแบบประเด็นที่สามารถนำผลงานวิจัยไปขยายผลให้เป็นประโยชน์แก่สังคมโดยรวม สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เพิ่มทุนแก่สังคม สร้างงานวิจัยที่มีผลกระทบสูง ผลักดันให้เกิดนโยบายระดับชาติได้ พร้อมทั้งมีการปรับกลยุทธงานประชาสัมพันธ์ งานเชิงข่าว ให้ผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเป็นที่ประจักษ์แก่สังคมไทย

4.2 การกำหนดเงื่อนไขและประเภททุนวิจัยของมหาวิทยาลัย

แต่เดิมนั้นการกำหนดประเภททุนวิจัยและเงื่อนไขการขอรับทุนวิจัยนั้น ถูกกำหนดโดยฝ่ายวิจัย ด้วยความเห็นชอบของผู้บริหารที่รับผิดชอบด้านการบริหารงานวิจัย ซึ่งตั้งแต่ปี 2542 – 2546 ได้กำหนดประเภททุนไว้เพียง 6 ประเภททุน ได้แก่

- (1) โครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อการผลิต “ชุดวิชาตามแนวพระราชดำริ”
- (2) โครงการวิจัยและพัฒนาโครงการชนบทศึกษา
- (3) โครงการสนับสนุนงานวิจัยตามแนวนโยบายมหาวิทยาลัย
- (4) โครงการพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่
- (5) โครงการ Matching Fund
- (6) ศูนย์พิ่มพื้บทความวิชาการในวารสารต่างประเทศ

ซึ่งประเภททุนค่อนข้างมีเป้าหมายในการเปิดรับค่อนข้างกว้าง และไม่ได้มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนในการเสนอขอรับทุน ดังนั้นเพื่อให้ ประเภททุนวิจัยและเงื่อนไขการเสนอขอรับทุน สอดคล้องกับความต้องการของนักวิจัยมากยิ่งขึ้น จึงเห็นควรให้มีการพิจารณาประเภททุนและเงื่อนไขให้ สอดคล้อง โดยได้ดำเนินการให้มีการจัดประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนด เงื่อนไขและประเภท ทุนวิจัยของมหาวิทยาลัย ดังนี้

ครั้งที่ 1 ประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิจัย ครั้งที่ 1/2548 เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2547

ครั้งที่ 2 การประชุมคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย ครั้งที่ 1/2548 เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2548

ผลจากการประชุมคณะกรรมการทั้ง 2 ชุด มีความเห็นให้มีการปรับประเภททุนวิจัยและ เงื่อนไขการให้ทุนวิจัยใหม่ โดยให้มีกลไกครอบคลุมครบถ้วนทั้งกระบวนการ โดยกำหนดให้มีทั้งทุนที่ ดำเนินการวิจัย ทุนที่เป็นขวัญและกำลังใจแก่นักวิจัย ทุนที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเผยแพร่และ ถ่ายทอดผลงานวิจัย และจัดประเภททุนให้สอดคล้องกับกลุ่มนักวิจัยที่มีอยู่หลากหลายในมหาวิทยาลัย โดยจำแนกเป็น 8 ประเภททุน ดังนี้

ทุนประเภทสนับสนุนการดำเนินงานวิจัย

- (1) ทุนวิจัยเพื่อสนับสนุนโครงการวิจัยที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย และยุทธศาสตร์ชาติ

ทุนประเภทนี้ มีเป้าหมายมุ่งเน้นให้การสนับสนุนกับกลุ่มอาจารย์/นักวิจัยที่มีความ เชี่ยวชาญระดับสูง (เป็นกลุ่มนักวิจัยไม่เกียรตินิยม รองศาสตราจารย์) คือ เป็นกลุ่มอาจารย์ นักวิจัย ที่เป็น เจ้าของโครงการวิจัยที่มีผลประโยชน์ในระดับดีแต่ไม่ได้รับทุนสนับสนุนจากเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี หรือเป็นโครงการที่เกิดจากการจัดทำ Research Forum หรือ มสว โพล ซึ่งต้องเป็นโครงการที่สอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติและ/หรือ ยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

- (2) ทุนวิจัยไม่กำหนดทิศทาง

ทุนประเภทนี้ เป็นทุนวิจัยที่มุ่งเน้นให้การสนับสนุนกับกลุ่มอาจารย์ นักวิจัย ที่มีความเชี่ยวชาญในระดับกลาง (กลุ่มนักวิจัยระดับ ไม่เกียรตินิยม ผู้ช่วยศาสตราจารย์) ซึ่งเป้าหมายคือ ต้องการให้นักวิจัยทำงานวิจัยตามความต้องการและความสนใจของตนโดยอิสระ เป็นการพัฒนานักวิจัยให้ เกิดความเชี่ยวชาญด้วยการทำวิจัย

(3) ทุน Young Blood

ทุนประเภทนี้ คือ ทุนวิจัยที่มุ่งเน้นให้อาจารย์/นักวิจัย ที่จบการศึกษาระดับ ป.เอก รุ่นใหม่ เริ่มดำเนินงานวิจัย โดยให้ทำวิจัยตามความสนใจของตนโดยอิสระ แต่จะให้ทำโครงการวิจัยในระดับเล็ก ๆ เพื่อให้พัฒนาการเรียนการสอนของตน หรือ พัฒนาความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาของตนด้วยก็ได้ ซึ่งจุดประสงค์ที่แท้จริงคือการ เพาะบ่มให้เกิดนักวิจัยรุ่นใหม่

ทุนประเภทให้ขวัญและกำลังใจในการดำเนินงาน

(1) ทุนรางวัลโบนัสส่งตามกำหนด

เป็นกลไกเชิงบวก ให้นักวิจัยดำเนินงานวิจัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามสัญญาทุน

(2) รางวัลอาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์ดีเด่น

เป็นกลไกการสร้างให้นักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญ ดึงเอานักศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของตนพัฒนางาน ซึ่งอาจจะทำให้มีความเชื่อมโยงถึงโครงการวิจัยของอาจารย์ได้ ซึ่งนอกจากจะเป็นแนวทางในการพัฒนาและสร้างเครือข่ายนักวิจัยรุ่นใหม่แล้ว ยังก่อให้เกิดความภาคภูมิใจและให้มีการทำวิจัยเชื่อมโยงกับการเรียนการสอนด้วย

ทุนประเภทส่งเสริมสนับสนุนให้มีการเผยแพร่และถ่ายทอดผลงานวิจัย

(1) ทุนสนับสนุนการตีพิมพ์วารสารต่างประเทศ

(2) รางวัลบทความวิชาการที่ได้รับการอ้างอิงสูงสุด (Citation Index)

ทั้ง 2 ทุน นี้ เป็นทุนสนับสนุนเพื่อให้อาจารย์นำผลงานวิจัยไปตีพิมพ์เผยแพร่และถ่ายทอดผลงานวิจัยลงสู่วารสารระดับนานาชาติ

ทุนประเภทส่งเสริมให้สร้างเครือข่ายการวิจัยและหรือสร้างพี่เลี้ยงให้กับการดำเนินงานวิจัย

(1) ทุน Mentor

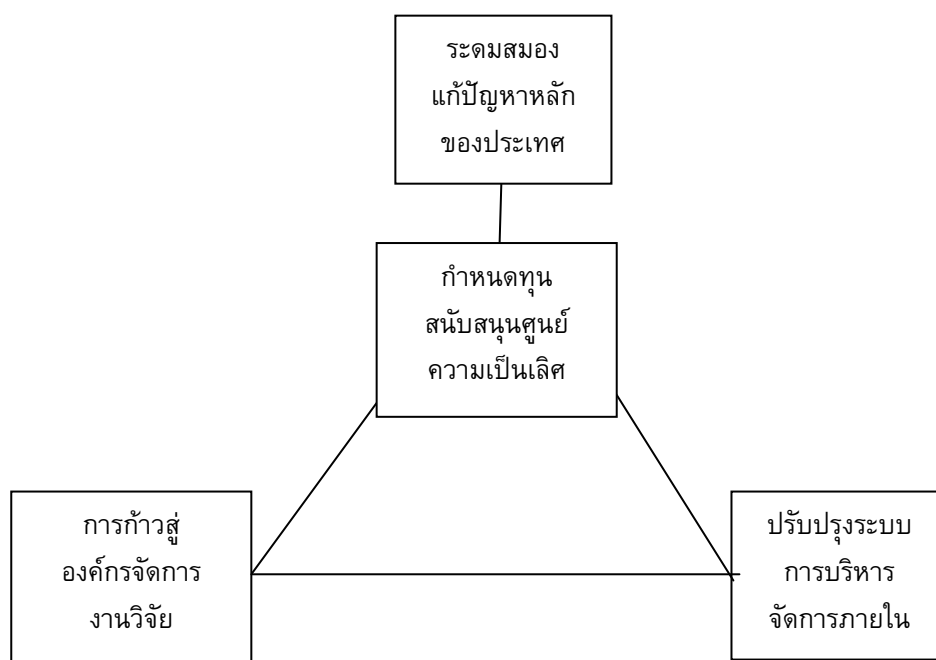
เป็นทุนสำหรับเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาจากต่างประเทศ เพื่อเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัยของนักวิจัย หรือมาบรรยายในงานประชุมวิชาการ เพื่อต่อยอดให้เกิดโครงการวิจัย

ซึ่งทั้งยุทธศาสตร์การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย และประเภททุนอุดหนุนการวิจัยนี้ได้ประกาศใช้และยึดถือปฏิบัติมาตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ 2548 (ตุลาคม 2547) เป็นต้นมา

แผนกลยุทธ์เชิงรุกในการดำเนินการปรับระบบการบริหารงานวิจัย

จากรายละเอียดในหัวข้อปัจจัยและสภาพการณ์ที่เอื้อต่อการดำเนินการปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุกนั้น เมื่อภายหลังที่มหาวิทยาลัยได้เสนอขอทุนนวัตกรรมสถาบันจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (เดือนกุมภาพันธ์ 2548) และได้พิจารณาอนุมัติทุน (เดือนมิถุนายน 2548) นั้นทำให้มหาวิทยาลัยมีงบประมาณส่วนหนึ่งที่คล่องตัวที่สามารถจะผลักดันให้การดำเนินงานเพื่อปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุกสามารถทำได้คล่องตัวมากยิ่งขึ้น โดยจะดำเนินการให้มีความต่อเนื่องไปกับส่วนที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการไปแล้ว จึงต้องมีการกำหนดกลยุทธ์เชิงรุกในการดำเนินการเพิ่มเติม ตามลำดับขั้น ดังนี้

1. การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการภายใน
 2. การระดมสมองเพื่อให้เกิดโจทย์การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหลักของประเทศ
 3. การส่งเสริมและสนับสนุนทุนเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ
 4. การก้าวสู่การเป็นองค์กรจัดการงานวิจัย
- ซึ่งมีความสัมพันธ์ ดังภาพ

รูปที่ 1-2 ภาพแสดงแผนกลยุทธ์เชิงรุกในการดำเนินการปรับระบบการบริหารงานวิจัย

ดังนั้นโดยสรุปแล้ว การดำเนินงานของโครงการปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุกของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้วางแผนการดำเนินงานเพื่อปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุกในช่วงภายหลังจากที่ได้รับทุนไว้ 4 ประเด็นหลัก ๆ โดยมหาวิทยาลัยได้วางแผนกิจกรรมเพื่อดำเนินการในสิ่งที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการภายใน

1.1 วิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของสถานภาพการบริหารงานวิจัย (SWOT Analysis) ของมหาวิทยาลัยในอดีตย้อนหลังไป 4 ปี (ตั้งแต่ปี 2544 – 2547) และจากผลสรุปการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมสมองระหว่างผู้บริหารงานวิจัย (หรือตัวแทนที่ปฏิบัติงานบริหารงานวิจัย) จากทุกคณะ สถาบัน และสำนักในการวางระบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

1.2 การสร้างและกำหนดกฎเกณฑ์และระเบียบแบบทางการเงิน การคลัง และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยให้มีความสะดวก คล่องตัว และเอื้อต่อการทำงานวิจัยของนักวิจัย โดยผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

1.3 สร้างทีมและเครือข่ายการบริหารงานวิจัยร่วมกัน ระหว่างคณะ/สถาบัน/สำนัก ภายใต้สังกัดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒให้เข้มแข็ง เป็นระบบ

1.4 การสร้างทีมและระบบการติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยครบวงจร

- การประเมินข้อเสนอก่อนดำเนินการวิจัย (Pre-audit Research Proposal Evaluation)
- การติดตามและประเมินผลระหว่างดำเนินการวิจัย (Ongoing-audit Research Evaluation)
- การติดตามประเมินผลหลังสิ้นสุดการวิจัย (Post-audit Research Evaluation) ขึ้น

1.5 การสร้างระบบสารสนเทศวิจัยและฐานข้อมูลวิจัยที่เชื่อมโยงร่วมกันระหว่างคณะ/สถาบัน/สำนักเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการสืบค้นและระบบการติดตาม ประเมินผลและบริหารงานวิจัย

2. การระดมสมองเพื่อให้เกิดโจทย์การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหลักของประเทศ

2.1 จัดทำแผนยุทธศาสตร์ ประจำแต่ละชุดสาขาวิชา ทั้งชุดสาขาวิชาศึกษาศาสตร์, ชุดวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสุขภาพและชุดสาขาสังคมศาสตร์ โดยเน้นในเรื่องของการสร้างโครงการวิจัยที่บูรณาการสาขาวิชาร่วมกัน

2.2 การสร้างเวทีการจัดประชุมพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยเชิงรุก (Research Forum) เพื่อสร้างข้อเสนอโครงการวิจัยที่สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของสังคมอย่างเร่งด่วน (Hot Issue) โดยสร้างโจทย์วิจัยจาก มศว โพล

3. การส่งเสริมและสนับสนุนทุนเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ

3.1 การกำหนดประเภททุนและเงื่อนไขการให้ทุน ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักวิจัยโดยอยู่บนพื้นฐานของความต้องการของแผนงานวิจัยของชาติ

3.2 ผลักดันให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อการผลักดันให้มหาวิทยาลัยก้าวเข้าสู่สถาบันการศึกษาที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ

4. การก้าวสู่การเป็นองค์กรจัดการงานวิจัย

4.1 การจัดประชุมเพื่อพัฒนาศักยภาพนักวิจัยรุ่นใหม่ในการพัฒนาโครงการวิจัย ตามการร้องขอและความต้องการของนักวิจัย และการเปิดคลินิกวิชาการเพื่อให้คำปรึกษาด้านการวิจัย

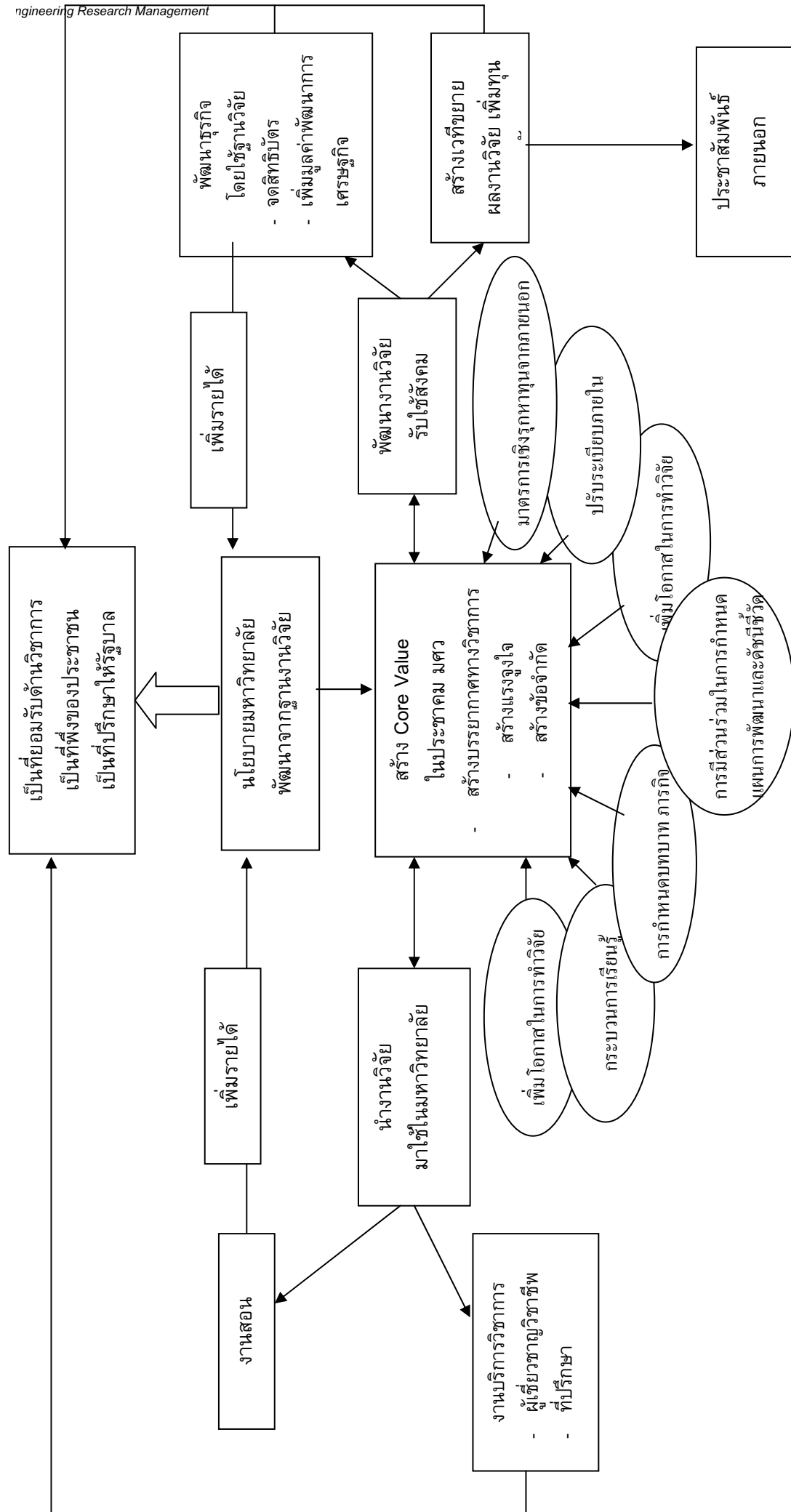
4.2 การสร้างเครือข่ายระหว่างสาขาการวิจัยและการสร้างระบบนักวิจัยพี่เลี้ยง

4.3 การประเมินผลกระทบของโครงการวิจัย (Impact Assessment) และวางแผนการนำผลงานวิจัยเผยแพร่และถ่ายทอดสู่สังคม ผ่านการสร้างระบบและเวทีขยายผลงานวิจัย เพื่อเป็นการเพิ่มทุน

ทางสังคม การพัฒนาธุรกิจ การจดสิทธิบัตร การตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ เพื่อการใช้ประโยชน์อย่าง
กว้างขวาง

ทั้งนี้จากสภาพการณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุก และ
แผนกลยุทธ์เชิงรุกที่วางไว้ มหาวิทยาลัยจึงมีกรอบแนวคิดในการดำเนินการปรับระบบการบริหารงานวิจัย ดังนี้

กรอบแนวคิดในการปรับระบบการบริหารงานวิจัย

รูปที่ 1-3 ภาพแสดงแผนกลยุทธ์เชิงรุกในการดำเนินการปรับระบบการบริหารงานวิจัย

บทที่ 3

การดำเนินงานโครงการ (Chapter 3)

ในการศึกษาถึงการปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุกของมหาวิทยาลัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์เอกสารและการสังเกตโดยมีส่วนร่วม ซึ่งมีรายละเอียดในการศึกษา ดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานวิจัย ทั้งในฐานะของคนที่กำหนดนโยบาย ผู้ใช้นโยบาย และหน่วยงานที่นำนโยบายไปใช้ในการปฏิบัติ ซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายกลุ่ม ดังนี้

1. คณะกรรมการบริหารงานวิจัย
2. คณะกรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนากิจการวิจัย
3. คณะกรรมการบริหารงานวิจัย ของคณะ สถาบัน สำนัก
4. ผู้ประสานงานหน่วยงานบริหารงานวิจัย
5. นักวิจัยที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

วิธีการศึกษา

ในการศึกษาใช้รูปแบบการศึกษาจากการวิเคราะห์เอกสารและการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม ในการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภายหลังจากการปรับระบบการบริหารงานวิจัย ในระหว่างช่วง ปีงบประมาณ 2548 – 2549 (ตุลาคม 2547 – ตุลาคม 2549) ด้วยการเก็บข้อมูลจาก

1. เอกสารยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนการดำเนินงานวิจัยของมหาวิทยาลัย
2. ผลของการประชุมคณะกรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนากิจการวิจัย
3. ผลของการประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิจัย
4. ผลของการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และการประชุมระดมสมองต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. ผลของการจัดประชุมเพื่อพัฒนาศักยภาพการวิจัยต่าง ๆ
6. รายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรม/รายงานจากผลการสำรวจความพึงพอใจของการดำเนินงานบริหารงานวิจัย ของฝ่ายวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

และเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร สติติ และหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยในระหว่างช่วงปีงบประมาณดังกล่าว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างปีงบประมาณ 2548 (ตุลาคม 2547) – สิ้นสุดปีงบประมาณ 2549 (กันยายน 2549) โดยมีแผนการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงแผนการดำเนินงานโครงการ (ระยะเวลา 24 เดือน (ขอขยายเวลาเพิ่มเติม 12 เดือน))

โครงการ/กิจกรรม	เดือนที่											
	1 - 2	3 - 4	5 - 6	7 - 8	9 - 10	11 - 12	13 - 14	15 - 16	17 - 18	19 - 20	21 - 22	23 - 24
- การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในการพัฒนาระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ระหว่างผู้บริหารงานวิจัยของคณะ/สถาบัน/สำนัก												
- การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารงานวิจัยของแต่ละคณะ/สถาบัน/สำนัก ในการสร้างยุทธศาสตร์กลุ่มสาขาวิชาและพัฒนาการสร้างเครือข่ายการวิจัยระหว่างสถาบัน/สำนัก และการพัฒนาดัชนีคุณภาพงานวิจัย												
- การประชุมเชิงปฏิบัติการ ในการใช้ระบบสารสนเทศวิจัยลงสู่การปฏิบัติ												
- การประชุมเพื่อพัฒนาระบบการประเมินผลและการติดตามผลโครงการวิจัยของคณะกรรมการ และการวางแผนในการเผยแพร่และถ่ายทอดผลงานวิจัย												
- การประชุมเชิงรุกเพื่อพัฒนาศักยภาพอาจารย์/นักวิจัย ตามที่ร้องขอ												
- การประชุม Research Forum เพื่อพัฒนาตามประเด็นร้อนของสังคม (Hot Issue) หรือจากประชาคมวิจัย มศว												
- โครงการสร้างคลินิกรวิจัย และที่ปรึกษาในการวิจัย												
- การประเมินผลประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ได้จากการดำเนินงานกิจกรรมทุกกิจกรรม												
- การประชาสัมพันธ์และแถลงข่าวผลงานในรอบปี												

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน (Chapter 4)

จากการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ในการดำเนินการปรับระบบการบริหารงานวิจัย ที่ได้กล่าวไป ในบทที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ดำเนินการ โดยสามารถสรุปผลการดำเนินงานได้ดังนี้

การวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของการบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เพื่อให้การดำเนินงานในการปรับระบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกส่วน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องดำเนินการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของสภาพการณ์ที่ได้ดำเนินการในปัจจุบัน (SWOT Analysis) โดยมหาวิทยาลัยได้นำผลงานในการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในอดีตย้อนหลังไป 4 ปี (ตั้งแต่ปี 2544 – 2547) และนำผลสรุปจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมสมองระหว่างผู้บริหารงานวิจัย (หรือตัวแทนที่ปฏิบัติงานบริหารงานวิจัย) จากทุกคณะ สถาบัน และสำนัก ในการวางระบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ 13 – 14 มกราคม 2548 ณ โรงแรมกรุงศรีวิเวอร์ จ. พระนครศรีอยุธยา ซึ่งมี รองศาสตราจารย์พีระเดช ทองอำไพ (รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย) และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชริน ดำรงกิตติกุล (ผู้ประสานงานเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน สกว.) และอาจารย์สุปราณี จงดีไพศาล (ผู้ประสานงานเครือข่ายสิ่งแวดล้อม สกว.) มาร่วมกันบรรยายและจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ในหัวข้อการพัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิจัยในมหาวิทยาลัยกับเครือข่ายอุดมศึกษา มาวิเคราะห์ โดยได้ข้อสรุปในการวิเคราะห์ตนเอง ดังนี้

ปัจจัยภายใน

จุดแข็ง

- บุคลากรของมหาวิทยาลัยมีความสามารถในการทำวิจัย
- เป้าหมายและพันธกิจของมหาวิทยาลัย มุ่งเป็น เป็น Research University
- มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้การทำวิจัยเป็นภาระงานหลักข้อหนึ่ง
- มหาวิทยาลัยมีกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย ที่มีหน้าที่สนับสนุนกิจกรรมที่รองรับการดำเนินงานวิจัยโดยเฉพาะ
- มหาวิทยาลัยมีนักวิจัยผู้เชี่ยวชาญอาวุโส ในหลายสาขาวิชา

จุดอ่อน

- ภาระงานด้านอื่น ๆ มีมาก
- จำนวนเงินสนับสนุนทุนวิจัยมีน้อย
- ระบบติดตาม/ประเมินผลไม่เข้มแข็ง
- การวิจัยยังเป็นลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดการทำงานเป็นทีม
- เวทีการนำเสนอผลงานวิจัยภายใน ยังมีน้อย
- หลักสูตรการอบรมให้ความรู้ทางการวิจัย ยังมีน้อยและไม่ต่อเนื่อง
- ระเบียบเบิกจ่ายเงิน เคร่งครัดไม่เอื้อต่อการทำวิจัย

- ขาดฐานข้อมูลในการสืบค้น ต่อยอดการทำวิจัย
- * ใช้ระบบการบริหารราชการ ทำให้มากขึ้นตอน และล่าช้า
- * การประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ล่าช้า ไม่ทั่วถึง

ปัจจัยภายนอก

โอกาส

- มหาวิทยาลัยส่งเสริมการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมส่งเสริมการวิจัย
- มีทุนวิจัยสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่
- มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อเป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัย
- สภาวะแวดล้อมและแข่งขันให้มหาวิทยาลัยใช้ฐานการวิจัยเป็นฐานในการดำเนินงาน

อุปสรรค

- ระเบียบกองทุนฯ ยังหักเงินโครงการวิจัยที่ได้จากแหล่งภายนอก
- มหาวิทยาลัยยังยึดระเบียบบริหารราชการในการบริหารโครงการวิจัย
- งบประมาณที่จัดสรรให้ทุนกับมหาวิทยาลัยมีจำกัดและไม่เพียงพอ

ซึ่งจากผลการประชุมระดมสมองดังกล่าว ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถสรุปภาพรวมของสภาพปัญหาหลักและแนวทางในการแก้ปัญหา ได้ดังนี้

การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการภายใน

เรื่องของระบบการบริหารจัดการภายในนั้น มีความสัมพันธ์ส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในหลายส่วน ทั้งตัวกระบวนการบริหารงานซึ่งเป็นตัวหลัก และบริบทที่ความเกี่ยวข้อง ซึ่งตามแผนงานแล้วมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ไว้ดังนี้

1. ปรับรูปแบบการบริหารงานวิจัย

การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยแต่เดิมนั้น อยู่ในรูปแบบการบริหารงานแบบเชิงรับ และบริหารงานในแนวดิ่ง (Top down) ในทุกขั้นตอนและกระบวนการ โดยแต่เดิมนั้นการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่การกำหนดนโยบายของมหาวิทยาลัย จะเป็นการกำหนดโดยผู้บริหารของมหาวิทยาลัยที่มีความเกี่ยวข้องและมีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องของการงานวิจัยโดยตรง ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย ซึ่งปัจจุบัน ผู้ที่ทำหน้าที่นี้โดยตรง คือ ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ (ศาสตราจารย์ นพ.สมเกียรติ โดยี) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ เป็นผู้กำกับ ดูแล และมีฝ่ายวิจัยเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติงานรองรับในการนำนโยบายของมหาวิทยาลัยไปสู่การปฏิบัติ

ซึ่งผลการดำเนินงานในรูปแบบดังกล่าวนี้ ทำให้บรรยากาศการวิจัยของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างเฉื่อยเหงา และจากสภาพปัญหาของการรับ – ส่งหนังสือในระบบราชการ ทำให้การชี้แจงหรือประชาสัมพันธ์นโยบายและทิศทางการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างล่าช้าและไม่ทันเวลา ข้อมูลไม่ได้ส่งถึงตัวนักวิจัย ประกอบกับการที่มหาวิทยาลัยยึดแนวทางและนำนโยบายการบริหารงานวิจัย

ของชาติ จากสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.) มาเป็นหลักในการบริหารงาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนโยบายที่ค่อนข้างกว้าง ทำให้มหาวิทยาลัยไม่มีทิศทางและนโยบายที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของมหาวิทยาลัย

ในขั้นตอนของการกระบวนการดำเนินงานวิจัย ตั้งแต่การจัดทำเงื่อนไขประเภททุนและการพิจารณาโครงการวิจัย อนุมัติการดำเนินงานโครงการวิจัย การพิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิประเมินโครงการวิจัย การอนุมัติเบิกจ่ายเงินงวด ขอยกยเวลา เปลี่ยนหัวหน้าโครงการวิจัย จนกระทั่งพิจารณาอนุมัติสิ้นสุดโครงการวิจัย ผู้พิจารณาอนุมัติจะมีเพียงผู้บริหารที่รับผิดชอบงานวิจัยเท่านั้น ซึ่งแนวโน้มปริมาณโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยเป็นอัตราก้าวหน้า ทำให้ภาระงานของผู้บริหารมีมาก ประกอบกับผู้บริหารไม่ได้เชี่ยวชาญในเนื้อหาทุกสาขาวิชา ดังนั้นจึงไม่สามารถพิจารณารายละเอียดอย่างลึกซึ้งได้ คุณภาพงานวิจัยจึงอาจไม่เป็นไปตามประสงค์ และไม่ตอบสนองกับความต้องการของมหาวิทยาลัยได้

ซึ่งภาพรวมโดยสรุปแล้ว รูปแบบการบริหารแบบดั้งเดิม ทำให้เกิดปัญหา ดังนี้

- การบริหารงานเป็นลักษณะ Top down เป็นการกำหนดนโยบายจากบนสู่ล่าง บรรยายภาพทิศทางและนโยบาย จึงขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหาร
- การบริหารงานเป็นลักษณะคอขวด อำนาจการตัดสินใจขึ้นอยู่กับผู้บริหารเพียงผู้เดียว
- รูปแบบการบริหารงาน ต้องผ่านลำดับขั้นบังคับบัญชา จากมหาวิทยาลัย สู่คณะ จากคณะสู่ภาควิชา จากภาควิชา สู่นักวิจัย ซึ่งทำให้เกิดปัญหา ความไม่ทั่วถึง ลำช้า ไม่ทันการณ์เสมอ
- ทุนวิจัยไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ เนื่องจากขาดปฏิสัมพันธ์จากผู้เกี่ยวข้อง ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว มหาวิทยาลัยจึงได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดย

1.1 การปรับรูปแบบการบริหารงานโดยคณะกรรมการบริหาร

เดิมมหาวิทยาลัยใช้รูปแบบการบริหารงานโดยยึดผู้บริหารเป็นศูนย์กลาง ในทุกระบวนการของการบริหาร ดังนั้นจึงทำให้ผู้บริหารกลายเป็นส่วนสำคัญ เป็นผู้ควบคุมกิจกรรมทุกอย่างในกระบวนการ ดังนั้นความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมบริหารงานวิจัย จึงขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหาร วิสัยทัศน์ และความสามารถในการบริหารจัดการ ซึ่งในมุมมองของการปฏิบัติงานที่ขึ้นอยู่กับตัวบุคคลไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบงานนั้น เมื่อตัวผู้บริหารปรับเปลี่ยนไปการปฏิบัติงานจะเปลี่ยนตาม และในที่สุดระบบงานที่ทำอยู่ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดีก็ตามจะต้องมลายหายไปพร้อมกับตัวผู้บริหารงาน ทำให้มหาวิทยาลัยต้องปรับเปลี่ยนและหาระบบงานเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานใหม่ ในท้ายที่สุดมหาวิทยาลัยก็ขาดรูปแบบการบริหารงานที่ยึดถือ ปฏิบัติ ดังนั้นการที่จะพัฒนางานให้ดีขึ้นกว่าเดิมคงทำไม่ได้เพราะระบบงานจะเปลี่ยนไปตลอดเวลา ดังนั้นวิธีการแก้ไขปัญหาคือ การสร้างระบบให้คงที่ ชัดเจน มีเสถียรภาพ ไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งนอกจากจะส่งผลดีต่อการบริหารงาน ต่อหน่วยงานที่ปฏิบัติงานแล้ว การพัฒนางานหรือระบบให้ดีขึ้นย่อมสามารถทำได้ แต่จากระบบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษา จะมีการเปลี่ยนผู้บริหารในทุก 4 ปี เมื่อครบวาระ ทำให้ความมั่นคงและเสถียรภาพในการบริหารงานในทุก ๆ ส่วนไม่เกิดมีขึ้นเนื่องจากต้องปรับเปลี่ยนตามนโยบายของผู้บริหารเรื่อยไป นอกจากนี้การบริหารงานดังกล่าวจะเป็นลักษณะคอขวด ขาดความคล่องตัวและหากมีขั้นตอนติดขัดในช่วงของผู้บริหารเพียงช่วงเดียว ก็จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานทั้งระบบได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในประเด็นดังกล่าว มหาวิทยาลัยจึงควรปรับเปลี่ยนระบบการบริหารงานที่ยึดผู้บริหารเพียง 1 คน เป็นศูนย์กลางในการบริหารงาน ให้กลายเป็นการบริหารงานโดยคณะกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการนั้น ๆ

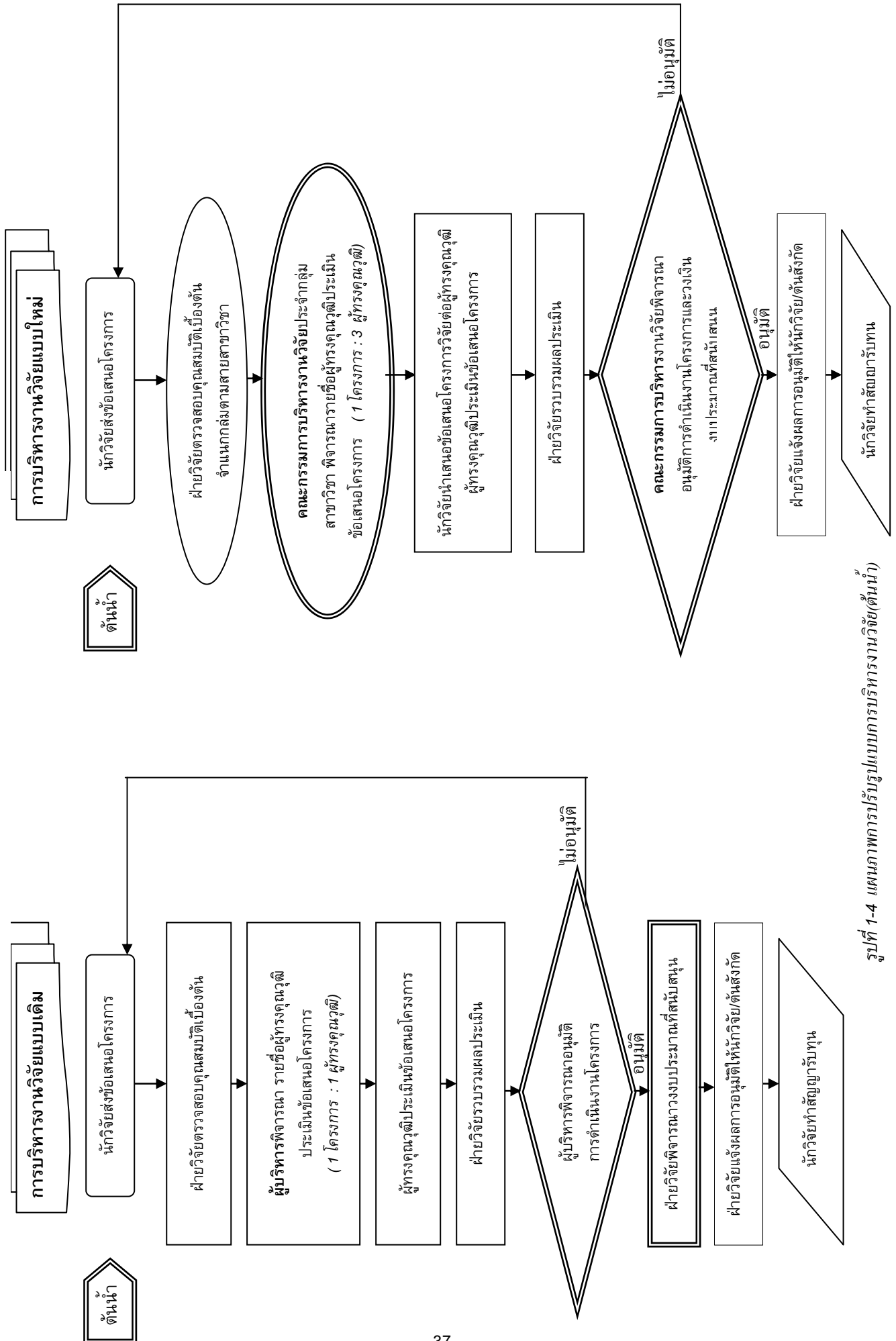
สำหรับเนื้อหาของการบริหารงานวิจัยนั้น มีกระบวนการหลายขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การจัดทำเงื่อนไขประเภททุนและการพิจารณาโครงการวิจัย อนุมัติการดำเนินงานโครงการวิจัย การพิจารณาผู้ทรงคุณวุฒิประเมินโครงการวิจัย การอนุมัติเบิกจ่ายเงินงวด ขอย้ายเวลาเปลี่ยนหัวหน้าโครงการวิจัย จนกระทั่งพิจารณาอนุมัติสิ้นสุดโครงการวิจัย โดยเราสามารถนำขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัยของโครงการวิจัยหนึ่งๆ มาเป็นตัวกำหนดรูปแบบการบริหารงานได้ ซึ่งสามารถจำแนกเป็น 3 ช่วงที่สำคัญได้แก่

(1) การบริหารงานช่วงก่อนดำเนินงานวิจัย ได้แก่ การกำหนดนโยบายและประเภททุนเพื่อสนับสนุนโครงการวิจัย การพิจารณาให้ทุน

(2) การบริหารช่วงระหว่างการทำงานวิจัย ได้แก่ การติดตามและประเมินผลในช่วงระหว่างการทำงานวิจัย

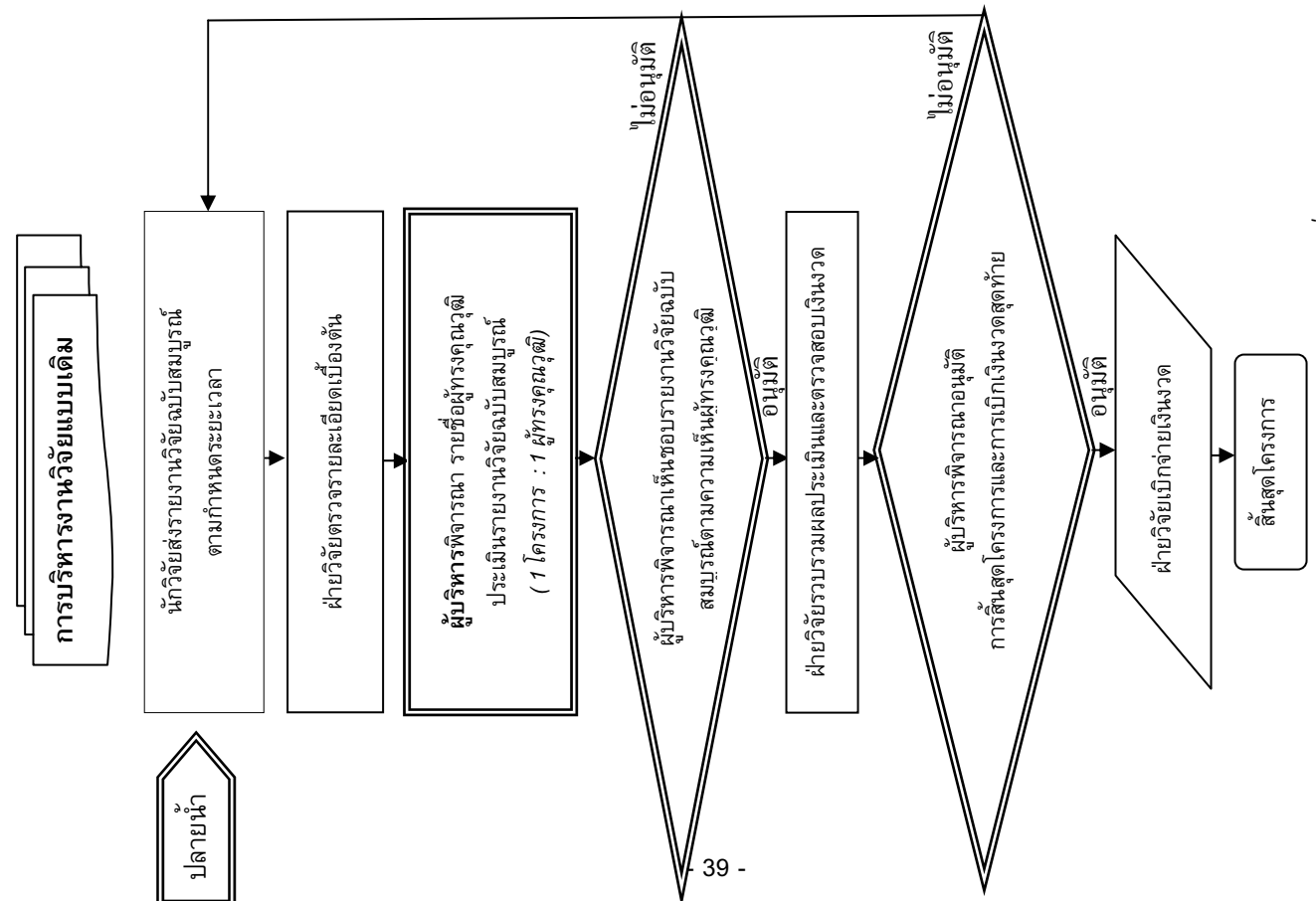
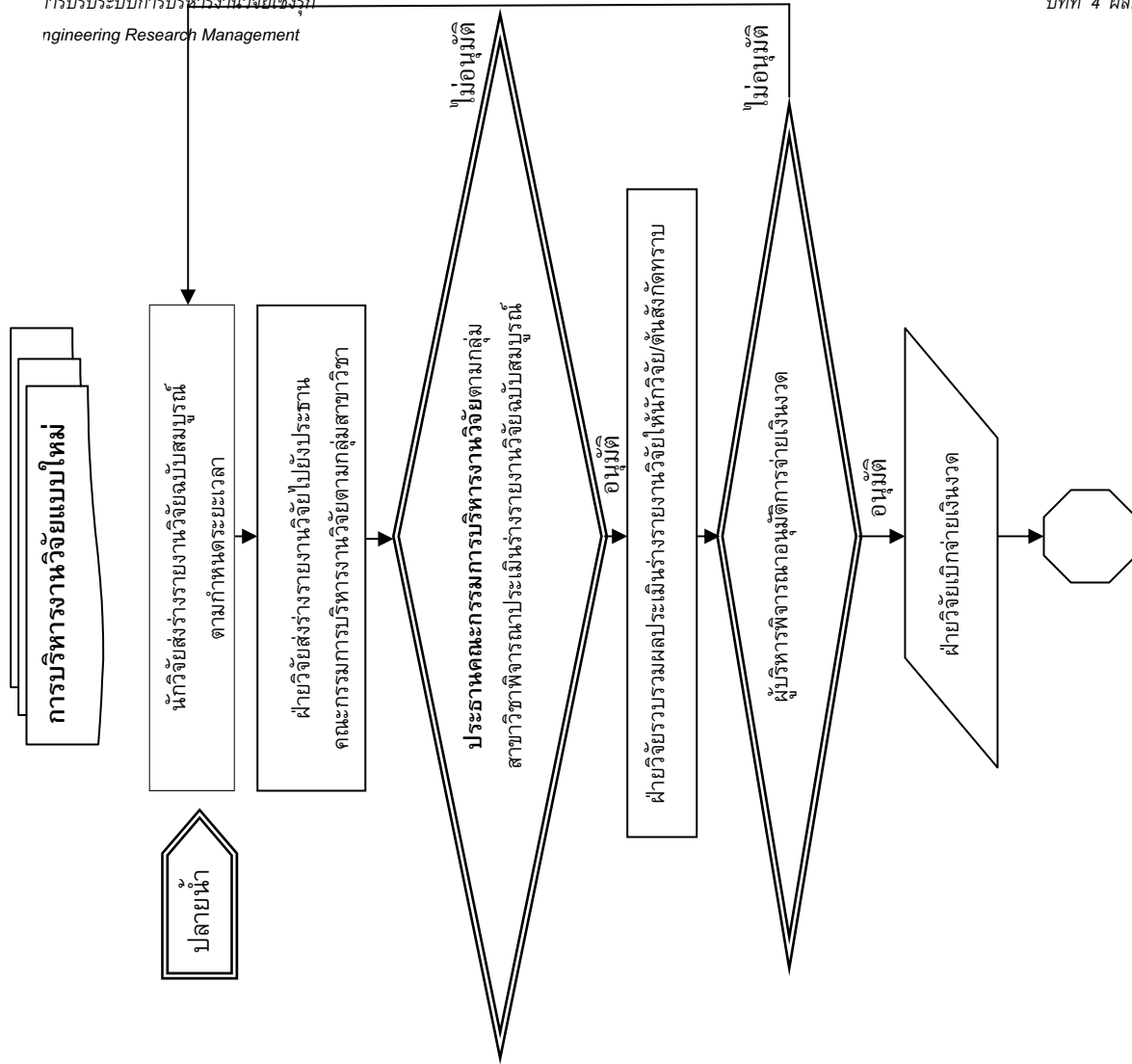
(3) การบริหารงานภายหลังการทำงานวิจัยแล้วเสร็จ ได้แก่ การพิจารณาประเมินคุณภาพและจัดหาแนวทางเพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ทั้งนี้ในการดำเนินการ มหาวิทยาลัยโดยฝ่ายวิจัยและผู้บริหารของมหาวิทยาลัย (ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ) ได้ปรับรูปแบบการบริหารงานใหม่ และได้เสนอรูปแบบดังกล่าวให้คณะกรรมการบริหารงานวิจัยพิจารณาร่วมกัน 3 ครั้ง (การประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิจัยครั้งที่ 1/2548 (28 ม.ค.48) ครั้งที่ 3/2548 (16 ก.พ.48) และ ครั้งที่ 4/2548 (7 เม.ย.48) เพื่อหารือในประเด็นการปรับรูปแบบการบริหารงาน ดังกล่าวอย่างครบถ้วน และผลสรุปของการประชุมได้รูปแบบของการบริหารงานวิจัยแบบใหม่ โดยได้ปรับเปลี่ยนในช่วงกระบวนการที่ยืดที่ตัวผู้บริหารเป็นตัดสินใจทั้งหมด ให้อยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการ ตลอดทุกระบวนการ ดังแผนภาพ

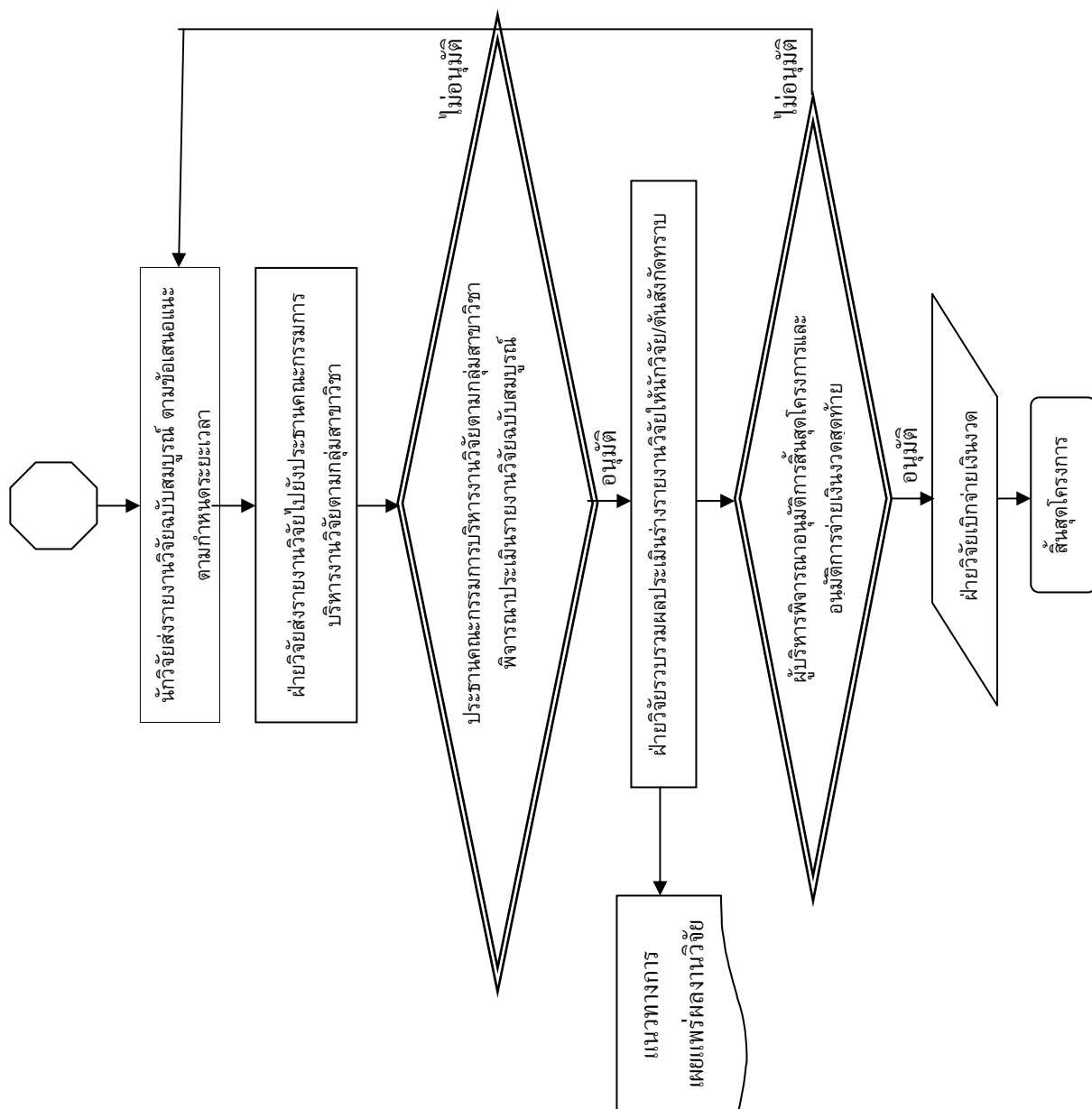

รูปที่ 1-4 แผนภาพการปรับปรุงแบบการบริหารงานวิจัย(ต้นน้ำ)

รูปที่ 1-6 แผนภาพการปรับรูปแบบการบริหารงานวิจัย (ปลายน้ำ)

รูปที่ 1-6 แผนภาพการปรับเปลี่ยนการบริหารงานวิจัย (ปลายน้ำ)(ต่อ)

ผลการดำเนินการ ของการนำรูปแบบการบริหารงานใหม่ที่นำมาใช้นั้น ได้เริ่มดำเนินการจริงแต่ไม่ได้ทำพร้อมกันในทุกส่วน โดยมหาวิทยาลัยเริ่มต้นดำเนินการในส่วนของการบริหารงานก่อนให้ทุนสนับสนุนการวิจัย (ต้นน้ำ) เป็นสิ่งแรก โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ 2548 (พฤษภาคม 2547) ซึ่งเป็นการประกาศให้ทุนสนับสนุนการวิจัยของเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2548 ครั้งที่ 1 เป็นต้นมา

สำหรับขั้นตอนของกระบวนการติดตามและประเมินผลระหว่างการทำนิงานวิจัยนั้น (กลางน้ำ และปลายน้ำ) ฝ่ายวิจัยได้ดำเนินการตามระบบงานใหม่ ภายหลังจากที่มีโครงการวิจัยได้รายงานผลการดำเนินงานระหว่างวิจัยเข้ามา โดยฝ่ายวิจัยได้ส่งเรื่องดังกล่าว ให้ประธานคณะกรรมการบริหารงานวิจัยประจำแต่ละสาขาเป็นผู้ประเมินรายงานความก้าวหน้าและรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ได้จริงเมื่อเดือน ธันวาคม 2548

1.2 การเปลี่ยนวิธีการพิจารณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัย (ต้นน้ำ)

ในการบริหารงานแต่เดิม ฝ่ายวิจัยจะจัดส่งข้อเสนอโครงการวิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตามที่ผู้บริหารพิจารณาให้อ่านข้อเสนอโครงการ แล้วนำผลประเมินดังกล่าวมาพิจารณาจัดสรรให้ทุน ซึ่งเมื่อมหาวิทยาลัยได้ปรับให้รูปแบบการบริหารงานเป็นในเชิงรูปแบบของคณะกรรมการบริหารงานวิจัยแล้วนั้น เพื่อให้การประเมินโครงการวิจัยมีคุณภาพและเพื่อให้สามารถประเมินได้ง่าย จึงจำเป็นต้องปรับรูปแบบการพิจารณาให้ทุนใหม่ โดย

1.1.1 การกำหนดและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิประเมินโครงการวิจัย

แต่เดิมในการพิจารณารายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำหน้าที่ประเมินโครงการวิจัยนั้น จะอยู่ในอำนาจของผู้บริหารงานวิจัยเป็นผู้ตัดสินใจและคัดเลือก โดยอาจมีฝ่ายวิจัยเป็นผู้เสนอชื่อให้ และกำหนดให้มีการอ่านประเมินโครงการในอัตรา 1 โครงการ : 1 ผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นฝ่ายวิจัยมีหน้าที่ส่งข้อเสนอโครงการวิจัยดังกล่าวให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน เมื่อฝ่ายวิจัยรวบรวมผลการประเมินเรียบร้อยแล้ว ก็จะนำกลับมาเสนอต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณาอนุมัติการดำเนินงานโครงการอีกครั้ง แล้วจึงแจ้งผลให้กับนักวิจัยทราบต่อไป ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนอกจากจะเป็นการบริหารงานที่ไม่คล่องตัวแล้ว การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิให้อ่านโครงการได้สอดคล้องกับความเชี่ยวชาญก็ขึ้นอยู่กับความสามารถและความรอบรู้ของผู้บริหาร

ดังนั้นเมื่อภายหลังจากที่มหาวิทยาลัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิจัยแล้ว จึงได้มีการปรับรูปแบบการบริหารงานใหม่ในลักษณะของคณะกรรมการ คณะกรรมการบริหารงานวิจัยเป็นผู้พิจารณารายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่จะทำหน้าที่ประเมินโครงการวิจัย ในอัตรา 1 โครงการ : ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน โดยที่ผู้ทรงคุณวุฒิใน 3 คน นี้ ต้องประกอบไปด้วย

- คณะกรรมการบริหารงานวิจัย 1 คน
- ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ 1 คน
- ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น 1 คน

ผลจากการดำเนินการดังกล่าวนี้ นอกจากจะทำให้มีกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเป็นผู้ประเมินโครงการวิจัยได้ตรงสาขาวิชาแล้ว ผลพวงที่ได้คือ การเกิดเครือข่ายของที่ปรึกษาในการวิจัย เพราะรูปแบบของการประเมินโครงการวิจัยนี้ อยู่ในลักษณะของการให้ข้อเสนอแนะและแนะนำ เป็นกัลยาณมิตรกับนักวิจัย ดังนั้นนักวิจัยจึงสามารถที่จะหาที่ปรึกษาให้กับงานของตนได้ โดยรูปแบบในการดำเนินการนี้ ฝ่าย

วิจัยได้นำมาใช้ในการพิจารณาให้ทุนข้อเสนอโครงการวิจัย ครั้งแรก ในการประกาศรับทุนวิจัยจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2548 ครั้งที่ 1 เมื่อเดือน พฤศจิกายน 2547 เป็นต้นมา ซึ่งจนถึงปัจจุบันนี้มีผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมกับกิจกรรมการประเมินข้อเสนอโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยจำนวน 305 คน

1.1.2 การปรับแบบประเมินข้อเสนอโครงการวิจัย/แผนงานวิจัย

การดำเนินการในข้อนี้ เป็นผลพวงจากการที่ปรับระบบการบริหารงานมาเป็นในรูปแบบคณะกรรมการ ซึ่งภายหลังที่ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิจัยขึ้น ตั้งแต่ปลายปี 2547 นั้น จากการกำหนดภาระหน้าที่ที่ต้องเป็นผู้พิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย และในการส่งข้อเสนอโครงการวิจัยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินภายนอกมหาวิทยาลัยนั้น จำเป็นต้องมีเครื่องมือที่มีคุณภาพที่จะประเมินคณะกรรมการจึงได้เสนอให้มีการปรับแบบประเมินข้อเสนอโครงการวิจัยใหม่ เนื่องจากแบบประเมินเดิมมีข้อคำถามที่ค่อนข้างกว้างและ เหมาะสำหรับการประเมินโครงการวิจัยเป็นครั้ง ๆ ไป และไม่มีการให้คะแนน จึงทำให้ไม่สามารถจัดลำดับความสำคัญของโครงการวิจัยในปริมาณมาก ๆ ได้ รายละเอียดตามแบบฟอร์ม

แบบประเมินโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ชื่อโครงการวิจัย
 หัวหน้าโครงการ
 ระยะเวลาดำเนินการปีเดือน
 ตั้งแต่ เดือน.....พ.ศ..... ถึง เดือน.....พ.ศ.....
 งบประมาณที่เสนอบาท

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ

ประเด็น	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ควรปรับปรุง	ไม่เสนอความเห็น
1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย					
2. วัตถุประสงค์หลักของการวิจัย					
3. ผลกระทบจากการวิจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม					
4. ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดและวิธีการเชื่อมโยงของโครงการวิจัย					
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเอกสารอ้างอิง					
6. ระเบียบวิธีวิจัย					
7. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลงานวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายและพัฒนาขั้นต่อไปหรือการบริหารงานในองค์กรที่เกี่ยวข้อง					
8. ความพร้อมในการดำเนินงานวิจัยด้านสถานที่และอุปกรณ์					
9. แผนการดำเนินงาน					

10. ความซ้ำซ้อนของโครงการ	ซ้ำซ้อน	ไม่ซ้ำซ้อน
11. ความเหมาะสมของระยะเวลา	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
12. ความเหมาะสมของงบประมาณ	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม

ความเห็น/ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

.....
.....

ผลการประเมิน

- [] ไม่ควรสนับสนุน
[] ควรสนับสนุน
[] ควรสนับสนุนโดยให้ปรับปรุง

1.
2.
3.
4.
5.

..... ผู้ประเมิน
(.....)
วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

นอกจากนี้ ในการปรับระเบียบมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการบริหารงานวิจัย ปี 2547 ได้กำหนดให้นักวิจัยไม่จำเป็นต้องส่งสรุปรายงานการใช้จ่ายเงินให้กับมหาวิทยาลัยทราบ และนักวิจัยจะเป็นผู้จัดเก็บหลักฐานการใช้จ่ายเงินทั้งหมดโดยไม่ต้องถูกตรวจสอบจากต้นสังกัด อันจะให้นักวิจัยเกิดอิสระในการบริหารงานวิจัยยิ่งขึ้น ทำให้มหาวิทยาลัยต้องเข้มงวดเป็นอย่างยิ่งกับการที่จะพิจารณาให้ทุนวิจัยกับโครงการวิจัยใด ๆ ไป ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่มหาวิทยาลัยจะต้องปรับแบบประเมินข้อเสนอโครงการวิจัยใหม่

ในการดำเนินการในการแก้ไข คณะกรรมการบริหารงานวิจัยได้มอบหมายให้ฝ่ายวิจัยไปดำเนินการปรับแบบประเมิน โดยให้ยึดถือแบบประเมินของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เป็นหลัก และให้เพิ่มเติมในเรื่องของการพิจารณางบประมาณอย่างละเอียด เนื่องจากผลพวงของการปรับระเบียบบริหารงานวิจัยข้างต้น ที่เอื้อต่อนักวิจัยให้สามารถเขียนรายการที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยได้อย่างอิสระ และรายการเบิกจ่ายเงินจะให้ยึดถือตามสัญญาทุนเป็นหลัก ดังนั้นหากข้อเสนอโครงการวิจัยเขียนเช่นใดไว้ การเบิกจ่ายเงินจะสามารถดำเนินการตามนั้น นอกจากนี้ นักวิจัยสามารถเก็บหลักฐานในการจ่ายเงินได้เองโดยไม่ต้องรับการตรวจสอบจากต้นสังกัด ทำให้ขั้นตอนของการประเมินก่อนการให้ทุนวิจัยจำเป็นต้องพิจารณาอย่างเข้มงวดและ ซึ่งฝ่ายวิจัยได้ไปดำเนินการปรับแก้แบบประเมิน ในประเด็นที่สำคัญดังนี้

- ปรับแบบประเมินให้มีหัวข้อที่ใช้พิจารณาให้สอดคล้องกับของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) แต่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัย
 - เพิ่มการพิจารณาเรื่องงบประมาณอย่างละเอียด
- โดยจากการปรับแบบประเมินข้อเสนอโครงการวิจัย ทำให้เกิดเป็นแบบประเมิน จำนวน 2 ฉบับ คือ

(1) แบบประเมินข้อเสนอโครงการวิจัย มีคะแนนรวมในการประเมินทั้งหมด 100 คะแนน

แบบประเมิน “ข้อเสนอโครงการ”
แบบข้อคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอโครงการ (Research Proposal)
(Pre - Audit Evaluation)

รหัสข้อเสนอโครงการ

ชื่อโครงการ

หัวหน้าโครงการ

คณะ/สถาบัน/สำนัก

ข้าพเจ้ารู้จักนักวิจัย โดย ☐ รู้จักนักวิจัยเป็นการส่วนตัว ☐ ความมีชื่อเสียงของนักวิจัย ☐ ไม่ทราบเลย

โปรดให้ข้อคิดเห็นในแง่มุมต่าง ๆ ของข้อเสนอโครงการนี้ โดยการทำเครื่องหมาย / ลงในตารางข้างล่างนี้

ค่าคะแนน 5 = ดีมาก, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยมาก

ประเด็นการประเมิน	คะแนน				
	5	4	3	2	1
1. คุณค่าทางปัญญาของโครงการวิจัย					
1.1 ความคิดริเริ่มของโครงการน่าสนใจ					
1.2 โครงการมีความจำเป็นเร่งด่วน และเป็นปัญหาสำคัญของชาติ					
1.3 ความชัดเจนของวัตถุประสงค์การวิจัย และความเป็นไปได้ของโครงการ					
1.4 การทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง					
1.5 ความชัดเจนของแผนการดำเนินงานโครงการวิจัย					
1.6 ความเป็นไปได้ของการดำเนินการตามช่วงเวลาที่เหมาะสม					
1.7 ความคุ้มค่าของการใช้เงินงบประมาณ					
1.8 ความเหมาะสมของวิธีดำเนินการ					
1.9 ความเหมาะสมของการวิจัยและพัฒนาต่อประเทศไทย					
1.10 ขีดความสามารถของนักวิจัย					
1.11 คุณค่าด้านการเพิ่มขีดความสามารถให้นักวิจัยและสถาบันที่นักวิจัยสังกัด					
1.12 การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้เกิดทีมวิจัยและนักวิจัยรุ่นใหม่					
1.13 ความร่วมมือกับสถาบันอื่นและ/หรือภาคเอกชน					
1.14 ความชัดเจนของผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสิ้นสุดการวิจัย					
2. ผลกระทบของโครงการวิจัย					
2.1 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ					
2.2 ประโยชน์ที่มีทั้งทางตรงและทางอ้อมของหน่วยงานเจ้าของผลงาน ชุมชน					
2.3 การเพิ่มศักยภาพของประเทศในการแข่งขันกับนานาชาติ					
2.4 คุณค่าในเชิงการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมและการผลิตเป็นสินค้า					
2.5 คุณค่าและประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม					
2.6 เกิดความก้าวหน้าของศาสตร์ในสาขาวิชาการ และเกิดแนวคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ					

รวมคะแนน (เต็ม 100 คะแนน)	
สรุปภาพรวมของข้อเสนอโครงการวิจัยนี้ ควรสนับสนุนในระดับความสำคัญที่เท่าใด A หมายถึง สนับสนุนมากที่สุด (คะแนนรวมมากกว่า 85 คะแนน) B หมายถึง สนับสนุนมาก (คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 76 – 84) C หมายถึง สนับสนุนปานกลาง (คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 66 – 75) D หมายถึง สนับสนุนน้อย (คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 55 – 65)	

โครงการนี้มีคุณค่าควรแก่การวิจัยในระดับใด (โดยพิจารณาจากปัญหาที่จะนำไปสู่การวิจัย และประโยชน์ต่อประเทศ)

- ☐ โครงการนี้ มีคุณค่าควรแก่การวิจัย
- ☐ โครงการนี้ มีคุณค่าควรแก่การวิจัย แต่รายละเอียดของโครงการฯ ยังไม่ชัดเจน สมควรมีการปรับปรุง
- ☐ โครงการนี้ ไม่มีคุณค่าควรแก่การวิจัย เนื่องจาก
- ☐ ความเร่งด่วน/ความจำเป็นของโครงการวิจัยกับการพัฒนาประเทศ ☐ แรงจูงใจ ☐ ปกติ

สำหรับโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุน ขอให้ผู้ประเมินพิจารณารายละเอียดของงบประมาณที่ใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการวิจัย ดังนี้

ประเด็น	ความคิดเห็น / ขอข้อมูลเพิ่มเติม
หมวดค่าตอบแทน ประกอบด้วย - ค่าตอบแทนผู้ช่วยวิจัย / ไม่เกิน 300 บาท/คน/วัน - ค่าตอบแทนนิสิตช่วยงานวิจัย / อัตราไม่เกิน 200 บาท/คน/8 ชม. / อัตราไม่เกิน 100 บาท/คน/4 ชม. - ค่าตอบแทนคณะผู้วิจัย / ร้อยละ 10 ของงบประมาณทั้งโครงการ แต่ไม่เกิน 20,000 บาท - ค่าตอบแทนผู้ถูกทดลอง/ผู้ให้ข้อมูล / ไม่เกิน 500 บาท/คน/ครั้ง - ค่าตอบแทนที่ปรึกษาโครงการ / ไม่เกิน 1,000 บาท/คน/ครั้ง - ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ / ไม่เกิน 500 บาท/คน/ครั้ง	☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม
หมวดค่าใช้จ่าย ประกอบด้วย - ค่าจ้างบันทึกข้อมูล / อัตราไม่เกิน 10 บาท/ 20 เรคคอร์ด / อัตราไม่เกิน 15 บาท/ มากกว่า 20 เรคคอร์ด - ค่าจ้างพิมพ์แบบสอบถาม/แบบทดสอบ/แบบวัด/รายงานวิจัยฯ / ไม่เกิน 20 บาท/หน้า - ค่าจ้างหาวิเคราะห์/แปลผลข้อมูล / ไม่เกิน 10,000 บาท - ค่าจ้างสำเนาแบบสอบถาม/แบบทดสอบ/แบบวัด / ไม่เกินหน้าละ 50 สตางค์ - ค่าจ้างสำเนาเข้าปกเย็บเล่มรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์	☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม

/ ไม่เกินเล่มละ 200 บาท - ค่าใช้จ่ายเดินทางไปเก็บข้อมูล / เป็นไปตามระเบียบราชการ	
หมวดค่าวัสดุและอุปกรณ์ ประกอบด้วย - - - - -	☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม
หมวดค่าสาธารณูปโภค ประกอบด้วย - - - - -	☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม
หมวดรายจ่ายอื่น ประกอบด้วย - - - - -	☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม

สรุปผลการประเมิน

สรุปผลการประเมิน	ความคิดเห็น / ขอข้อมูลเพิ่มเติม
☐ สนับสนุน	1. ด้านหลักการและวิธีการ
☐ สนับสนุนโดยปรับปรุง	
☐ ไม่สนับสนุน	2. ด้านการใช้ประโยชน์

หมายเหตุ : 1. มหาวิทยาลัย จะไม่แจ้งชื่อของผู้ประเมินให้หัวหน้าโครงการวิจัยที่ถูกประเมินทราบ

2. หากเนื้อที่สำหรับแสดงความเห็นไม่เพียงพอ โปรดพิมพ์รายละเอียดในกระดาษต่างหาก

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
 (.....) ตัวบรรจง
/...../..... วันที่ประเมิน

(2) แบบประเมินแผนงานวิจัย คະแนรวมในการประเมินทั้งหมด 120 คะแนน

แบบประเมิน “แผนงานวิจัย”

แบบข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแผนงานวิจัย (Research Program)

(Pre - Audit Evaluation)

รหัสแผนงานวิจัย «รหัสเลขที่ข้อเสนอ»
ชื่อแผนงานวิจัย «โครงการ»
หัวหน้าแผนงาน «คำนำหน้าชื่อ» «ชื่อ» «สกุล»
คณะ/สถาบัน/สำนัก «สังกัด»

ข้าพเจ้ารู้จักนักวิจัย โดย ☐ รู้จักนักวิจัยเป็นการส่วนตัว ☐ ความมีชื่อเสียงของนักวิจัย ☐ ไม่ทราบเลย
โปรดให้ข้อคิดเห็นในแง่มุมต่าง ๆ ของข้อเสนอโครงการนี้ โดยการทำเครื่องหมาย / ลงในตารางข้างล่างนี้
ค่าคะแนน 5 = ดีมาก, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยมาก

ประเด็นการประเมิน	คะแนน				
	5	4	3	2	1
1. คุณค่าทางปัญญาของโครงการวิจัย					
1.1 ความคิดริเริ่มของโครงการน่าสนใจ					
1.2 โครงการมีความจำเป็นเร่งด่วน และเป็นปัญหาสำคัญของชาติ					
1.3 ความชัดเจนของวัตถุประสงค์การวิจัย และความเป็นไปได้ของโครงการ					
1.4 ศักยภาพในการทำหน้าที่เป็นศูนย์กลาง (hub) รับผิดชอบแผนงานวิจัย					
1.5 การทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง					
1.6 ความชัดเจนของแผนงานวิจัย					
1.7 การมีส่วนร่วมของภาคเอกชน/ภาคประชาชน ในเชิงหุ้นส่วน (partnerships)					
1.8 ความเป็นไปได้ของการดำเนินการตามช่วงเวลาข้อเสนอ					
1.9 ความคุ้มค่าของการใช้เงินงบประมาณ					
1.10 ความเหมาะสมของวิธีดำเนินการ					
1.11 ความเหมาะสมของการวิจัยและพัฒนาต่อประเทศไทย					
1.12 ขีดความสามารถของนักวิจัย					
1.13 คุณค่าด้านการเพิ่มขีดความสามารถให้นักวิจัยและสถาบันที่นักวิจัยสังกัด					
1.14 การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้เกิดทีมวิจัยและนักวิจัยรุ่นใหม่					
1.15 ความชัดเจนของผลสำเร็จที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสิ้นสุดการวิจัย					
2. ผลกระทบของโครงการวิจัย					
2.1 สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ					
2.2 ผลกระทบที่ส่งผลกระทบสูง (multiplier) ทั้งทางตรงและทางอ้อมของสังคม ชาติ และนานาชาติ					
2.3 งานวิจัยได้พัฒนาเชื่อมโยงกับท้องถิ่น โดยใช้ภูมิปัญญาไทยและมีแนวโน้มขยายการพัฒนาไประดับประเทศและสามารถแข่งขันกับนานาชาติ					
2.4 คุณค่าในเชิงการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมและการผลิตเป็นสินค้า					
2.5 คุณค่าและประโยชน์ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม					
2.6 เกิดความก้าวหน้าของศาสตร์ในสาขาวิชาการ และเกิดแนวคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ					

ประเด็นการประเมิน	คะแนน				
	5	4	3	2	1
3.1 มีเนื้อหาวิชาการที่เป็นสหวิทยาการ					
3.2 มีจุดรวมในโครงการย่อยที่สามารถนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ร่วมกันได้ เช่น เครื่องมือวัด					
3.3 มีลักษณะของการต่อยอดทางวิชาการ สามารถนำผลการวิจัยในโครงการย่อยแรก ๆ ไปใช้เพื่อการวิจัยและพัฒนาในโครงการหลัง ๆ					
รวมคะแนน (เต็ม 120 คะแนน)					
สรุปภาพรวมของข้อเสนอโครงการวิจัยนี้ ควรสนับสนุนในระดับความสำคัญที่เท่าใด A หมายถึง สนับสนุนมากที่สุด (คะแนนรวมมากกว่า 102 คะแนน) B หมายถึง สนับสนุนมาก (คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 90 – 101) C หมายถึง สนับสนุนปานกลาง (คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 78 – 89) D หมายถึง สนับสนุนน้อย (คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 66 – 77)					

โครงการนี้มีคุณค่าควรแก่การวิจัยในระดับใด (โดยพิจารณาจากปัญหาที่จะนำไปสู่การวิจัย และประโยชน์ต่อประเทศ)

- ☐ โครงการนี้ มีคุณค่าควรแก่การวิจัย
- ☐ โครงการนี้ มีคุณค่าควรแก่การวิจัย แต่รายละเอียดของโครงการฯ ยังไม่ชัดเจน สมควรมีการปรับปรุง
- ☐ โครงการนี้ ไม่มีคุณค่าควรแก่การวิจัย เนื่องจาก
- ☐ ความเร่งด่วน/ความจำเป็นของโครงการวิจัยกับการพัฒนาประเทศ ☐ เร่งด่วน ☐ ปกติ

สำหรับโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุน ขอให้ผู้ประเมินพิจารณารายละเอียดของงบประมาณที่ใช้
จ่ายในการดำเนินงานโครงการวิจัย ดังนี้

ประเด็น	ความคิดเห็น / ขอข้อมูลเพิ่มเติม
หมวดค่าตอบแทน ประกอบด้วย - ค่าตอบแทนผู้ช่วยวิจัย / ไม่เกิน 300 บาท/คน/วัน - ค่าตอบแทนนิสิตช่วยงานวิจัย / อัตราไม่เกิน 200 บาท/คน/8 ชม. / อัตราไม่เกิน 100 บาท/คน/4 ชม. - ค่าตอบแทนคณะผู้วิจัย / ร้อยละ 10 ของงบประมาณทั้ง โครงการ แต่ไม่เกิน 20,000 บาท - ค่าตอบแทนผู้ถูกทดลอง/ผู้ให้ข้อมูล / ไม่เกิน 500 บาท/คน/ครั้ง - ค่าตอบแทนที่ปรึกษาโครงการ / ไม่เกิน 1,000 บาท/คน/ครั้ง - ค่าตอบแทนผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ / ไม่เกิน 500 บาท/คน/ครั้ง	☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม

ประเด็น	ความคิดเห็น / ขอข้อมูลเพิ่มเติม
หมวดค่าใช้สอย ประกอบด้วย - ค่าจ้างบันทึกข้อมูล / อัตราไม่เกิน 10 บาท/ 20 เรคคอร์ด / อัตราไม่เกิน 15 บาท/ มากกว่า 20 เรคคอร์ด - ค่าจ้างพิมพ์แบบสอบถาม/แบบทดสอบ/แบบวัด/รายงานวิจัยฯ / ไม่เกิน 20 บาท/หน้า - ค่าจ้างเหมาวิเคราะห์/แปลผลข้อมูล / ไม่เกิน 10,000 บาท - ค่าจ้างสำเนาแบบสอบถาม/แบบทดสอบ/แบบวัด / ไม่เกินหน้าละ 50 สตางค์ - ค่าจ้างสำเนาเข้าปกเย็บเล่มรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ / ไม่เกินเล่มละ 200 บาท - ค่าใช้จ่ายเดินทางไปเก็บข้อมูล / เป็นไปตามระเบียบราชการ	☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม
หมวดค่าวัสดุและอุปกรณ์ ประกอบด้วย - - - - -	☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม
หมวดค่าสาธารณูปโภค ประกอบด้วย - - - - -	☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม
หมวดรายจ่ายอื่น ประกอบด้วย - - - - -	☐ เหมาะสม ☐ ไม่เหมาะสม

สรุปผลการประเมิน

สรุปผลการประเมิน	ความคิดเห็น / ขอข้อมูลเพิ่มเติม
☐ สนับสนุน	1. ด้านหลักการและวิธีการ
☐ สนับสนุนโดยปรับปรุง	
☐ ไม่สนับสนุน	2. ด้านการใช้ประโยชน์

หมายเหตุ : 1. มหาวิทยาลัย จะไม่แจ้งชื่อของผู้ประเมินให้หัวหน้าโครงการวิจัยที่ถูกประเมินทราบ

2. หากเนื้อที่สำหรับแสดงความเห็นไม่เพียงพอ โปรดพิมพ์รายละเอียดในกระดาษต่างหาก

ลงชื่อ ผู้ประเมิน
(.....) ตัวบรรจง
...../...../..... วันที่ประเมิน

ซึ่งจากการปรับแบบประเมินดังกล่าว ทำให้มหาวิทยาลัยมีเกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยที่ชัดเจน และเหมาะสมมากขึ้น เนื่องจากมีแบบประเมินที่เหมาะสมกับแต่ละลักษณะโครงการวิจัย มีการควบคุมและประเมินในเรื่องของงบประมาณละเอียดมากขึ้น โดยการนำแบบประเมินที่ออกแบบโดยฝ่ายวิจัยนี้ได้เริ่มนำมาใช้ครั้งแรก ตั้งแต่กิจกรรมการประกาศให้ทุนโครงการวิจัยที่เสนอขอรับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2548 ครั้งที่ 1 เมื่อ เดือนพฤศจิกายน 2547 ที่ผ่านมา และยังคงใช้แบบประเมินนี้สำหรับประเมินโครงการวิจัยมาจนถึงปัจจุบัน

1.1.3 การจัดเวทีการนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย

ในรูปแบบการบริหารงานแบบเดิม นักวิจัยจะมีปฏิสัมพันธ์กับฝ่ายวิจัยใน 2 ขั้นตอน คือ ช่วงการส่งเอกสารเพื่อขอรับทุนและเมื่อช่วงประกาศผลการพิจารณาทุนวิจัย กล่าวคือ ภายหลังจากที่ฝ่ายวิจัยได้รับข้อเสนอโครงการวิจัยจากนักวิจัยแล้ว ฝ่ายวิจัยจะส่งเอกสารไปยังผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินข้อเสนอโครงการวิจัย และรอรับผลการประเมินกลับมาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นการติดต่อกันในลักษณะของเอกสาร ดังนั้นตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษาให้ทุนก็คือทักษะในการเขียนข้อเสนอโครงการวิจัยของนักวิจัย ที่จะต้องสามารถสื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิทราบและเข้าใจในงานที่กำลังเสนอขอทุน และเล็งเห็นในประโยชน์อันเกิดจากงานนั้น นอกจากนี้หากมีประเด็นคำถามหรือข้อสงสัย นักวิจัยไม่มีโอกาสชี้แจงหรือเพิ่มเติมรายละเอียดให้กับผู้ทรงคุณวุฒิได้เลย ทำให้มหาวิทยาลัยต้องค้นหารูปแบบการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยที่มีความโปร่งใส และจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งระบบการบริหารและเกิดประโยชน์ต่อตัวนักวิจัย

ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงได้ปรับรูปแบบการเสนอขอทุนใหม่ โดยกำหนดให้มีเวทีเพื่อให้ นักวิจัยได้มีโอกาสพบปะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในข้อเสนอโครงการวิจัยต่อหน้าผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่ง

นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินข้อเสนอโครงการวิจัยแล้ว ยังทำให้นักวิจัยได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิในการปรับแก้ข้อเสนอโครงการวิจัยได้โดยตรง

โดยมหาวิทยาลัยได้เริ่มดำเนินการจัดเวทีเพื่อให้นักวิจัยมานำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยต่อหน้าผู้ทรงคุณวุฒิไปแล้ว ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2548 รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 6 ครั้ง ได้แก่

ครั้งที่ 1 การประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยที่ขอรับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2548 ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 8 – 9 พฤศจิกายน 2547

ครั้งที่ 2 การประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยที่ขอรับทุนจากเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2549 เมื่อวันที่ 16 – 17 ธันวาคม 2547

ครั้งที่ 3 การประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยที่ขอรับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2548 ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 7 – 8 มิถุนายน 2548

ครั้งที่ 4 การประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยที่ขอรับทุนจากเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2550 เมื่อวันที่ 14 – 15 พฤศจิกายน 2548

ครั้งที่ 5 การประชุมเพื่อนำเสนอขอทุนเงินรายได้มหาวิทยาลัย ประจำปี 2549 ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 8 – 9 และ 15 พฤษภาคม 2549

ครั้งที่ 6 การประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยที่ขอรับทุนจากเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2551 และเงินรายได้มหาวิทยาลัย ประจำปี 2549 ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 27 – 28 พฤศจิกายน 2549

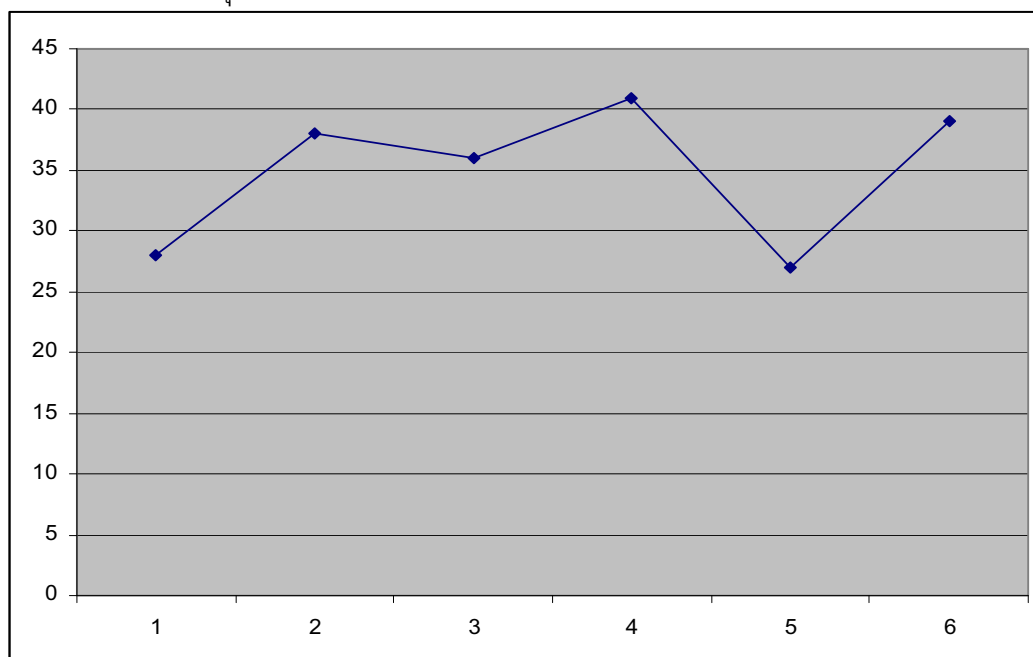
โดยสามารถสรุป ผลจากการดำเนินการจัดประชุมดังกล่าว ได้ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางแสดงรายละเอียดการจัดกิจกรรมนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย

การประชุม	จำนวนนักวิจัย ที่ส่งโครงการ เข้าร่วม	จำนวน ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เข้าร่วมงาน	จำนวน ข้อเสนอ โครงการ วิจัยที่เสนอขอ	จำนวน โครงการ วิจัยที่ได้รับทุน สนับสนุน	งบประมาณที่ใช้ในการจัดงาน			วิเคราะห์ ต้นทุน/ 1 โครงการ (เฉลี่ย)
					ค่าตอบแทน อ่านข้อเสนอ โครงการ	ค่าใช้จ่าย ในการจัดงาน	รวมค่าใช้จ่าย	
การประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยที่ขอรับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2548 ครั้งที่ 1	28 คน	39 คน	29 โครงการ	21 โครงการ	60,000 บาท	41,100 บาท	101,100 บาท	4,815
การประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยที่ขอรับทุนจากเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2549	38 คน	24 คน	41 โครงการ	45 โครงการ	82,000 บาท	35,000 บาท	117,000 บาท	2,600
การประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยที่ขอรับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2548 ครั้งที่ 2	36 คน	49 คน	39 โครงการ	29 โครงการ	78,000 บาท	13,525 บาท	91,525 บาท	3,156
การประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยที่ขอรับทุนจากเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2550	41 คน	48 คน	45 โครงการ	44 โครงการ	74,000 บาท	54,400 บาท	186,534 บาท	4,239
การประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยที่ขอรับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ประจำปี 2549 ครั้งที่ 1	27 คน	35 คน	28 โครงการ	28 โครงการ	31,060 บาท	27,074 บาท	58,134 บาท	2,076
การประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยที่ขอรับทุนจากเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2551 และเงินรายได้มหาวิทยาลัย ประจำปี 2549 ครั้งที่ 2	73 (39+34) คน	70 คน	76 (41+35) โครงการ	32 โครงการ	111,900 (83,900+28,000) บาท	40,906 บาท	152,806 บาท	4,775

จากผลการดำเนินการปรับปรุงแบบการพิจารณาให้ทุนโครงการวิจัย ด้วยการใช้เวทีเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยนั้น แนวโน้มของการเสนอขอรับทุนวิจัย เป็นดังภาพ

จำนวนนักวิจัยเสนอขอทุน

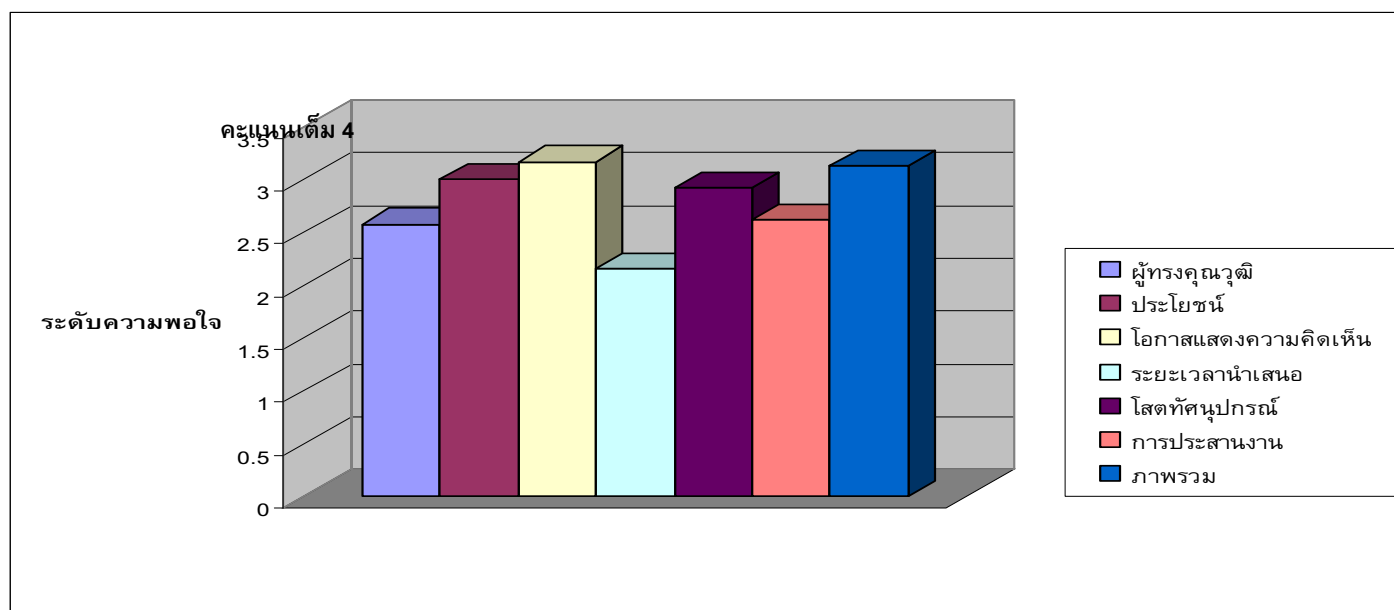
รูปที่ 1-7 กราฟแสดงจำนวนผู้เสนอขอทุนวิจัย

จากกราฟ จะเห็นว่าแนวโน้มของจำนวนผู้ที่ประสงค์ขอรับทุนนั้นมีแนวโน้มเป็นอัตราก้าวหน้า เว้นแต่การเสนอขอรับทุนในครั้งที่ 5 ซึ่งเป็นการประชุมเพื่อนำเสนอขอทุนเงินรายได้มหาวิทยาลัย ประจำปี 2549 ครั้งที่ 1 ที่จัดในช่วง 8 – 9 และ 15 พฤษภาคม 2549 เท่านั้นที่มีแนวโน้มลดลงอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้ จากการตรวจสอบพบว่าเหตุที่เป็นดังกล่าว เนื่องจากระยะเวลาที่ประกาศขอรับทุนและปิดรับข้อเสนอโครงการ เป็นช่วงเวลาจำกัดและมีปัญหาเรื่องการประชาสัมพันธ์ ที่การแจ้งข่าวไม่สามารถส่งถึงตัวนักวิจัยโดยตรงได้

ดังนั้นจากแนวโน้มและสถิติดังกล่าว จึงสรุปว่ารูปแบบการนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยนี้ไม่ได้เป็นปัจจัยขัดขวางต่อความต้องการในการเสนอขอรับทุนวิจัย โดยจำนวนนักวิจัยที่สนใจเสนอขอรับทุนในแต่ละครั้งนั้น มีจำนวนเฉลี่ยที่ 35 คน/ครั้ง

นอกจากนี้ จากตารางแสดงรายละเอียดในการจัดกิจกรรมการนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยต่อหน้าผู้ทรงคุณวุฒินั้น จะเห็นได้ชัดว่า มหาวิทยาลัยจะต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมดังกล่าวในวงเงินที่ค่อนข้างสูง โดยต้นทุนเฉลี่ยต่อการที่จะสร้างงานวิจัยชิ้นหนึ่ง ๆ ต้องใช้ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยสูงถึง 3,610 บาท / โครงการ ในขณะที่แต่เดิมนั้น การเกิดงานวิจัยชิ้นหนึ่งใช้งบประมาณเพียงแค่ค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเพียง 500 บาท เท่านั้น ไม่ต้องมีค่าบริหารจัดการอื่นๆ ซึ่งหากพิจารณาในมุมมองของบรรยากาศในการวิจัยแล้ว จะพบว่ารูปแบบการจัดเวทีนำเสนอโครงการวิจัยนี้ ทำให้ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศทางวิชาการได้ เพราะนักวิจัยได้มีโอกาสพบปะกัน ได้พบผู้ทรงคุณวุฒิ มีการเตรียมตัว และตื่นตัว ซึ่งหากเทียบกับรูปแบบเดิมแล้วนักวิจัยจะมีปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมดังกล่าวอย่างมาก และบรรยากาศจะค่อนข้างเงียบเหงาและซบเซา

ฝ่ายวิจัยได้ดำเนินการสอบถามระดับความพึงพอใจ ในการทำกิจกรรมนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยต่อหน้าผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 1 ครั้ง คือ ในการประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยที่ขอรับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2548 ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 7 – 8 มิถุนายน 2548 โดยสอบถามในประเด็นของความพอใจในเรื่องของ ความสามารถและความเชี่ยวชาญของผู้ทรงคุณวุฒิ ประโยชน์ที่ได้จากการจัดกิจกรรม การได้มีโอกาสในการนำเสนอโครงการวิจัย ซึ่งผลการสำรวจพบว่า นักวิจัยส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมดังกล่าวอยู่ในระดับดีมาก ดังกราฟ

รูปที่ 1-8 กราฟแสดงจำนวนผู้เสนอขอทุนวิจัย

ภายหลังจากที่ฝ่ายวิจัย ได้นำรูปแบบการนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยต่อหน้าผู้ทรงคุณวุฒิมาใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาโครงการวิจัยในการให้ทุนเป็นหลักแล้วนั้น ฝ่ายวิจัยจึงได้ดำเนินการปรับแบบสำรวจในกิจกรรมการจัดเวทีดังกล่าวใหม่ เนื่องจากประเด็นคำถามเดิมนั้นไม่ครอบคลุมเพียงพอ โดยฝ่ายวิจัยได้สำรวจกับนักวิจัยที่มานำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย ในการประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยที่ขอรับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ประจำปี 2549 ครั้งที่ 1 (8 – 9 และ 15 พฤษภาคม 2549) และการประชุมเพื่อนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยที่ขอรับทุนจากเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2551 และเงินรายได้มหาวิทยาลัย ประจำปี 2549 ครั้งที่ 2 (27 – 28 พฤศจิกายน 2549) จำนวน 100 คน และได้แบบสอบถามกลับมาวิเคราะห์ 94 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94 โดยได้รับความคิดเห็น ในประเด็นที่เกี่ยวกับกิจกรรมดังกล่าว ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงประเด็นการสอบถามในการจัดกิจกรรมนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยต่อหน้าผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่	ประเด็นที่ถาม	ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรม
1	ท่านรู้สึกที่ท่านต้องทบทวนวรรณกรรม กรอบทฤษฎี มานำเสนออย่างเต็มที่	เห็นด้วยมาก
2	ท่านคิดว่าเป็นการเปิดโอกาสให้สามารถชี้แจงรายละเอียดของโครงการวิจัยเพิ่มเติมได้	เห็นด้วยมาก
3	ท่านได้รับประโยชน์จากการเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในการปรับปรุงแก้ไขข้อเสนอโครงการวิจัย	เห็นด้วยมาก
4	ท่านรู้สึกอึดอัด ยุ่งยากและลำบากใจในการนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย	เห็นด้วยน้อย
5	ท่านได้มีโอกาสชี้แจงความจำเป็นในการใช้จ่ายงบประมาณวิจัย (เดิมไม่มีโอกาสชี้แจงถูกต้องงบประมาณไปเลย)	เห็นด้วยมาก
6	การนำเสนอข้อเสนอโครงการฯ เป็นสาเหตุหนึ่งที่อาจารย์ท่านอื่นไม่ยอมขอรับทุนวิจัย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
7	วิทยากรและผู้ทรงคุณวุฒิที่คัดเลือกมามีความเชี่ยวชาญและเหมาะสม	เห็นด้วยมาก
8	ในภาพรวมท่านรู้สึกพึงพอใจในการจัดให้มีการนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัย	เห็นด้วยมาก

จากผลการสำรวจจะเห็นได้ชัดว่า กิจกรรมการนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยต่อหน้าผู้ทรงคุณวุฒินี้ จะเป็นตัวผลักดันที่ทำให้นักวิจัยสร้างความพร้อมให้กับตัวเองและต้องมีการเตรียมตัวในการจัดทำโครงการมาในระดับหนึ่ง ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวนี้ไม่ได้เป็นตัวขัดขวางและยุ่งยากใจที่จะต้องทำ เนื่องจากตัวนักวิจัยสามารถที่จะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ และนักวิจัยสามารถชี้แจงเหตุผลในการใช้จ่ายเงินวิจัยได้ และภาพรวมในท้ายที่สุดคือนักวิจัยมีความพอใจในการจัดเวทีการนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า กิจกรรมนี้เป็นสิ่งที่ดีและควรคงรูปแบบการดำเนินการต่อไป

1.2.4 การกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาให้ทุนโครงการวิจัย

การดำเนินการในข้อนี้เป็นผลพวงจาก ข้อ 1.2 และ 1.3 ทำให้การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยเปลี่ยนไป จากแต่เดิมผู้บริหารงานวิจัยจะเป็นผู้ตัดสินใจจากผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิเพียงคนเดียว แต่ต้องปรับมาเป็นการพิจารณาในรูปแบบของคณะกรรมการบริหารงานวิจัย ซึ่งในการพิจารณาให้ทุนโครงการวิจัยจะต้องพิจารณารวมหลายโครงการ ดังนั้นในการประเมินจำเป็นต้องมีคะแนนและเกณฑ์ที่สามารถนำมาเปรียบเทียบกันได้ ประกอบกับในช่วงปีงบประมาณ 2548 ที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และมหาวิทยาลัยเน้นเรื่องของการสร้างโครงการวิจัยบูรณาการ หรือการสร้างชุดโครงการวิจัยขนาดใหญ่ เนื่องจากสามารถให้คำตอบในปัญหาการวิจัยได้ครอบคลุมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้กว้างขวางกว่าโครงการเดี่ยว และ วช. ได้กำหนดให้มหาวิทยาลัยที่ต้องการส่งข้อเสนอโครงการวิจัยไปเพื่อขอรับเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี ต้องมีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการวิจัยด้วย จึงทำให้เกิดปัญหาขึ้นเมื่อต้องมีการเปรียบเทียบระหว่างโครงการวิจัยและแผนงานวิจัย

ดังนั้นคณะกรรมการบริหารงานวิจัยจึงได้ประชุมเพื่อสร้างเกณฑ์ในการพิจารณาให้ทุนโครงการวิจัยและวิธีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการวิจัยร่วมกัน ในการประชุมคณะกรรมการบริหาร

งานวิจัย ครั้งที่ 10/2548 (14 ธันวาคม 2548) ซึ่งต้องพิจารณาร่วมกับแบบประเมินที่ใช้ใหม่ ผลการประชุมมีมติกำหนดเกณฑ์และวิธีการพิจารณาให้ทุนโครงการวิจัยและจัดลำดับความสำคัญของโครงการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ให้นำคะแนนประเมินของแต่ละโครงการวิจัยที่ได้รับกลับคืนมาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (ซึ่งแต่ละโครงการจะมีจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิประเมินแตกต่างกัน เพราะไม่สามารถติดตามให้ได้แบบประเมินคืนมาทั้งหมด) มาหาค่าเฉลี่ย

2. สำหรับแผนงานวิจัยที่มีคะแนนรวมเป็น 120 คะแนน ให้เทียบสัดส่วนกลายเป็นคะแนน 100 คะแนน เท่ากับโครงการวิจัยเดียว

3. นำจำนวนของผู้ทรงคุณวุฒิที่สนับสนุนต่อจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด มาเป็นตัวคูณกับคะแนนเฉลี่ยสุดท้ายของข้อ 1 และ 2

$$\frac{\text{คะแนนเฉลี่ย} \times \text{ผู้ทรงคุณวุฒิที่สนับสนุน}}{\text{ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินทั้งหมด}}$$

4. นำคะแนนที่ได้มาเรียงลำดับ เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ วิทยาศาสตร์สุขภาพ , วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ศีลธรรมศาสตร์

5. ตัดโครงการวิจัยตามช่วงคะแนนโดยแบ่งเป็นช่วง ๆ คือ มากกว่าร้อยละ 80 ร้อยละ 70 - 79 ร้อยละ 60 – 69 และต่ำกว่า 60 และให้เกรด A B C D

6. นำโครงการวิจัยในแต่ละกลุ่ม มาจัดลำดับความสำคัญ โดยให้จัดลำดับความสำคัญกับชุดโครงการวิจัยเป็นลำดับแรก ๆ ก่อนโครงการเดี่ยว

7. นำลำดับคะแนนของโครงการวิจัยทั้ง 3 กลุ่ม มารวมกัน แล้วพิจารณาจัดลำดับความสำคัญรวม โดยพิจารณาตามช่วงคะแนนก่อน (โครงการวิจัยเกรด A ด้วยกัน จะเลือกโครงการวิจัยที่เป็นชุดโครงการอยู่ในลำดับความสำคัญที่สูงกว่า แล้วจึงพิจารณาตามคะแนนเฉลี่ย ลดหลั่นลงมา)

8. ในกรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้แยกโครงการวิจัยเดี่ยว/ชุด เป็น 2 โครงการวิจัยใหม่ ให้พิจารณาตามผลของผู้ทรงคุณวุฒิในโครงการวิจัยที่สนับสนุนเป็นลำดับแรกเท่านั้น

เกณฑ์ในการให้คะแนนที่เป็นผลการพิจารณาโครงการวิจัยนี้ได้ถูกนำมาใช้ ตั้งแต่การพิจารณาให้ทุนโครงการวิจัยที่เสนอขอรับทุนจากเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2550 (เสนอขอทุนช่วงเดือนพฤศจิกายน 2548) เป็นต้นมา ทั้งนี้ในการประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิจัยครั้งที่ 3/2549 (1 มิถุนายน 2549) เพื่อพิจารณาการให้ทุนสนับสนุนโครงการวิจัยที่เสนอขอรับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2549 ครั้งที่ 1 (เสนอขอทุนเดือนพฤษภาคม 2549) คณะกรรมการได้เสนอขอปรับเปลี่ยนเกณฑ์การพิจารณาใหม่ โดยให้ข้อเสนอว่า การใช้คะแนนเฉลี่ยในการพิจารณา จะทำไม่เที่ยงธรรมโดยเฉพาะในกรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินไม่เท่ากันทำให้ตัวหารไม่เท่ากัน และมีข้อเสนอแนะในการปรับเกณฑ์ดังนี้

(1) ควรหามาตรที่เที่ยงธรรมในการวัด โดยการใช้คะแนน T-score หรือ Z-score แทน คะแนนเฉลี่ย

(2) ก่อนที่จะได้ค่าเฉลี่ย ควรมีการตัดคะแนนที่เป็น Extream ออก โดยให้เลือกคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิที่อยู่ระหว่างค่าปกติ และพยายามเลือกให้แต่ละโครงการมีจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิประเมินเท่า ๆ กัน

ซึ่งข้อเสนอแนะดังกล่าว จะต้องให้คณะกรรมการบริหารงานวิจัยพิจารณาปรับแก้ไข เพื่อใช้ในการดำเนินงานถัดไป ซึ่งจะใช้กับการพิจารณาโครงการวิจัยที่เสนอขอรับทุนจากเงินแผ่นดิน ปี 2551 และขอรับเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2549 รอบที่ 2 ในช่วงเดือน พฤศจิกายน 2549 ต่อไป

1.3 การเปลี่ยนข้อกำหนดในการทำสัญญารับทุน

แต่เดิมนั้นภายหลังจากที่ข้อเสนอโครงการวิจัย ได้รับการพิจารณาให้ทุนสนับสนุนแล้ว นักวิจัยจะต้องมาลงนามสัญญารับทุนกับมหาวิทยาลัย โดยข้อตกลงและเงื่อนไขในการจ่ายเงินของทุนวิจัยจะกำหนดให้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่ได้รับทุนในงวดแรก และการจ่ายเงินงวดที่ 2 จะถูกกำหนดให้มีภายใน 6 เดือน ภายหลังจากลงนามสัญญารับทุน ซึ่งในทางปฏิบัตินั้นแม้ข้อกำหนดในการขอเบิกจ่ายเงินงวดที่ 2 จะกำหนดให้นักวิจัยส่งรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยมาด้วย แต่ฝ่ายวิจัยไม่ได้ตรวจสอบรายงานความก้าวหน้าโดยตรงเพราะไม่อาจจะสามารถประเมินโครงการวิจัยได้เพราะไม่ได้มีประสบการณ์ในการวิจัยในเรื่องนั้นๆ ดังนั้นจึงทำเรื่องเสนอให้ผู้บริหารพิจารณาเห็นชอบการเบิกจ่ายเงินงวดดังกล่าวทั้งหมด กล่าวคือการพิจารณาเห็นชอบการเบิกจ่ายเงินงวดนั้นเป็นความเห็นของผู้บริหารเพียงคนเดียว และส่วนใหญ่นั้นจะไม่มีเวลาพิจารณารายละเอียดของรายงานความก้าวหน้าอย่างลึกซึ้ง ทำให้การติดตามคุณภาพของโครงการวิจัยระหว่างการดำเนินงานวิจัยนั้นขาดไป และการเบิกจ่ายเงินงวดทั้งหมดจะพิจารณาจากระยะเวลาการจ่ายเงินตามข้อตกลงในสัญญา โดยไม่ได้มีการพิจารณาคุณภาพของงานเลย ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดให้มีการตรวจสอบคุณภาพงานวิจัยเกิดขึ้น

โดยได้ดำเนินการปรับระเบียบมหาวิทยาลัย ว่าด้วย การบริหารงานวิจัย ปี 2547 เพื่อให้นักวิจัยต้องส่งรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยด้วยการส่งผลที่ได้ดำเนินการ หรือ Output ให้กับมหาวิทยาลัย แทนการส่งส่งสรุปรายงานการใช้จ่ายเงินให้กับมหาวิทยาลัยทราบ ทำให้มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมาดำเนินการปรับเงื่อนไขในการลงนามสัญญาทุนวิจัยใหม่ โดยได้เพิ่มเอกสารแนบท้ายสัญญาไปอีก 1 ส่วน โดยเป็นตารางเปรียบเทียบระหว่าง แผนการดำเนินงานและผลที่คาดว่าจะได้รับในแต่ละช่วงเวลาที่ยื่นโครงการวิจัย ซึ่งจะมีส่วนสัมพันธ์กับเงื่อนไขการจ่ายเงินงวดแต่ละงวด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 5 ตารางแสดงการเปรียบเทียบระหว่างแผนการดำเนินงานและผลที่คาดว่าจะได้รับ

ระยะเวลาดำเนินงาน โครงการ	แผนการดำเนินกิจกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
เดือนที่ 1 – 6 (เงินงวดที่ 2)	แผนการดำเนินงาน 1. .. 2. ..	ผลที่ได้รับ 1. .. 2. ..
เดือนที่ 7 – 10	1. .. 2. .. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	1. .. 2. ..
เดือนที่ 11 (เงินงวดที่ 3)		ร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
เดือนที่ 12 (เงินงวดที่ 4)		รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ซึ่งการดำเนินการปรับเงื่อนไขในการเบิกเงินงวดที่ขึ้นอยู่กับผลที่คาดว่าจะได้รับนี้ เริ่มดำเนินการใช้จริงกับโครงการวิจัยที่ได้รับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2548 รอบที่ 1 (พฤศจิกายน 2547) เป็นต้นมา

1.4 การติดตามและประเมินผลระหว่างดำเนินงานโครงการวิจัย (On-going Audit)

ตามที่มหาวิทยาลัยได้รับระบบการบริหารงานวิจัยในรูปคณะกรรมการ ทำให้ขั้นตอนของการประเมินรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยนั้นอยู่ภายใต้ภาระหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารงานวิจัยด้วย โดยในระยะแรกของการดำเนินการนั้น ฝ่ายวิจัยหารือต่อคณะกรรมการบริหารงานวิจัย ด้วยการการมอบอำนาจให้มีหน้าที่ในการพิจารณาความก้าวหน้าของโครงการวิจัยที่ได้รับทุนนั้น โดยเสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิจัย 4 ครั้ง ตั้งแต่การประชุม ครั้งที่ 2/2548 (28 ธันวาคม 2547) ครั้งที่ 3/2548 (16 กุมภาพันธ์ 2548) ครั้งที่ 4/2548 (7 เมษายน 2548) และ ครั้งที่พิเศษ 2/2548 (6 พฤษภาคม 2548) ซึ่งกำหนดให้ในการขอเบิกจ่ายเงินงวดในแต่ละครั้งต้องผ่านการพิจารณาเห็นชอบของประธานคณะกรรมการบริหารงานวิจัยประจำกลุ่มสาขาวิชานั้น ๆ ก่อน แล้วผู้บริหารงานวิจัย (ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ) จึงพิจารณาอนุมัติการเบิกจ่ายเงินงวดถัดไป ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ

1.4.1 การประเมินรายงานความก้าวหน้า

ในการดำเนินการพิจารณาประเมินรายงานความก้าวหน้าดังกล่าว ฝ่ายวิจัยได้เริ่มดำเนินการกับโครงการวิจัยที่ได้รับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2548 ครั้งที่ 2 เป็นครั้งแรก โดยจะจัดส่งรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยดังกล่าว ไปให้คณะกรรมการพิจารณาความก้าวหน้า ซึ่งได้เริ่มดำเนินการครั้งแรกในช่วงเดือน ธันวาคม 2548 รวมแล้ว ณ ปัจจุบัน มีโครงการวิจัยที่คณะกรรมการได้พิจารณาความก้าวหน้าไปแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 103 โครงการ

1.4.2 การพัฒนาแบบฟอร์มการประเมินความก้าวหน้า

ในการประเมินรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยนั้น ฝ่ายวิจัยได้ใช้แบบฟอร์มการประเมินรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยที่ฝ่ายวิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่ให้คณะกรรมการพิจารณาว่าเห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบเท่านั้น และมีรายละเอียดให้กรอกข้อเสนอแนะตามที่ได้พิจารณา จึงทำให้คณะกรรมการบริหารงานวิจัยในกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คิดว่า น่าจะให้การประเมินในครั้งนั้น ๆ มีความเชื่อมโยงกันจนกระทั่งจบสิ้นโครงการวิจัย ดังนั้นจึงได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิจัย ครั้งที่พิเศษขึ้น ในวันที่ 6 พฤษภาคม 2548 เพื่อสร้างแบบประเมินสำหรับประเมินโครงการวิจัยระหว่างที่ดำเนินงานวิจัย (On-going Audit) ร่วมกัน โดยมีแนวคิดว่าจะใช้แบบประเมินนี้ควบคู่ไปกับการพิจารณาความก้าวหน้าในการขอเบิกจ่ายเงินงวดของฝ่ายวิจัย เพื่อให้มีการติดตามและรวบรวมผลการประเมินในแต่ละครั้งให้กลายเป็นแต้มสะสมของโครงการวิจัยนั้น ๆ จนจบโครงการวิจัย ซึ่งนอกจากจะสะดวกต่อการประเมินผลหลังสิ้นสุดการวิจัยแล้ว ยังสามารถสร้างความเชื่อมโยงไปถึงการคำนวณภาระงานเพื่อส่งต่อสภาวิชาการเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการได้ด้วย โดยรายละเอียดของแบบประเมิน ที่คณะกรรมการได้ออกแบบ มีดังนี้

แบบประเมินโครงการวิจัยระหว่างการดำเนินการวิจัย

โปรดอ่านรายการประเมินในแต่ละข้อ แล้วประเมินโดยทำเครื่องหมาย ในช่องระดับคุณภาพ ดังนี้

4	มีคุณภาพดีที่สุด	3	มีคุณภาพดี
2	มีคุณภาพพอใช้	1	มีคุณภาพต่ำ

แต่ละหัวข้อของคุณภาพมีค่าน้ำหนักไม่เท่ากัน พิจารณาจากขั้นตอนของการทำการวิจัย

การรวมคะแนนจึงคุณด้วยค่าน้ำหนักที่กำหนด

คุณภาพการวิจัย	ระดับคุณภาพ				ค่าน้ำหนัก	ผลคูณระหว่างคะแนนกับค่าน้ำหนัก
	4	3	2	1		
1. ปัญหาทางการวิจัย					1	
1.1 คุณค่าและความสำคัญของงานวิจัย						
1.2 ความเหมาะสมและความสอดคล้องกับนโยบายและปัญหาของประเทศ						
2. การประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้อง					1	
2.1 การเชื่อมโยงการวิจัยในอดีต ปัจจุบันและอนาคต						
2.2 ความชัดเจนของกรอบความสัมพันธ์						
2.3 ความเหมาะสมของสมมติฐานของงานวิจัย						
3. คุณภาพของเครื่องมือ					1	
3.1 คุณภาพเครื่องมือวัดและกิจกรรมพัฒนา						
3.2 เครื่องมือเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างและลักษณะข้อมูลที่ต้องการเก็บรวบรวม						
4. กลุ่มตัวอย่าง					1	
4.1 ความเหมาะสมของวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง						
4.2 ความเหมาะสมของขนาดกลุ่มตัวอย่าง						
5. วิธีดำเนินการวิจัย					1	
5.1 ออกแบบและวางแผนวิจัยได้ชัดเจน สอดคล้องกับเรื่องและวัตถุประสงค์						
5.2 ขั้นตอนการดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนถูกต้องและเหมาะสม						
5.3 ความเหมาะสมของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล						
6. การดำเนินการตามแผนวิจัย					1	
6.1 สามารถดำเนินการได้ตามแผนวิจัยที่วางไว้						
รวม 6 หัวข้อ (คะแนนเต็ม 52 คะแนน)						

ผลการประเมิน

A = คะแนนร้อยละ 85 (คะแนนรวม 44)

B = คะแนนร้อยละ 75 (คะแนนรวม 39)

C = คะแนนร้อยละ 65 (คะแนนรวม 34)

D = คะแนนร้อยละ 55 (คะแนนรวม 29)

หมายเหตุ หากคะแนนต่ำกว่า ระดับ C มีผลไม่สามารถเบิกจ่ายเงินงวดถัดไปได้

ทั้งนี้ในการดำเนินการนั้น ฝ่ายวิจัยยังไม่ได้นำแบบฟอร์มดังกล่าวไปใช้จริง เนื่องจากยังคงยึดการดำเนินงานรูปแบบเดิมอยู่

1.5 การประเมินผลโครงการวิจัยหลังดำเนินงานโครงการวิจัยเสร็จสิ้น

ในกระบวนการท้ายสุดของการบริหารงานวิจัย ได้แก่การประเมินผลรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์นั้น มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้มีการประเมินผลโครงการวิจัย โดยมีกระบวนการดังนี้

1.5.1 การประเมินรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เนื่องจากการบริหารงานในรูปแบบคณะกรรมการบริหารงานวิจัย เพื่อให้มีการควบคุมภาพของรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยจึงต้องกำหนดเกณฑ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ด้วย โดยแต่เดิมนั้นมหาวิทยาลัยจะกำหนดให้นักวิจัยส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์มายังฝ่ายวิจัยภายหลังที่ได้ดำเนินงานแล้วเสร็จทันที โดยไม่ได้มีการตรวจร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ดังกล่าวก่อน ซึ่งภายหลังจากที่ฝ่ายวิจัยได้ส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ให้กับผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาประเมินงานแล้ว เมื่อมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงรายงานวิจัย กลับทำให้มีปัญหว่านักวิจัยแจ้งว่าไม่ขอปรับแก้รายงานวิจัยฯ ดังกล่าว เนื่องจากได้จัดทำเล่มสมบูรณ์เรียบร้อยแล้ว และมีนักวิจัยเพียงไม่กี่โครงการเท่านั้นที่ยอมรับและยอมนำรายงานฉบับสมบูรณ์ดังกล่าวไปแก้ไข ซึ่งนับว่าการบริหารงานในช่วงของการส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์นี้เป็นปัญหา

ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ฝ่ายวิจัยจึงได้มีการดำเนินการเพื่อแก้ไขใน 2 ส่วน โดยส่วนแรกให้แก้ไขข้อบกพร่องในสัญญาฉบับรับทุน โดยให้มีการส่งร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ จำนวน 2 ฉบับ ก่อนส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์จริง และต้องได้รับการพิจารณาเห็นชอบในร่างรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ก่อน จึงจะสามารถส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ได้ นอกจากนี้เงินงวดสุดท้ายที่เป็นค่าตอบแทนนักวิจัยจะผูกพันอยู่กับการส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่ปรับแก้แล้ว ส่วนที่ 2 ต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ประเมินรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว มหาวิทยาลัยจะต้องกำหนดผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำหน้าที่ประเมินรายงานวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะกับเรื่องนั้น ๆ แต่เนื่องจากคณะกรรมการได้เล็งเห็นว่า เพื่อให้การติดตามและประเมินโครงการวิจัยมีความเชื่อมโยงกันตั้งแต่การพิจารณาให้ทุน การติดตามความก้าวหน้าระหว่างการทำงานวิจัย ในช่วงแรกนี้จึงให้มหาวิทยาลัยส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ให้ประธานคณะกรรมการบริหารงานวิจัยประจำกลุ่มสาขาวิชา เป็นผู้พิจารณา โดยการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวนี้ได้ดำเนินการมาตั้งแต่เดือนธันวาคม 2548 ซึ่งรวมแล้วมีรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการ จำนวน 30 โครงการ

1.5.2 การจัดเวทีการนำเสนอผลงานวิจัย

สืบเนื่องจากการประเมินผลโครงการวิจัย และแนวนโยบายในการที่จะหาทางเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณชน ทำให้มหาวิทยาลัยได้วางกลไกเพื่อให้มีการจัดประชุมให้มีการนำเสนอผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยประจำปีขึ้น โดยในช่วงการบริหารงานที่ผ่านมา ฝ่ายวิจัยได้สนับสนุนให้มีการจัดโครงการประชุม “วัน มศว วิชาการ” และการนำเสนอผลงานวิจัยขึ้น ในระหว่างวันที่ 22 – 24 พฤศจิกายน 2548 โดยมีรูปแบบของการจัดงานโดยให้นักวิจัยได้นำผลงานวิจัยของตนที่ดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ 2548 มานำเสนอในงาน ทั้งนี้ในการจัดงานดังกล่าวมีโครงการวิจัยที่ได้เข้าร่วมนำเสนอผลงานถึง 50 โครงการ

สำหรับในการดำเนินงานของปีงบประมาณ 2549 ฝ่ายวิชาการ โดยรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการต้องการให้มหาวิทยาลัยดำเนินงานในภาพรวมทั้งมหาวิทยาลัย จึงได้จัดงาน มศว วิชาการ ปี 2549 ขึ้นในระหว่าง 7 – 9 พฤศจิกายน 2549 ที่ผ่านมา โดยใช้งบประมาณสนับสนุนการวิจัยจากฝ่ายวิจัย

1.6 การบริหารจัดการระดับคณะ/สถาบัน/สำนัก

เนื่องจากการปรับรูปแบบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยนั้น ได้เริ่มดำเนินการในส่วนของการบริหารงานของโครงการวิจัยที่เสนอขอรับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย และเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปีเท่านั้น เป็นผลเนื่องมาจากรูปแบบของการบริหารงานวิจัยของคณะ/สถาบัน/สำนัก อำนาจของการอนุมัติเบิกจ่ายเงินเป็นอำนาจของต้นสังกัด ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถควบคุมได้แค่คุณภาพงานและแนวนโยบายเท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการของมหาวิทยาลัยเป็นไปในแนวทางเดียว ฝ่ายวิจัยและคณะกรรมการบริหารงานวิจัยจึงเห็นควรให้มีแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนางานวิจัย โดยเป็นคณะกรรมการที่เป็นผู้บริหารงานวิจัยของสังกัดของตนมาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ เพื่อเป็นตัวกลางที่จะนำนโยบายของมหาวิทยาลัยไปสู่การปฏิบัติในระดับคณะ ซึ่งมหาวิทยาลัยได้ขับเคลื่อนให้มีการดำเนินการดังนี้

1.6.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานวิจัยเพื่อพัฒนางานวิจัย

มหาวิทยาลัยได้เสนอชื่อรองคณบดีที่ทำหน้าที่บริหารงานวิจัยในแต่ละคณะ สถาบัน สำนัก เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารเงินรายได้คณะ สถาบัน สำนัก เพื่อพัฒนางานวิจัยมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 20 คน และเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ประสานงานที่เกี่ยวข้องอีก 6 คน รวมเป็นคณะกรรมการ โดยมีรายชื่อ ดังนี้

1	รองศาสตราจารย์ นภาพร หะวานนท์	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
2	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ คณะแพทยศาสตร์ มศว
3	อาจารย์ ทพญ.สุตสุข ทองธรรมชาติ	รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ คณะทันตแพทยศาสตร์
4	รองศาสตราจารย์สุปราณี อัทธเสรี	รองคณบดีฝ่ายแผนและพัฒนา คณะพยาบาลศาสตร์
5	รองศาสตราจารย์จุฑามาศ เทพชัยศรี	รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะพลศึกษา
6	รองศาสตราจารย์สมชาย สันติวัฒนกุล	รองคณบดีฝ่ายวิจัยและสารสนเทศ คณะแพทยศาสตร์
7	ผู้ช่วยศาสตราจารย์นริศ คำแก่น	รองคณบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา คณะเภสัชศาสตร์
8	อาจารย์ญาณิสา บุระชะชัยทวี	รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะมนุษยศาสตร์
9	อาจารย์อัจฉริยา รั้งศิริจุ	รองคณบดีฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ คณะวิทยาศาสตร์
10	อาจารย์ปฐมทัศน์ จิระเดชะ	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะวิศวกรรมศาสตร์
11	รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์	รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย คณะศิลปกรรมศาสตร์

12	รองศาสตราจารย์สุณีย์ เหมะประสิทธิ์	รองคณบดีฝ่ายวิจัยและประกัน คุณภาพ คณะศึกษาศาสตร์
13	อาจารย์กานดา ชัยภิญโญ	รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะสหเวชศาสตร์
14	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชัย พันธนะศิริ	รองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะสังคมศาสตร์
15	อาจารย์พิศมัย รัตนโรจน์สกุล	รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย
16	อาจารย์ธีรพงศ์ สืบสุพันธุ์วงศ์	วิทยาลัยนานาชาติเพื่อการศึกษา ความยั่งยืน
17	รองศาสตราจารย์สมจิต สวธน์ไพบุลย์	ผู้อำนวยการศูนย์วิทยาศาสตร์ศึกษา ศูนย์วิทยาศาสตร์ศึกษา
18	รองศาสตราจารย์งามตา วนินทานนท์	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและ จัดการความรู้เพื่อสังคม สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
19	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรัชย์ มีชาญ	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สำนักทดสอบทางการศึกษาและ จิตวิทยา
20	ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงนารถ ชัยรัตน์	ผู้อำนวยการสำนักงานหอสมุดกลาง สำนักหอสมุดกลาง
21	นางวิไล มาโนชญ์จิต	ผู้อำนวยการกองคลัง
22	นางสาวชลีนารถ สิงห์เรศร์	ผู้อำนวยการกองแผนงาน
23	นางอัญชลี ตานะโก	กองแผนงาน
24	นางกรอุษา ศรีสุวรรณ	หัวหน้าฝ่ายวิจัย
25	นางสาวปิยวรรณ บุญเพ็ญ	ฝ่ายวิจัย
26	นางสาวภัททิยา สุวรรณรัตน์	ฝ่ายวิจัย

โดยวัตถุประสงค์เพื่อบริหารเงินรายได้คณะ สถาบัน สำนัก ในส่วนของงบวิจัย เพื่อพัฒนา
งานวิจัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดแผนการบริหารงานและกิจกรรม สำหรับการใช้เงินรายได้คณะ สถาบัน สำนัก ในส่วน
ของงบวิจัย ให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย คณะกรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริมและ
พัฒนาการวิจัย และคณะกรรมการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

2. เป็นผู้ประสานงานวิจัยของหน่วยงาน เพื่อกำหนดมาตรฐานกลางของภาระงานด้านวิจัย ให้
สอดคล้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

ซึ่งคาดว่าจะในปีงบประมาณ 2550 คณะกรรมการชุดนี้จะสามารถดำเนินการได้

1.7 การปรับประกาศมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

สืบเนื่องจากการปรับระเบียบมหาวิทยาลัย จำนวน 2 ฉบับ ข้างต้น ทำให้มหาวิทยาลัยต้องขับเคลื่อนเพื่อปรับแก้ประกาศมหาวิทยาลัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยและสอดคล้องกับระเบียบมหาวิทยาลัยดังกล่าว เพิ่มเติม โดยประเด็นสำคัญที่นำมาพิจารณาเพื่อปรับเปลี่ยน มีดังนี้

(1) อัตราการเบิกจ่ายเงินวิจัย ไม่สอดคล้องและไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งมีค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น จึงได้ปรับอัตราการเบิกจ่ายเงินในหมวดค่าใช้สอย และค่าวัสดุอุปกรณ์ให้มีอัตราการเบิกจ่ายสูงขึ้น

(2) ขั้นตอนการเสนอขอรับทุนวิจัย และการขอเบิกจ่ายเงินงวด ต้องดำเนินการผ่านระบบสารสนเทศการวิจัยให้สอดคล้องกับระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วย การบริหารงานวิจัย ปี 2547

(3) หัวข้อในการเบิกจ่ายเงินในโครงการวิจัย มีหัวข้อที่จำกัด ทำให้บางรายการในการดำเนินงานวิจัยไม่สามารถเบิกจ่ายได้ แต่ในความเป็นจริงจำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงานวิจัย มหาวิทยาลัยจึงต้องปรับเปลี่ยนให้นักวิจัยสามารถเขียนรายการต่าง ๆ ได้อย่างอิสระ ทั้งนี้ต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารงานวิจัยในการพิจารณาให้ทุน เพราะการเบิกจ่ายเงินจะยึดหลักสำคัญตามรายการในข้อเสนอโครงการวิจัยที่ใช้ประกอบการทำสัญญารับทุน

(4) ในกรณีของแหล่งเงินทุนภายนอกมหาวิทยาลัย จะมีการหักค่าบริหารโครงการวิจัยจำนวนร้อยละ 10 ซึ่งบางโครงการวิจัยได้รับเงินจากแหล่งทุนภายนอกจริง แต่เป็นจำนวนเงินที่น้อยมาก แต่ยังคงมาโดนหักค่าบริหารโครงการตามระเบียบอีกจำนวน ร้อยละ 10 ทำให้นักวิจัยเกิดความรู้สึกไม่อยากทำงานวิจัย มหาวิทยาลัยจึงได้ปรับเปลี่ยนให้การหักค่าบริหารโครงการให้หักตามเงื่อนไขการให้ทุนที่ระบุมาพร้อมสัญญาทุนจากแหล่งทุนภายนอก

(5) อัตราการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิ กล่าวไว้อย่างกว้าง ๆ ดังนั้นเพื่อให้มีความชัดเจน จึงได้มีการกำหนดการจ่ายค่าตอบแทนในการประเมินโครงการวิจัย ตั้งแต่ขั้น Pre-Audit, On-going Audit และ Post-Audit ไว้อย่างชัดเจน

ในการดำเนินการเพื่อร่างประกาศมหาวิทยาลัยนี้ ฝ่ายวิจัยได้จัดทำร่างประกาศมหาวิทยาลัยเสนอต่อคณะกรรมการบริหารงานวิจัยเพื่อพิจารณาร่วมกันถึง 7 ครั้ง ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิจัย ครั้งที่ 1/2548 (25 พฤศจิกายน 2547) ครั้งที่ 2/2548 (28 ธันวาคม 2547) ครั้งที่ 5/2548 (6 พฤษภาคม 2548) ครั้งที่ 6/2548 (3 มิถุนายน 2548) ครั้งที่ 7/2548 (13 กรกฎาคม 2548) ครั้งที่ 8/2548 (7 กันยายน 2548) ครั้งที่ 10/2548 (14 ธันวาคม 2548) และ เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนากิจการวิจัย อีก 2 ครั้ง ได้แก่ การประชุม ครั้งที่ 2/2548 (9 มิถุนายน 2548) และ ครั้งที่ 3/2548 (13 ตุลาคม 2548) รวมระยะเวลาในการดำเนินการจัดทำร่างประกาศที่เกี่ยวข้องถึง ประมาณ 12 เดือน และใช้ระยะเวลาในการออกประกาศอีก 2 เดือน โดยผลที่ได้คือ

1. ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง การขอรับเงินอุดหนุนวิจัย ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2548
2. ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง การรับและจ่ายเงินอุดหนุนวิจัย ลงวันที่ 21 ธันวาคม 2548

ซึ่งประกาศนี้ได้ใช้มาจนถึงปัจจุบัน

1.8 การนำระบบสารสนเทศการวิจัยมาใช้ในการบริหารงาน

ฝ่ายวิจัยได้พัฒนาระบบสารสนเทศการวิจัย (RANsys) นำระบบสารสนเทศวิจัย (เข้ามาใช้ในการบริหารงานวิจัย ในส่วนของการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ตั้งแต่ขั้นตอน ประกาศรับสมัครทุน การสมัครขอรับทุน การประกาศผลการพิจารณาทุน ส่งรายงานความก้าวหน้า การทำรายงานทางการเงิน แจ้งการเบิกเงินงวด จนกระทั่งการอนุมัติสิ้นสุดการดำเนินงานวิจัย

ระบบสารสนเทศการวิจัย (RANsys) ได้เริ่มพัฒนามาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2547 (ตุลาคม 2546) และพัฒนาเสร็จสิ้นเมื่อปลายปี 2547 (ธันวาคม 2547) ดังนั้นจึงสามารถมาทดลองและเริ่มใช้ได้ในช่วงต้นปี 2548 โดยได้ทดลองใช้ระบบในช่วงระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่ มกราคม – มีนาคม 2548 โดย ในเดือนกุมภาพันธ์ 2548 ได้มีการจัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการระบบสารสนเทศการวิจัย ขึ้น ในวันอังคารที่ 22 กุมภาพันธ์ 2548 และวันพฤหัสบดีที่ 24 กุมภาพันธ์ 2548 โดยมีกลุ่มผู้เข้ารับการอบรม ได้แก่ คณะกรรมการบริหารงานวิจัย รองคณบดีฝ่ายวิจัย และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายดูแลโครงการวิจัย จำนวน 80 คน โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำระบบสารสนเทศการวิจัยและสามารถนำไปปฏิบัติในการควบคุม ดูแลติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยในหน่วยงานของตนได้

ภายหลังจากนั้น มหาวิทยาลัยได้นำมาใช้ในการบริหารงานจริงในการเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2549 ครั้งที่ 1 (พฤษภาคม 2549) และใช้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งรวมแล้ว ณ ปัจจุบันนี้ ระบบสารสนเทศการวิจัยรองรับข้อมูลของทุนวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 23 ประเภท จำแนกเป็นช่วงทดลองใช้ระบบ 4 ประเภททุน ช่วงประกาศรับทุนที่ดำเนินการจริง 15 ประเภททุน (ภายใน 11 ทุน ภายนอก 4 ทุน) และมีการนำเข้าข้อมูลโครงการวิจัยย้อนหลัง เข้าสู่ระบบภายหลังอีก 4 ประเภททุน รวมแล้วปัจจุบันนี้มีโครงการวิจัยที่อยู่ในระบบสารสนเทศจำนวน 1,018 โครงการ ซึ่งมีจำนวนผู้ที่เข้าใช้ระบบทั้งหมด 1,224 ACCOUNT ดังรายละเอียด

ตารางที่ 6 แสดงรายละเอียดการทดลองใช้ระบบสารสนเทศการวิจัย

ลำดับ	ประเภททุน	จำนวนโครงการ
ช่วงการทดลองใช้ระบบ		
1	อบรมการใช้ระบบสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์	16
2	อบรมการใช้ระบบสารสนเทศ คณะพยาบาลศาสตร์	1
3	อบรมการใช้ระบบสารสนเทศ คณะแพทยศาสตร์	1
4	ทุนเงินรายได้คณะแพทยศาสตร์ ปี 2547	11
การนำเข้าข้อมูลโครงการวิจัยเข้าสู่ระบบภายหลัง		
1	ทุนเงินรายได้คณะ/สถาบัน/สำนัก ปี 2547	47
2	ทุนเงินรายได้มหาวิทยาลัย 2547 (ทุนไม่กำหนดทิศทาง)	51
3	ทุนเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2548	185
4	ทุนเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2549	175

ตารางที่ 6 แสดงรายละเอียดการทดลองใช้ระบบสารสนเทศการวิจัย (ต่อ)

ลำดับ	ประเภททุน	จำนวนโครงการ
ช่วงการใช้ระบบรองรับการประกาศรับทุนที่ดำเนินการจริง		
1	ทุนวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัยปี 2549 รอบที่ 1 (ทุนยุทธศาสตร์)	6
2	ทุนวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัยปี 2549 รอบที่ 1 (ทุนไม่กำหนดทิศทาง)	17
3	ทุนวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัยปี 2549 รอบที่ 1 (Young Blood)	10
4	ทุนวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัยปี 2549 รอบที่ 2 (ทุนยุทธศาสตร์)	5
5	ทุนวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัยปี 2549 รอบที่ 2 (ทุนไม่กำหนดทิศทาง)	29
6	ทุนวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัยปี 2549 รอบที่ 2 (Young Blood)	7
7	ทุนวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัยปี 2550 รอบที่ 1 (ทุนยุทธศาสตร์)	10
8	ทุนวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัยปี 2550 รอบที่ 1 (ทุนไม่กำหนดทิศทาง)	18
9	ทุนวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัยปี 2550 รอบที่ 1 (Young Blood)	6
10	โครงการวิจัยที่เสนอขอทุนเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2550	50
11	โครงการวิจัยที่เสนอขอทุนเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2551	36
ประเภททุนวิจัยภายนอก (เครือข่ายฯ) ภายใต้การบริหารงานของมหาวิทยาลัย		
1	ทุนเครือข่ายการวิจัยภาคกลางตอนบน ปีงบประมาณ 2548	53
2	ทุนเครือข่ายการวิจัยภาคกลางตอนบน ปีงบประมาณ 2549	8
3	ทุนเครือข่ายการวิจัยภาคกลางตอนบน ปีงบประมาณ 2550	81
4	ทุนเครือข่ายการวิจัยภาคกลางตอนบน ปีงบประมาณ 2551	195

ทั้งนี้ หลังจากที่ได้ใช้ระบบสารสนเทศการวิจัยไปตั้งแต่ช่วงทดลองการใชระบบ จนกระทั่งได้ใช้ในการประกาศขอรับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2548 ครั้งที่ 2 (เมื่อเดือน มิถุนายน 2548) เป็นต้นมานั้น ฝ่ายวิจัยได้ดำเนินการสำรวจถึงความคิดเห็นของนักวิจัยที่ได้เข้าใช้ระบบสารสนเทศการวิจัย (RANsys) ในกลุ่มนักวิจัยที่เสนอขอรับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2549 ครั้งที่ 2 และที่เสนอของบประมาณแผ่นดินประจำปี 2551 เมื่อวันที่ 27 – 28 พฤศจิกายน 2549 จำนวน 73 คน ได้แบบสอบถามกลับมาวิเคราะห์ 53 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.60 โดยนักวิจัยมีความคิดเห็นกับระบบสารสนเทศการวิจัย ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ 7 ตารางแสดงผลระดับความคิดเห็นที่มีต่อระบบสารสนเทศการวิจัย

ที่	ความคิดเห็นที่มีต่อระบบสารสนเทศการวิจัย (RANsys)	ระดับความคิดเห็น
1	ท่านคิดว่าระบบสารสนเทศการวิจัย (RANsys) ใช้งานง่ายและสะดวก	เห็นด้วยมาก
2	ท่านคิดว่าการนำระบบสารสนเทศการวิจัย (RANsys) มาใช้จะช่วยให้เกิดความเร็วในการดำเนินการขอรับทุนและทำงานวิจัยมากขึ้น	เห็นด้วยมาก
3	ท่านคิดว่าระบบสารสนเทศการวิจัย (RANsys) จะช่วยรักษาข้อมูลให้คงอยู่ ไม่ตกหล่นและอ้างอิงเป็นหลักฐานในการติดต่อได้	เห็นด้วยมาก
4	ระบบสารสนเทศการวิจัย (RANsys) น่าจะนำไปคิดภาระงานวิจัยของนักวิจัยโดยตรง	เห็นด้วยมาก
5	ท่านได้รับการตอบสนองจากผู้ประสานงานได้รวดเร็วขึ้น เมื่อใช้งานผ่านระบบ	เห็นด้วยมาก

ดังนั้นในภาพรวมแล้ว แสดงว่าระบบสารสนเทศการวิจัยที่ได้สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยนี้เป็นระบบที่เกิดประโยชน์และควรที่จะสนับสนุนและพัฒนาให้สามารถใช้ในการบริหารจัดการได้ครอบคลุมกระบวนการวิจัยมากขึ้น ต่อไป

1.9 การปรับรูปแบบการประชาสัมพันธ์เชิงรุก

เนื่องจากรูปแบบการดำเนินงานในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยแต่เดิมใช้รูปแบบการประชาสัมพันธ์ในระบบราชการ คือการทำหนังสือเวียนแจ้งผ่านต้นสังกัด ซึ่งปัญหาที่พบคือต้องเสนอผ่านตามลำดับชั้นบังคับบัญชา ทำให้นักวิจัยหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะทราบข่าวเมื่อถึงกำหนดระยะเวลากระชั้นชิดมาก ดังนั้นเรื่องของการประชาสัมพันธ์จึงเป็นปัญหาหนึ่ง

นอกจากนี้การจัดทำวารสารหรือจุลสารเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศและประชาสัมพันธ์กิจกรรมวิจัยที่ฝ่ายวิจัยเคยดำเนินการนั้น ไม่ได้จัดทำมาเป็นระยะเวลา 2 ปี (ตั้งแต่ปี 2545 – 2547) เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องของบุคลากร การปรับโครงสร้างสำนักงานและภาระงานที่มีมาก และแผนการจัดทำคือ 4 เดือน/ครั้ง ทำให้การจัดทำต่อ 1 ฉบับนั้น จะต้องรวบรวมรายละเอียดของงานและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องมากและต้องจัดทำล่วงหน้าหรือบางครั้งก็เป็นข่าวที่ล้าหลังไปแล้ว การจัดพิมพ์ต้องทำให้เป็นรูปเล่มที่สวยงาม ดังนั้นกว่าจะผลิตได้ 1 ฉบับ ทำให้เสียเวลาในการจัดทำมากและท้ายที่สุดด้วยภาระงานหลาย ๆ ส่วน จึงทำให้การดำเนินการกิจกรรมนี้หายไป จึงส่งผลหับบรรยากาศของการสนับสนุนการวิจัยค่อนข้างเงียบเหงา

ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขสภาพปัญหาดังกล่าว ฝ่ายวิจัยจึงได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง 3 ส่วน คือ

(6) จัดทำจดหมายข่าวฉบับเล็กๆ ที่ไม่เน้นปริมาณของเนื้อหาแต่ให้มีข่าวกิจกรรมที่เป็นปัจจุบัน โดยอาจทำเป็นเล่มหรือกระดาษเพียงไม่กี่แผ่น ซึ่งอาจจะทำให้ผู้จัดทำสามารถจัดทำได้รวดเร็วสะดวกต่อการเผยแพร่ โดยผลที่เกิดขึ้นคือเกิดเป็นจดหมายข่าว Research Letter แต่ในการดำเนินการสามารถทำได้เพียง 3 ฉบับ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านบุคลากรและภาระงานเช่นเดิม

ทั้งนี้ฉบับแรกที่ได้ออกเผยแพร่คือ เดือนมิถุนายน 2548 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม 2548 และฉบับสุดท้ายคือ เดือนพฤศจิกายน 2549

(7) ปรับเวปเพจของฝ่ายวิจัย สำนักงานอธิการบดี ให้มีพื้นที่ประกาศข่าวกิจกรรมวิจัย และเป็นข้อกำหนดให้ทุกครั้งที่ทำเนิการเผยแพร่ข่าวทุนวิจัยหรือมีกิจกรรมวิจัยใด ๆ จะต้องนำขึ้นเวปเพจฝ่ายวิจัย ทุกครั้ง (<http://www.swu.ac.th/president/research>)

ฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ		หน้าแรก	เว็บบอร์ด	แฟ้มข้อมูล	แบบฟอร์ม	ปฏิทินการดำเนินงาน	เจ้าหน้าที่
++ปฏิทินการดำเนินงานข้อเสนอโครงการวิจัยงบประมาณแผ่นดิน ปี 2551++		++ปฏิทินการดำเนินงานโครงการวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัย ปี 2549++					
เดือน	กิจกรรม	เดือน	กิจกรรม				
15 ก.ย. 49	ประกาศเปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย	กุมภาพันธ์ 49	ประกาศเปิดรับทุนรายได ปี 2549 รอบที่ 2				
15 ก.ย. - 30 ต.ค. 49	เขียนข้อเสนอโครงการ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ และส่งข้อเสนอฯ ไปยังฝ่ายวิจัย ดาวน์โหลดประเด็นยุทธศาสตร์ปี 2551	กุมภาพันธ์ - กันยายน 49	เปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย เงินรายได้ปี 2549 รอบที่ 2 (คลิกเพื่อดูรายละเอียดประเภททุนวิจัยและเงื่อนไขการให้ทุน)				
31 ต.ค. 49	ปิดรับข้อเสนอโครงการวิจัย	15 ก.ย. 49	ปิดรับข้อเสนอโครงการ				
1 พ.ย. - 10 พ.ย. 49	ส่งข้อเสนอโครงการวิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน	15 - 30 กันยายน 49	ฝ่ายวิจัยตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นของโครงการวิจัย				
13 พ.ย. - 24 พ.ย. 49	ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินข้อเสนอโครงการวิจัย	1 ต.ค. - 26 พ.ย. 49	ส่งข้อเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา				
27 พ.ย. - 28 พ.ย. 49	นักวิจัยนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยต่อผู้ทรงคุณวุฒิและ คณะกรรมการบริหารงานวิจัย	27 - 28 พ.ย. 49	นักวิจัยนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยต่อผู้ทรงคุณวุฒิและ คณะกรรมการบริหารงานวิจัย				
29 พ.ย. - 4 ธ.ค. 49	รวบรวมผลประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ แจ้งให้นักวิจัยทราบ	ธ.ค. 49	พิจารณาตัดสินผล และประกาศทุน				
6 - 12 ธ.ค. 49	นักวิจัยปรับแก้ข้อเสนอโครงการฯ ตามข้อเสนอแนะ	ธ.ค. 49 - ม.ค. 50	ทำสัญญาจับทุนวิจัย				
13 ธ.ค. 49	วันสุดท้าย ที่นักวิจัยส่งข้อเสนอโครงการวิจัยที่แก้ไข (หากไม่ส่งมาภายในเวลาที่กำหนด จะส่งข้อเสนอ โครงการวิจัยฉบับที่ยังไม่แก้ไขไป วช.)						
15 ธ.ค. 49	ส่งข้อเสนอโครงการวิจัยที่แก้ไขไป วช.						
ก.ค. 50	ทราบผลการพิจารณาโครงการของ วช.						
ส.ค. 50	ขอตั้งวงเงินงบประมาณ ไปยังสำนักงานงบประมาณ						
ก.ย. 50	แจ้งกรมการคลังเพื่อขอรับเงินงบประมาณ						

Copyright 2006 , Research Srinakharinharawiroj. All right reserved.

รูปที่ 1-9 ภาพหน้าเวปเพจของฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข่าวประกาศ						
ลำดับที่	หัวข้อข่าว	โดย	วันที่สร้าง	วันที่บันทึก	ประเภทของข่าว	อ่านแล้ว
8	กำหนดการ การนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับทุน...	ปิยวรรณ	23 พ.ย. 49	23 พ.ย. 49	ทุนวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัย	87 ครั้ง
7	ประกาศผล โครงการวิจัยที่ได้รับทุนจากงบประมาณแผ่นดิน...	ปิยวรรณ	23 ต.ค. 49	23 ต.ค. 49	ทุนวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัย	70 ครั้ง
6	ประกาศผล โครงการวิจัยที่ได้รับทุนจากงบประมาณแผ่นดิน...	ปิยวรรณ	22 ต.ค. 49	22 ต.ค. 49	ทุนวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัย	77 ครั้ง
2	ปฏิทินการดำเนินงานข้อเสนอโครงการวิจัยงบประมาณแผ่นดิน...	ปิยวรรณ	21 ต.ค. 49	21 ต.ค. 49	ทุนวิจัยเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี	58 ครั้ง
4	ปฏิทินการดำเนินงานโครงการวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัย...	ปิยวรรณ	20 ต.ค. 49	20 ต.ค. 49	ทุนวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัย	34 ครั้ง
5	ประกาศ เดือนกำหนดการนำเสนอข้อเสนอโครงการวิจัยเงิน...	ปิยวรรณ	19 ต.ค. 49	19 ต.ค. 49	ทุนวิจัยเงินรายได้มหาวิทยาลัย	36 ครั้ง
1	ประกาศ การติดตั้งระบบ RANSYS...	ปิยวรรณ	18 ต.ค. 49	18 ต.ค. 49	ข่าวประกาศอื่นๆ	55 ครั้ง
1 2 3 4 5 6						
แสดงทั้งหมด						

รูปที่ 1-10 ภาพหน้าเวปเพจข่าวประกาศ ของฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(8) มี Research Web board เพื่อส่งเสริมให้มีการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักวิจัยและฝ่ายวิจัย

ลำดับ	รายการกระบวน	ผู้ตั้งกระทู้	วันที่	ผู้ตอบ	ผู้อ่าน
00013	24hr ขอเชิญท่านที่สนใจ...	เชอร์รี่	21 ก.พ. 50:03:10	0	51
00012	ทำไมไม่ใช้เราก็มีเพิ่มอย่างน้อย 5 พันหรือ 2 หมื่น	da	24 ม.ค. 50:09:16	0	89
00011	การประกาศข่าวทวนวิจัย	นิลิตป.โท	9 ม.ค. 50:18:16	0	87
00010	ขอคำแนะนำการหาข้อมูลการวิจัย	ครูบ้านนอก	1 ธ.ค. 49:14:31	0	112
00009	รับสมัครงาน 3 ตำแหน่ง	ศูนย์สารสนเทศและวิจัย	8 พ.ย. 49:16:26	0	206
00008	การตีพิมพ์บทความในวารสารต่างประเทศ	นิลิต	7 ต.ค. 49:18:30	2	224
00007	งานวิจัยช่วยพัฒนามหาวิทยาลัย	pimwadee	6 ก.ย. 49:14:32	0	171
00006	ranking มหาลัย	อ. คนหนึ่ง	3 ก.ย. 49:11:21	4	257
00005	ทนายได้ ปี 2549 รอบที่ 2	inte	24 ก.ค. 49:10:25	3	347
00004	Bonus	PSN_SWU	30 มิ.ย. 49:16:50	7	372
00003	การขอรับทวนวิจัย	นิลิต	13 มิ.ย. 49:13:10	0	225
00002	Excellent center	ไพศาล	30 พ.ค. 49:07:59	1	341
00001	งานวิจัย	งานวิจัย	22 มี.ค. 49:16:10	1	579

ผู้เข้าชม 3,070 ครั้ง (Since: February 9, 2005) User Online 94 คน

รูปที่ 1-11 ภาพเว็บบอร์ด ของฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(9) ในการส่งข่าวกิจกรรมการวิจัยที่ฝ่ายวิจัยจัดขึ้น จะมีการจัดส่งอีเมลโดยตรงถึงตัวนักวิจัย ผลที่คาดหวังจากการดำเนินการทั้งหมดดังกล่าวนี้ คือการทำให้เกิดบรรยากาศที่ตื่นตัว และการประชาสัมพันธ์สามารถเผยแพร่ลงสู่ักวิจัยได้โดยตรง

2 การระดมสมองแก้ปัญหาหลักของประเทศ

ในการปรับระบบการบริหารงานวิจัยนี้ มีแนวคิดมาจากผลการดำเนินงานวิจัยที่ผ่านมา ที่พบว่าโจทย์วิจัยของนักวิจัยของมหาวิทยาลัยนั้น ดำเนินงานบนพื้นฐานของความสนใจของตัวเอง และค่อนข้างมีความกระจัดกระจาย ไร้ทิศทาง ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว มหาวิทยาลัยจึงได้วางแผนในการดำเนินงานด้วยการจัดให้มีการระดมสมองเพื่อแก้ไขปัญหาหลักของประเทศด้วยการวิจัย โดยดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 การกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารมหาวิทยาลัย (เพิ่มเติม)

ตามที่มีมหาวิทยาลัย โดยผู้บริหารงานวิจัย (ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ) และฝ่ายวิจัย ได้ร่างยุทธศาสตร์สำหรับการบริหารมหาวิทยาลัยในช่วงต้นไปในปีที่ผ่านมา (2547-2548) โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ 3 ด้าน อันได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ใช้วิจัยนำงานสอนและงานบริการ 2) ยุทธศาสตร์ลดขั้นตอน-มุ่งเน้นผลงานวิจัย และ 3) ยุทธศาสตร์แปลงงานวิจัยเป็นทุนสังคม

ทั้ง 3 ยุทธศาสตร์ เน้นเรื่องของการเป็นกลไกเพื่อขับเคลื่อนประชาคม มศว ให้มีวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะ

กรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนากิจการวิจัยและคณะกรรมการบริหารงานวิจัย รายละเอียดกล่าวในบทที่ 2 ไปแล้วนั้น

เพื่อเป็นการประเมินผลและทบทวนผลการดำเนินงานภายหลังที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยไป จึงเห็นควรให้มีการทบทวนยุทธศาสตร์การบริหารมหาวิทยาลัยใหม่ให้มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์เดิม โดย ฝ่ายวิจัยได้เสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิจัยพิจารณาทบทวนยุทธศาสตร์การบริหารมหาวิทยาลัย เมื่อการประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิจัย ครั้งที่ 2/2549 (7 มีนาคม 2549) โดยได้เสนอมาร่วมกับร่างการจัดตั้งสถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย (จะกล่าวถึงเพิ่มเติมในหัวข้อการก้าวเข้าสู่องค์กรจัดการงานวิจัย ต่อไป) โดยวัตถุประสงค์หลักเพื่อเปิดพื้นที่แนวรุกด้านวิจัยให้มีศักยภาพสูงขึ้น จำเป็นต้องมียุทธศาสตร์เพิ่มเติมในช่วงที่ 2 ในช่วงเวลา 2 ปี ภายหลัง (2549 -2550) โดยกำหนดยุทธศาสตร์อีก 3 ด้าน ได้แก่ 1) ยุทธศาสตร์ปลดพันธนาการออกจากระบบราชการ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ 3) การพัฒนาศักยภาพระดับคณะ และ 4) ยุทธศาสตร์สร้างวินัยที่เข้มแข็ง โปร่งใส ตรวจสอบได้ รายละเอียด ดังนี้

ยุทธศาสตร์ปลดพันธนาการออกจากระบบราชการ

ระบบการบริหารงานวิจัยของประเทศมีลักษณะที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาให้ก้าวรุดหน้าไปให้ทันกับกระแสโลกาภิวัตน์ เช่น การประกาศทุน การพิจารณาข้อเสนอโครงการ การอนุมัติโครงการ การเบิกจ่ายเงิน การคิดภาระงานวิจัย ดัชนีชี้วัดประกันคุณภาพ เป็นต้น การกำหนดกรอบราชการมาพัฒนางานวิจัยจึงไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่สอดคล้องกับธรรมชาติงานวิจัยที่พัฒนากระบวนการเพื่อหาคำตอบที่ไม่เคยมีใครรู้มาก่อน ระเบียบราชการส่วนใหญ่จะประยุกต์ได้ดีในกระบวนการต่างๆ ที่เป็นที่ทราบโดยทั่วกัน หรือปฏิบัติตามประเพณีอยู่แล้ว ผู้บริหารงานวิจัยจึงต้องยืดหยุ่นและใส่ใจกับเนื้อหาและกระบวนการต่างๆ ที่นักวิจัยกำลังปฏิบัติอยู่ และพร้อมที่จะอำนวยความสะดวก สนับสนุน ส่งเสริม เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการของทั้งองค์กร เป็นเป้าประสงค์หลัก สร้างระเบียบรองรับการขยายตัวของหน่วยงานวิจัยให้คล่องตัวมากขึ้น

ยุทธศาสตร์การพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ

การสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นในวิถีชีวิตของคณาจารย์ และบุคลากรในมหาวิทยาลัยนั้นเป็นสิ่งจำเป็นในโลกยุคแข่งขัน ทุกลำดับชั้นตั้งแต่ตัวอาจารย์ หน่วยงานย่อย ภาควิชา คณะ สถาบัน จนถึงมหาวิทยาลัย ต้องเข้าใจและเข้าถึงความสำคัญของงานวิจัยในพันธกิจของตนไปถึงพันธกิจของมหาวิทยาลัย แรงจูงใจไม่ใช่เฉพาะงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน ยังรวมถึงความยอมรับ เกียรติยศ จากหน่วยงาน จากสถาบันและจากองค์กรวิชาชีพ ประชาคมทุกระดับต้องทำความเข้าใจกันใหม่และสร้างค่านิยมใหม่ในเรื่องต่อไปนี้

1. งานวิจัยไม่ใช่เรื่องส่วนตัว แต่เป็นงานส่วนรวมที่ทุกคนต้องร่วมกันทำ ร่วมกันเสียสละ เพื่อสมาชิกในหน่วยงานเดียวกันที่ความสามารถด้านงานวิจัยก็ควรได้รับสนับสนุน ให้กำลังใจ แบ่งเบางานอื่นๆ ที่สามารถช่วยได้ งานวิจัยถือเป็นพันธกิจหนึ่งหรือเป็นดัชนีสำคัญของภาควิชา งานสอนและงานบริการวิชาการ ต้องอาศัยงานวิจัยเป็นกระบวนการในการขับเคลื่อนให้ไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการทั้งสิ้น ผู้บริหารและบุคลากรส่วนใหญ่มักคุ้นชินกับภาระงานสอน สามารถระบุเป็นรายวิชา เป็นชั่วโมงการสอนในแต่ละภาคได้อย่างแม่นยำ และเพียรพยายามที่จะใช้เกณฑ์แบบเดียวกันในการกำหนดภาระงานวิจัย ซึ่งไม่สอดคล้องกับธรรมชาติของงานวิจัยและก็ไม่สามารถทำได้

2. งานวิจัยไม่ใช่ทำไปเพื่อขอตำแหน่งวิชาการเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่คิดว่างานวิจัยเป็นเรื่องส่วนตัวในข้อ 2.1 จะเห็นได้ว่าบางคนพอได้ตำแหน่งแล้วก็เลิกทำวิจัย ทั้งๆ ที่งานวิจัยควรเป็นภารกิจสำคัญในการดำรงตำแหน่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ซึ่งจำเป็นต้องทำอย่างต่อเนื่องเพื่อการพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้ ความเป็นเลิศทางวิชาการ และเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ตลอดกาล

3. งานวิจัยไม่ใช่เป็นงานฝากที่ต้องแอบทำ หรือทำในช่วงนอกเวลาราชการ แม้ว่าสังคมทางวิชาการได้ยอมรับตัวผลงานวิจัย แต่การบริหารจัดการของข้าราชการในมหาวิทยาลัยของรัฐไม่เคยนำการพัฒนางานวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจประจำของอาจารย์อย่างเป็นรูปธรรมเลย หากอาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ทำวิจัยก็จะกำหนดภาระงานสอนให้มาก เพิ่มเนื้อหา เพิ่มรายละเอียดของรายวิชาให้มากขึ้น สร้างภาระงานสอนโดยรวมของภาควิชามากขึ้นเรื่อยๆ ตามความก้าวหน้าของสาขาวิชานั้นๆ ต้องเจียดงานสอนกันถ้วนหน้า ทำให้อาจารย์ที่สนใจทำวิจัยจึงต้องเจียดเวลาจากงานสอนมาทำวิจัย ไม่เป็นที่เปิดเผย ทำเพราะอยากทำเอง หัวหน้าภาควิชา ไม่รับรู้ด้วย สนใจเฉพาะงานสอนต้องครบถ้วน หากมีผลงานวิจัยดี เป็นที่ยอมรับ หัวหน้าภาควิชา ก็ยินดีด้วย แต่ก็กลับเข้าสู่ระบบดั้งเดิม ที่วิจัยก็จะเริ่มล่าและปล่อยเรื่อยๆ เนื่องจากองค์กรไม่เห็นความสำคัญของกระบวนการสร้างความรู้จากการวิจัย

ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพระดับคณะ

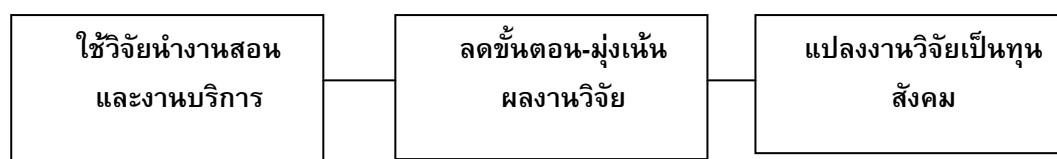
โดยดำเนินการเสริมหนุนโครงสร้างและกระบวนการเรียนรู้จากการมีส่วนร่วมจากบุคลากรในคณะ สร้างองค์ความรู้ใหม่ พัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยมุ่งเน้นการสร้างผู้เชี่ยวชาญของสาขาวิชาชีพ รวมทั้งเป็นการเพิ่มศักยภาพให้นักวิจัยรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์สร้างวินัยที่เข้มแข็ง โปร่งใส ตรวจสอบได้

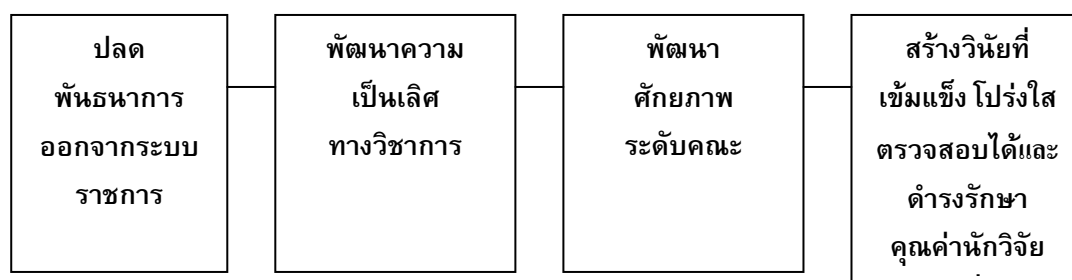
ยุทธศาสตร์นี้จะใช้โดดๆ ไม่ได้ ต้องมียุทธศาสตร์ที่ 1 2 และ 3 แล้วจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล การสร้างภาวะผู้นำด้านวิชาการที่เข้มแข็งเป็นเป้าหมายหลักของยุทธศาสตร์นี้ ซึ่งทำให้บรรลุความสำเร็จของยุทธศาสตร์ทั้งสองข้างต้นได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน เพราะช่วยสร้างค่านิยมใหม่ในหมู่นักวิชาการในมหาวิทยาลัย ให้มีการพัฒนาและสร้างองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นแบบอย่างที่ดีให้ชนรุ่นหลังในการรับใช้สังคมในฐานะนักวิชาการผู้ชี้นำสังคมทุกยุคทุกสมัย

โดยสรุปแล้วในช่วงการบริหารงานวิจัยเชิงรุก มหาวิทยาลัยได้ใช้ยุทธศาสตร์ในการบริหารงาน 7 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

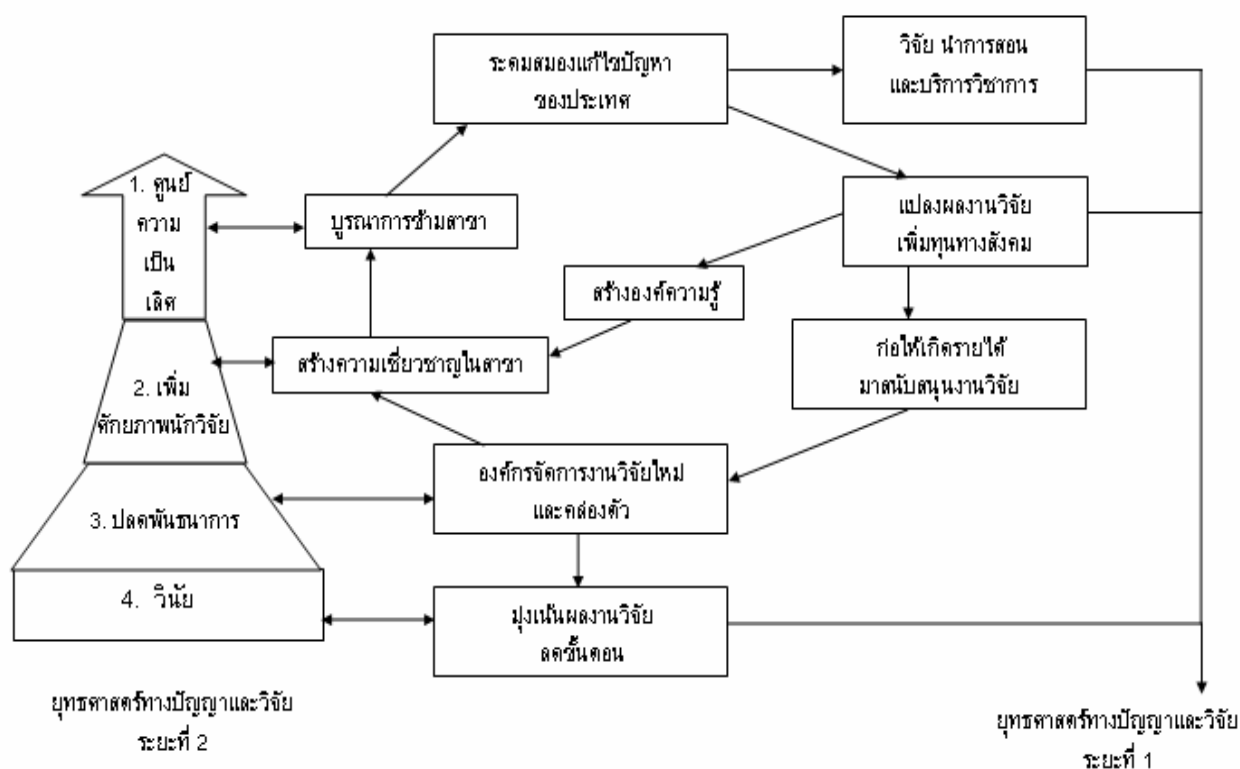
ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย ระยะที่ 1

ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย ระยะที่ 2

ซึ่งสามารถมองเห็นภาพความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย และผลที่ได้จากการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ได้ดังนี้

รูปที่ 1-12 ภาพความสัมพันธ์ระหว่างยุทธศาสตร์ต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

อนึ่งการเตรียมพร้อมเพื่อเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาลในอนาคตอันใกล้เป็นภารกิจสำคัญยิ่งที่จะนำพาเหล่าคณาจารย์ และบุคลากรในมหาวิทยาลัยให้เป็นชี้นำสังคมได้อย่างสง่างาม หนทางที่เป็นไปได้สำหรับมหาวิทยาลัยในลักษณะที่พึงปรารถนาของสังคมยุคใหม่คือการสร้างองค์ความรู้จากงานวิจัย ที่ทรงคุณค่าทางวิชาการ พร้อมด้วยงานบริการวิชาการที่เพียบพร้อมด้วยหลักการทางวิชาการที่ทันสมัย การพัฒนารูปแบบการบริหารภายในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะในส่วนที่เป็นงานวิจัยจึงมิใช่เป็นไปในรูปแบบดั้งเดิมอย่างที่เป็นมา งานสร้างสรรค์ที่มีคุณค่าอันเป็นผลงานของคณาจารย์และนักวิจัยในมหาวิทยาลัยถือเป็นของล้ำค่าที่ยึดเป็นดัชนีสำคัญหรือผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาไปสู่มหาวิทยาลัยวิจัย

2.2 การกำหนดโจทย์วิจัย

ในการกำหนดโจทย์วิจัยนั้น มหาวิทยาลัยได้ขับเคลื่อนทั้งในส่วนนโยบายและการปฏิบัติ โดยขับเคลื่อนในกลุ่มของคณะกรรมการบริหารงานวิจัย เป็นอันดับแรก และเมื่อได้กรอบโจทย์วิจัยแล้ว จึงได้ขยายผลลงไปสู่การระดมสมองร่วมกันกับนักวิจัย ดังนี้

2.2.1 การประชุมระดมสมองเพื่อกำหนดโจทย์วิจัย

มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้มีการประชุมระดมสมองเพื่อกำหนดโจทย์วิจัยร่วมกัน โดยให้ครอบคลุมในทุกกลุ่มสาขาวิชา ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิจัย ครั้งที่ 5/2548 (6 พฤษภาคม 2548) ฝ่ายวิจัยได้เสนอให้คณะกรรมการนำยุทธศาสตร์ของชาติมาพิจารณาเพื่อกำหนดกรอบโจทย์ให้นักวิจัย ทำวิจัย ซึ่งผลจากการประชุมดังกล่าว ทำให้ได้กรอบโจทย์วิจัย ดังนี้

- 1.ชุดโครงการเรื่อง พลังงานทดแทนจาก Green Energy
 - 1.1 การศึกษา impact factor ของพลังงานต่อประเทศชาติ
 - 1.2 การศึกษาพันธุ์พืชที่ให้พลังงาน Green Energy
 - 1.3 กระบวนการแปรรูปวัสดุชีวภาพ (Bio-Material)
 - 1.4 การออกแบบเครื่องมือ เครื่องยนต์ที่เหมาะสม
 - 1.5 ผลกระทบ
 - 1.6 Physibility
- 2.ชุดโครงการ OTOP สู่สากล
 - 2.1 การศึกษาตลาด / บรรจุภัณฑ์
 - 2.2 กระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐาน
 - 2.3 คุณภาพวัตถุดิบ
 - 2.4 การตลาด
 - 2.5 กลยุทธ์การตลาดสู่สากล
 - 2.6 สิ่งแวดล้อม
- 3.ชุดโครงการการศึกษาภูมิภาคศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ภายหลังจากการประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิจัย ดังกล่าว มหาวิทยาลัยได้ขับเคลื่อนต่อการนำกรอบโจทย์วิจัยดังกล่าวไปจัดประชุมเพื่อระดมสมองสร้างโจทย์วิจัยร่วมกันระหว่างคณะกรรมการบริหารงานวิจัย และนักวิจัย โดยไปจัดรวมกับโครงการประชุมเพื่อพัฒนาศักยภาพการวิจัย ในโครงการประชุม "ทิศทางและนโยบายการวิจัยของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์" ซึ่งจัดขึ้นในวันศุกร์ที่ 2 กันยายน 2548 โดยการบรรยายในช่วงเช้าเป็นเรื่องของการพัฒนาศักยภาพการวิจัย และแนวทางการนำผลงานวิจัยไปคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ส่วนในช่วงบ่ายเป็นการระดมสมองสร้างโจทย์วิจัยร่วมกัน โดยผลที่ได้คือนักวิจัยได้กำหนดโจทย์วิจัยเอง และได้วางแผนเพื่อสร้างโครงการวิจัยบูรณาการร่วมกันเอง โดยมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ชื่อชุดโครงการวิจัย

1. ชุดโครงการวิจัยที่เกี่ยวกับชุดโครงการเรื่อง"พลังงานทดแทนจาก Green Energy"

ประเด็นที่ 1 เกี่ยวกับ Green Energy Ethanol

หัวหน้าโครงการ อาจารย์สุธรรม

หน่วยงานหลัก

คณะวิศวกรรมศาสตร์

หน่วยงานพันธมิตร

คณะวิทยาศาสตร์

1.1 โครงการวิจัย เรื่อง การผลิตเอทานอลเพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทน

อาจารย์ สิทธิพันธ์ ท่อแก้ว (คณะวิศวกรรมศาสตร์)

2. ชุดโครงการวิจัยที่เกี่ยวกับชุดโครงการเรื่อง"กระบวนการแปรรูปวัสดุชีวภาพ (Bio-Material)"

ประเด็นที่ 2 เกี่ยวกับ การใช้ Microbial Environment

หัวหน้าโครงการ ยังสรุปไม่ได้แน่นอน

หน่วยงานหลัก

คณะวิทยาศาสตร์

หน่วยงานพันธมิตร

คณะวิศวกรรมศาสตร์

3. ชุดโครงการวิจัยที่เกี่ยวกับชุดโครงการเรื่อง"การออกแบบเครื่องมือ เครื่องยนต์ที่เหมาะสม"

ประเด็นที่ 3 เกี่ยวกับ Biosenser

หัวหน้าโครงการ รองศาสตราจารย์ไพศาล สิทธิกรกุล

รองศาสตราจารย์โกสุม จันทศิริ

หน่วยงานหลัก

ภาควิชาชีววิทยา

คณะวิทยาศาสตร์

หน่วยงานพันธมิตร

คณะแพทยศาสตร์

ประเด็นที่ 4 เกี่ยวกับ เครื่องบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์จาก Food Savety

หัวหน้าโครงการ อาจารย์นิรันดร์ พงษ์พันธุ์

หน่วยงานหลัก

คณะวิศวกรรมศาสตร์

หน่วยงานพันธมิตร

คณะวิทยาศาสตร์

4.1 โครงการวิจัย เรื่อง การผลิตเครื่องบรรจุภัณฑ์สำหรับ OTOP

อาจารย์สิทธิพันธ์ ท่อแก้ว (คณะวิศวกรรมศาสตร์)

กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ชื่อชุดโครงการวิจัย

1. ชุดโครงการวิจัย เรื่อง Smoking cessation

หัวหน้าโครงการ	อาจารย์ ดร.สุธี รัตนมงคลกุล (คณะแพทยศาสตร์)
ผู้เข้าร่วมโครงการ	อาจารย์สุทัศน์ รุ่งเรืองหิรัญญา (คณะแพทยศาสตร์) * (เป็นผู้ประสานงาน) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภาวี อนุพันธ์พิศิษฐ์ (คณะแพทยศาสตร์) รองศาสตราจารย์วันเพ็ญ ชุรกิจวัฒนการ (คณะแพทยศาสตร์) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรินทร์ ขวัญชัย (คณะพยาบาลศาสตร์) ดร.สิริลักษณ์ ตีรณนากุล (ทันตแพทยศาสตร์) อาจารย์สถาพร นุ่มกุลรัตน์ (คณะเภสัชศาสตร์) อาจารย์ ดร.เจริญ ตรีศักดิ์ (คณะเภสัชศาสตร์) อาจารย์ยงยุทธ ตันทุลเวสส (คณะวิทยาศาสตร์) อาจารย์กานดา ชัยภิญโญ (คณะสหเวชศาสตร์) อาจารย์อังคินันท์ อินทรกำแหง (สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์)
หน่วยงานหลัก	คณะแพทยศาสตร์
หน่วยงานพันธมิตร	คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

2. ชุดโครงการวิจัย เรื่อง น้ำมันหอมระเหย

- 2.1 Applications
- 2.2 brain imagine
- 2.3 spa
- 2.4 stress ingt.

หัวหน้าโครงการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฐาปนี หงส์รัตนาวรกิจ
ผู้เข้าร่วมโครงการ	อาจารย์รัมภา บุญสินสุข (คณะสหเวชศาสตร์) รองศาสตราจารย์วันเพ็ญ ชุรกิจวัฒนการ (คณะแพทยศาสตร์)
หน่วยงานหลัก	คณะเภสัชศาสตร์
หน่วยงานพันธมิตร	คณะสหเวชศาสตร์ , คณะแพทยศาสตร์

3. ผู้สูงอายุ

หัวหน้าโครงการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรินทร์ ขวัญชัย (ผู้เสนอ)
หน่วยงานหลัก	คณะพยาบาลศาสตร์
หน่วยงานพันธมิตร	

4. เด็ก

หัวหน้าโครงการ

อาจารย์ ดร.สุธี รัตนมงคลกุล (ผู้เสนอ)

หน่วยงานหลัก

คณะแพทยศาสตร์

หน่วยงานพันธมิตร

5. Occupational Health

หัวหน้าโครงการ

นพ.ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล (ผู้เสนอ)

หน่วยงานหลัก

คณะแพทยศาสตร์

หน่วยงานพันธมิตร

6. Herbal Cosmetics

หัวหน้าโครงการ

อาจารย์นริศ คำแก่น (ผู้เสนอ)

หน่วยงานหลัก

คณะเภสัชศาสตร์

หน่วยงานพันธมิตร

ทั้งนี้ผลพวงที่ได้หลังจากการระดมสมองดังกล่าว ทำให้ในการเสนอขอทุนเงินงบประมาณแผ่นดินประจำปี 2550 ที่ผ่านมา (การเสนอขอทุนช่วง พฤศจิกายน 2548) มีจำนวนโครงการวิจัยที่เสนอขอทุนถึง 16 ชุดโครงการวิจัย จากจำนวนโครงการวิจัยทั้งหมด 46 โครงการ

2.2.2 RESEARCH FORUM

นอกจากการจัดให้มีการระดมสมองจากตัวนักวิจัยร่วมกับคณะกรรมการบริหารงานวิจัย เพื่อให้มีการกำหนดทิศทางในการสร้างโจทย์ตามที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น เพื่อให้เป็นการขับเคลื่อนให้มีการดำเนินงานวิจัยในประเด็นเร่งด่วนของสังคม ฝ่ายวิจัยจึงได้สนับสนุนให้มีการจัดประชุม Research Forum ขึ้น 3 ครั้ง เพื่อระดมสมองให้มีการพัฒนาโจทย์วิจัยร่วมกันระหว่างนักวิจัยที่สนใจ และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ ร่วมกัน โดยในช่วงที่ดำเนินงานปรับระบบการบริหารงาน ได้จัดงานที่เกี่ยวข้อง 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 การประชุม Research Forum เรื่อง “รูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับสังคมยุคหลังสมัยใหม่” ในวันพุธที่ 12 เมษายน 2549

ครั้งที่ 2 การประชุม Research Forum เรื่อง “เครือข่ายความร่วมมือการวิจัยด้านวิศวกรรมชีวการแพทย์ (Research Forum in Biomedical Engineering)” ในวันพฤหัสบดีที่ 27 กรกฎาคม 2549

ผลที่ได้รับภายหลังการจัด Research Forum คือ เกิดเป็นข้อเสนอโครงการเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษา ซึ่งไปขอทุนจากเครือข่ายการวิจัยภาคกลางตอนบน ส่วนการประชุมครั้งที่ 2 จะต้องมีการจัดประชุมต่อไป

3. การสนับสนุนเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ

เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีเป้าหมายและพันธกิจที่จะก้าวไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย ดังนั้นเพื่อให้การขับเคลื่อนดังกล่าวสามารถดำเนินไปได้ จึงต้องวางกลไกเพื่อพัฒนาให้มหาวิทยาลัยสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการบนพื้นฐานของการทำวิจัย จึงได้มีการดเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 การปรับประเภททุนอุดหนุนการวิจัย

ตามที่มหาวิทยาลัยได้พิจารณาเพื่อให้ทุนสนับสนุนการวิจัยจำนวน 8 ประเภททุน ดังที่กล่าวไปแล้วนั้น ภายหลังจากที่ได้ดำเนินการมาในระยะเวลาหนึ่ง (ปีงบประมาณ 2548) พบว่า ทั้ง 8 ประเภททุนยังสนับสนุนมหาวิทยาลัยได้ไม่ครบถ้วน จึงได้พยายามสร้างกลไกใหม่ โดยพยายามออกแบบทุนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักวิจัยอย่างครบถ้วน โดยสร้างประเภททุนใหม่เป็น 9 ประเภททุน โดยได้เพิ่มประเภททุนที่ขับเคลื่อนระดับคณะ คือ ทุน Research University 1 คณะ สถาบัน สำนัก 1 นักวิจัย ไปอีก 1 ทุน จึงสรุปว่ามีทุนสนับสนุนการวิจัยอยู่ 9 ประเภททุน คือ

- 1 ทุนวิจัยเพื่อสนับสนุนโครงการวิจัยที่สอดคล้องยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยและยุทธศาสตร์ชาติ
- 2 ทุนวิจัยไม่กำหนดทิศทาง
- 3 ทุนสนับสนุนการตีพิมพ์วารสารต่างประเทศ (Publication)
- 4 รางวัลโบนัสที่ส่งตามกำหนด
- 5 รางวัลบทความวิชาการที่ได้รับการอ้างอิง สูงสุด citation index)
- 6 รางวัลอาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์ดีเด่น
- 7 ทุน Mentor
- 8 ทุน Young Blood
- 9 ทุน Research University 1 คณะ สถาบัน สำนัก 1 นักวิจัย

ทั้งนี้สำหรับการดำเนินการนั้น เนื่องจากข้อจำกัดในด้านบุคลากรที่รองรับการทำงาน มีเพียง 3 คน (อยู่ระหว่างขออัตรา 2 อัตรา) ทำให้มหาวิทยาลัยผลักดันให้เกิดผลสำหรับการดำเนินงานโครงการวิจัยได้เพียง 5 ประเภททุน ได้แก่ ทุนยุทธศาสตร์ฯ, ทุนไม่กำหนดทิศทาง, ทุน Young Blood, ทุนตีพิมพ์ฯ, ทุน Mentor เท่านั้น ส่วนประเภทอื่นๆ พยายามขับเคลื่อนในปีงบประมาณถัดไป

3.2 การขับเคลื่อนเพื่อสร้างศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการ

ทุนสนับสนุนศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการ (Excellence Center Matching Fund ; ECMF) เป็นทุนที่เกิดจาก ทุน Research University 1 คณะ สถาบัน สำนัก 1 นักวิจัย ที่ได้มีแนวความคิดเพื่อพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายมหาวิทยาลัยยิ่งขึ้น จึงได้พัฒนาโดยปรับวัตถุประสงค์ใหม่เพื่อให้สร้างกลุ่มนักวิจัยให้เอื้ออำนวยต่อการสร้างสรรคงานวิจัยที่มีคุณค่า เพิ่มแรงจูงใจให้กลุ่มอาจารย์มาทำงานวิจัยและส่งเสริมให้นักวิจัยรุ่นใหม่มาเสริมทีมงานวิจัยให้แข็งแกร่งและเป็นฐานรากให้เกิดนักวิจัยมืออาชีพ โดยมุ่งให้ศูนย์ความเป็นเลิศที่ขอรับการสนับสนุนนี้ สามารถสร้างผลงานที่จะผลักดันให้เกิดเป็นผลงาน ที่เป็นตัวดัชนีชี้วัด KPI ที่

สำคัญ สำหรับรองรับการตรวจการประเมินคุณภาพภายใน และการรับรองมาตรฐานของสำนักงานรับรอง
มาตรฐานการศึกษาต่อไปได้ โดย ดัชนีชี้วัดหลักที่สนับสนุนมี ดังนี้

- KPI 1 = การตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารระดับนานาชาติ (เรื่อง)
- KPI 2 = นวัตกรรม , ทรัพย์สินทางปัญญา , สิ่งประดิษฐ์ต้นแบบ (เรื่อง)
- KPI 3 = จำนวนเงินทุนภายนอกที่ได้รับการสนับสนุน (ล้านบาท)
- KPI 4 = ได้รับการอ้างอิงจากฐานข้อมูลสากล
- KPI 5 = การตีพิมพ์ผลงานวิจัยในวารสารในประเทศ (เรื่อง)
- KPI 6 = การนำเสนอผลงานวิจัยการประชุมระดับนานาชาติ (เรื่อง)
- KPI 7 = การนำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมระดับชาติ (เรื่อง)
- KPI 8 = การจัดประชุมสัมมนาในระดับนานาชาติ (ครั้ง)
- KPI 9 = การจัดประชุมสัมมนาในระดับชาติ (ครั้ง)
- KPI 10 = การให้บริการวิชาการ / การถ่ายทอดเทคโนโลยีของศูนย์ฯ (ครั้ง-คน-วัน)
- KPI 11 = จำนวนอาจารย์ / นักศึกษบัณฑิตศึกษาภายใต้ศูนย์ฯ ที่เพิ่มขึ้นในปีงบประมาณ
นั้น (หน่วย)

ซึ่งผลการดำเนินงานนั้น มีหน่วยงานที่สนใจและสงเคราะห์ยอดศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อ
เสนอขอรับทุน จำนวน 15 ศูนย์ ทั้งนี้เนื่องจากปีนี้เป็นปีแรกและเพื่อเป็นการผลักดันให้เกิด
ศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการขึ้น แต่ด้วยข้อจำกัดทางด้านงบประมาณที่สนับสนุน ดังนั้นมหาวิทยาลัย
จึงสามารถสนับสนุนศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการได้ จำนวนทั้งสิ้น 13 ศูนย์ ในวงเงินงบประมาณทั้งสิ้น
3,630,000 บาท (สามล้านหกแสนสามหมื่นบาท) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ศูนย์วิจัยโมโนโคลบอลแอนติบอดีเพื่อการวิจัยและพัฒนาชุดตรวจโรคในกุ้งและสัตว์น้ำ
เศรษฐกิจ
โดย ศาสตราจารย์ไพศาล สิทธิกรกุล คณะวิทยาศาสตร์
2. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมอาหารและสิ่งทอ
โดย อาจารย์อรุษา เขาวนลิขิต คณะวิทยาศาสตร์
3. ศูนย์นวัตกรรมด้านวิศวกรรมพลังงานและสิ่งแวดล้อม
โดย อาจารย์พิชัย อัมภมมงคล คณะวิศวกรรมศาสตร์
4. ศูนย์พัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่าสารผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ
โดย รองศาสตราจารย์สุนิตย์ สุขสำราญ คณะวิทยาศาสตร์
5. ศูนย์นวัตกรรมนาโน
โดย รองศาสตราจารย์โกสุม จันทศิริ คณะแพทยศาสตร์
6. หน่วยวิจัยฟิสิกส์ประสานมิตร
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์แก้ว อุดมสมุทรศิริ คณะวิทยาศาสตร์

7. ศูนย์ความเป็นเลิศทางวิद्यุตคณิต
โดย อาจารย์วรารณณ์ แสนพลพัฒน์ คณะวิทยาศาสตร์
8. ศูนย์พัฒนาและศึกษาฤทธิ์ทางชีวภาพของสมุนไพร
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรศรี เดชะปัญญา คณะแพทยศาสตร์
9. ศูนย์ความเป็นเลิศทางเภสัชศาสตร์ : การค้นพบ ออกแบบ และนำส่งยา
โดย รองศาสตราจารย์อรลักษณ์ แพร่ดกุล คณะเภสัชศาสตร์
10. ศูนย์ความเป็นเลิศทางจุลทรรศน์วิทยาทางด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์
โดย รองศาสตราจารย์วิภาวี อนุพันธ์พิศิษฐ์ คณะแพทยศาสตร์
11. ศูนย์วิจัยประสาทวิทยาศาสตร์
โดย รองศาสตราจารย์ปานสิริ พันธุ์สุวรรณ คณะแพทยศาสตร์
12. ศูนย์ดูแลและวิจัยผู้ป่วยติดเชื้อ เอช ไอ วี
โดย นายแพทย์วรพจน์ ตันติศิริวัฒน์ คณะแพทยศาสตร์
13. ศูนย์ความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์ศึกษา
โดย รองศาสตราจารย์ณสรณ์ ผลโภาค ศูนย์วิทยาศาสตร์ศึกษา

4. การก้าวเข้าสู่องค์กรการจัดการงานวิจัย

ภายหลังจากที่ได้ดำเนินการใน 3 ส่วนหลักไปแล้ว ทำให้มหาวิทยาลัยได้มองว่า การที่มหาวิทยาลัยขับเคลื่อนการดำเนินงานด้วยหน่วยงานเล็ก ๆ ได้แก่ ฝ่ายวิจัย ซึ่งมีรูปแบบการบริหารงานภายใต้สำนักงานอธิการบดีอีกทีหนึ่งนั้น ทำให้การบริหารงานในหลาย ๆ ส่วนติดขัดและไม่สะดวก คณะกรรมการบริหารงานวิจัยและฝ่ายวิจัยจึงได้พยายามที่จะดำเนินการในส่วนที่ก้าวหน้าต่อไป คือ การจัดตั้งสถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัยขึ้น

4.1 การจัดตั้งสถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย

แนวคิดในการจัดตั้งสถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัยนั้น ได้เกิดขึ้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในการบริหารงานในสภาพของฝ่ายวิจัย ที่ไม่สามารถขับเคลื่อนได้สะดวก เนื่องจากมีฐานะเป็นเพียงภาควิชาเล็ก ๆ หากเทียบกับคณะ สถาบัน สำนัก เท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างสะดวกและคล่องตัว ผู้บริหารมหาวิทยาลัย โดยผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ จึงได้ขับเคลื่อนและนำเรื่องดังกล่าวเสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนการวิจัย ครั้งที่ 1/2548 (28 มกราคม 2548) โดยมีเนื้อหาในการนำเสนอจากผลการปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุกที่ผ่านมา โดยเสนอในนามของสำนักงานบริหารยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย (Commission on Research Promotion and Knowledge Management : CORP-KM) ดังนี้

สำนักงานบริหารยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย

หลักการและเหตุผล

ตามแนวนโยบายการปรับโครงสร้างระบบการวิจัยของประเทศ โดยรัฐบาลเห็นความสำคัญของการปรับโครงสร้างระบบวิจัยของประเทศเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ (Knowledge-flow) เพิ่มเติมให้กับฐานองค์ความรู้ของประเทศ (Knowledge-stock) ทั้งนี้รัฐบาลตระหนักว่ากระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization) ในปัจจุบันทำให้เกิดผลกระทบและโอกาสต่อสังคมและเศรษฐกิจ ระบบการวิจัยของประเทศ การวิจัยและพัฒนา (Research and Development = R&D) ประกอบด้วยงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่ถูกจัดไว้อย่างเป็นระบบ บนพื้นฐานในอันที่จะเพิ่มพูนความรู้ ทั้งที่เกี่ยวกับคน วัฒนธรรมและสังคม และใช้ความรู้เหล่านี้ไปสู่ความสำเร็จใหม่ ๆ การวิจัย คือ กระบวนการสร้างความรู้อย่างเป็นระบบ บนพื้นฐานในอันที่จะเพิ่มพูนความรู้ ทั้งที่เกี่ยวกับคน วัฒนธรรมและสังคม และใช้ความรู้เหล่านี้ไปสู่ความสำเร็จใหม่ ๆ การวิจัย คือ กระบวนการสร้างความรู้อย่างเป็นระบบ บนพื้นฐานในอันที่จะเพิ่มพูนความรู้ ทั้งที่เกี่ยวกับคน วัฒนธรรมและสังคม และใช้ความรู้เหล่านี้ไปสู่ความสำเร็จใหม่ ๆ การวิจัย คือ กระบวนการสร้างความรู้อย่างเป็นระบบ มหาวิทยาลัยวิจัย หรือ Research University หมายถึง มหาวิทยาลัยที่เน้นการวิจัยหลักและมีความเป็นเลิศในการวิจัยของสาขาที่หลากหลายเพียงพอ และมีผลงานวิจัยที่ประจักษ์ ซึ่งหมายถึง มหาวิทยาลัยจะต้องเน้นที่การวิจัยเป็นหลักและต้องมุ่งสร้างความเป็นเลิศในการวิจัยของสาขาที่หลากหลายเพียงพอ และมีผลงานวิจัยที่ประจักษ์ต่อสังคม

“งานวิจัย” เป็นหนึ่งในภารกิจและพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันวิชาการ การวิจัยเป็นกลไกการสะสมความรู้ เพื่อเป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้ใหม่ สร้าง platform ของความรู้ และตอบคำถามของสังคมได้ทันเวลาที่ต้องการ อีกทั้งยังเป็นกระบวนการเรียนรู้ให้รู้สภาวะใหม่จะช่วยให้ปรับตัวอยู่ในสภาวะสมดุลได้ มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งรวมด้านวิชาการและองค์ความรู้ใหม่ให้กับสังคมอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจะชี้นำสังคมบนหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากงานวิจัยของบุคลากรในมหาวิทยาลัย หากนำวิจัยมาเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพของการผลิตบัณฑิตและการบริการวิชาการในวิชาชีพต่าง ๆ ก็เป็นการนำกระบวนการวิจัยเข้าสู่วิถีชีวิตของนักเรียน นักศึกษา อาจารย์ และประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นการเสริมสร้างคุณค่า การประกันคุณภาพทั้งการศึกษาและการบริการวิชาการ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนผู้บริโภคและสังคมโดยรวม ดังนั้นในฐานะที่มหาวิทยาลัยเป็นองค์กรหลักและมีพันธกิจที่สำคัญในการสร้างองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนต่อความต้องการสังคมดังกล่าว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องตระหนักและให้ความสำคัญในการที่จะสร้างองค์ความรู้เพื่อรองรับสังคมโดยใช้งานวิจัยเป็นพื้นฐาน ผลักดันหรือขับเคลื่อนให้เกิดกระบวนการดังกล่าว หรือกล่าวโดยนัยคือการก้าวไปของสถาบันอุดมศึกษาจะต้องก้าวไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย หรือ Research University ซึ่งจะถือเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่จะนำมหาวิทยาลัยสู่ยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ (knowledge-based society) ได้ในที่สุด

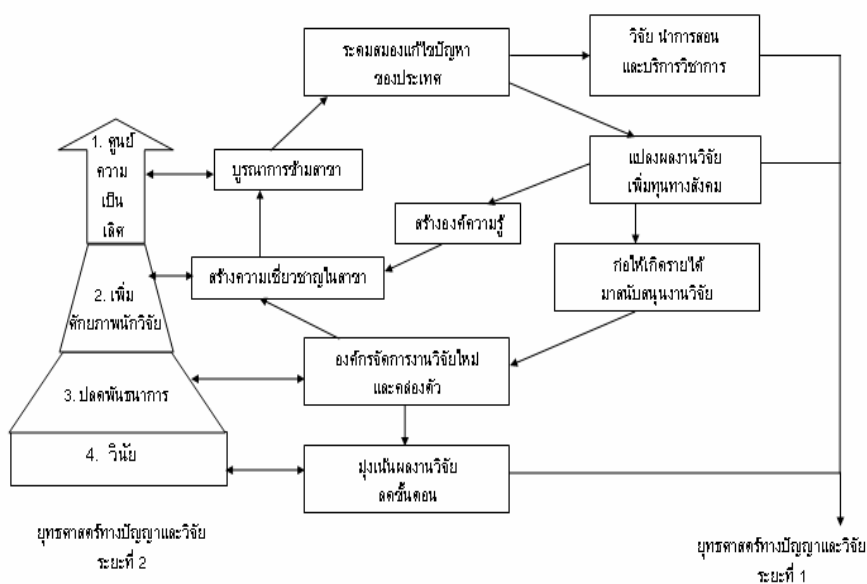
สภาพปัญหาของการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

เนื่องจากการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยที่ผ่านมาจะเป็นลักษณะของการบริหารงานในเชิงรับ โดยใช้การวางแผนนโยบายและแผนงานวิจัยไว้อย่างกว้าง แต่ไม่ได้กระทำการในเชิงรุกที่จะขับเคลื่อนทรัพยากรและทรัพยากรสินทางปัญญาที่มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าของไปในทิศทางที่เพิ่มสมรรถนะให้เป็นผู้เฝ้าระวังและชี้นำสังคมได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยโครงสร้างการบริหารเดิมและระเบียบมหาวิทยาลัยที่เข้มงวดไม่ก่อให้เกิดผลทางบวกในการส่งเสริมให้งานวิจัยมากขึ้น ทำให้ได้พบปัญหาในการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยสะสมมากมาย โดยพอสรุปเป็นประเด็นหลักๆ ได้ดังนี้

1. สัดส่วนของงบประมาณการบริหารงานวิจัยมีสัดส่วนน้อยมาก เมื่อเทียบกับงบประมาณเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยทั้งหมด ประมาณร้อยละ 1.6 ซึ่งไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดการพัฒนากระบวนการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ

2. สัดส่วนของนักวิจัยเมื่อเทียบกับบุคลากรสายวิชาการทั้งหมดมีสัดส่วนน้อย และสัดส่วนของบุคลากรที่มีตำแหน่งทางวิชาการในระดับสูงมีน้อยมากเมื่อเทียบกับบุคลากรสายวิชาการทั้งหมด
3. นโยบายการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ค่อนข้างกว้างและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในวงจำกัด ลำพังแต่ตัวนโยบายไม่สามารถปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในเชิงรุกอย่างแท้จริงไม่ได้
4. การบริหารงานด้านงบประมาณการวิจัย ขาดความคล่องตัว โดยติดขัดในระเบียบปฏิบัติที่ต้องยึดตามระเบียบการใช้งบประมาณของกระทรวงการคลังและระเบียบการใช้จ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยที่เคร่งครัด ไม่คล่องตัว
5. นักวิจัยขาดสิ่งจูงใจในการทำวิจัย ได้แก่ การเกิดความก้าวหน้าอันเป็นผลจากการพัฒนาและสร้างผลงานวิจัย การได้รับคำตอบแทน ไม่มีการบริการที่เป็นรูปธรรมที่ช่วยนักวิจัยอย่างเต็มที่ และความยุ่งยากของงานเอกสารกับฝ่ายวิจัย
6. บรรยากาศในการวิจัยของมหาวิทยาลัย และวัฒนธรรมในองค์กรของแต่ละหน่วยงานไม่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย แรงจูงใจค่อนข้างสูงจากงานบริการวิชาการและงานสอนหลักสูตรพิเศษ นอกจากนั้นภารกิจอื่นๆ นอกเหนือจากงานวิจัยที่ต้องรับผิดชอบนั้นมีมาก เช่นงานสอน งานบริหาร งานบริการ ทำให้มีระยะเวลาในการทำวิจัยค่อนข้างจำกัดและถือเป็นงานเสริม
7. การประสานงานและสร้างเครือข่ายของหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่งเสริมการวิจัยของหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัย ยังไม่ประสานกันและอยู่ในลักษณะต่างคนต่างทำ
8. หน่วยงานรองรับการบริหารงานวิจัยมีเป็นหน่วยงานเล็กและบุคลากรไม่พอเพียงที่จะมารองรับการปฏิบัติงาน จึงส่งผลกระทบต่อความรวดเร็วในการบริการแก่นักวิจัย และประสิทธิภาพในการบริหารงานวิจัย หากการบริหารงานวิจัยระดับมหาวิทยาลัยยังมีปัญหาความล่าช้าของระบบงาน ร่วมกับประสิทธิภาพความคล่องตัวในการทำงานแล้ว อาจารย์ ภาควิชาและคณะก็ไม่มี “ต้นแบบ” ที่ดีได้
9. ผลงานวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ต่อสังคมได้ค่อนข้างน้อย เนื่องจากงานวิจัยส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยยังอยู่บนความสนใจเฉพาะตัวของนักวิจัย ไม่ได้เกิดจากความต้องการของสังคมและยุทธศาสตร์ชาติ วาระแห่งชาติ ที่เป็นตัวกำหนดหัวข้อการวิจัย ปัญหานี้เป็นมาหลายยุคหลายสมัยและเกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยอีกหลายแห่ง ฝ่ายบริหารงานวิจัยต้องยึดยุทธศาสตร์นี้เพื่อสร้างงานวิจัยจากอุปสงค์ของชุมชน และนำผลงานวิจัยไปประยุกต์รับใช้สังคม
10. นักวิจัยยังคงสร้างผลงานวิจัยที่เน้นลักษณะเฉพาะของสายสาขาวิชาเฉพาะของแต่ละคณะ/สถาบัน โดยมิได้มีการสร้างผลงานวิจัยในเชิงบูรณาการร่วมกับสายสาขาวิชาอื่นทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ทำให้ประโยชน์ที่เกิดจากผลงานวิจัยนั้นยังไม่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ทันที
11. การเผยแพร่และนำองค์ความรู้ที่ได้จากผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์นั้นยังมีน้อยมาก ซึ่งจากดัชนีชี้วัดของมหาวิทยาลัยในเรื่องดังกล่าว ได้แก่ ผลงานตีพิมพ์ที่ได้รับการเผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ และผลงานที่ได้จดสิทธิบัตรของผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยยังอยู่ในระดับน้อยมาก
12. การขาดระบบสารสนเทศและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อช่วยในการบริหารงานวิจัยของหน่วยงานผู้ดูแลรับผิดชอบ ให้เกิดความสะดวกและรวดเร็ว ลดงานเอกสาร ลดการใช้กระดาษ ในการสื่อสารระหว่างนักวิจัยและหน่วยงานประสานงานวิจัย
13. การขาดฐานข้อมูลวิจัยที่มีความเชื่อมโยงผลงานวิจัยกับหน่วยงานที่ประสานและเกี่ยวข้องกับการวิจัยในระดับประเทศ จึงยังไม่สามารถทำให้เกิดรูปแบบการดำเนินงานที่เป็นเชิงบูรณาการได้อย่างแท้จริง
14. การทำงานวิจัยส่วนใหญ่อยู่ในขอบเขตของภาครัฐ ไม่ขยายวงกว้างไปยังหน่วยงานเอกชน เพื่อก่อให้เกิดผลหรือความคุ้มค่าในเชิงพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม
15. การขาดการติดตามและประเมินผลในภาพรวมอย่างเป็นระบบและครบวงจรของมหาวิทยาลัย

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ชัดว่ายังเป็นปัญหาหลักที่ทำให้การขับเคลื่อนไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒยังไม่สามารถทำได้เต็มที่นัก ดังนั้นเพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถผลักดันหรือขับเคลื่อนให้เกิดการทำวิจัยอย่างสร้างสรรค์มีการศึกษาทางทฤษฎีหรือทางปฏิบัติที่ค้นคว้าอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ซึ่งข้อมูล หลักการ หรือข้อสรุปรวม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ของมนุษย์ วัฒนธรรม และสังคม และรวมไปถึงการจัดการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในลักษณะต่างๆ ต่อสังคมในอนาคต งานวิจัยที่เกิดขึ้นสามารถสอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจใหม่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงแบบพลวัต ซึ่งจะมีการเกิดนวัตกรรมใหม่ๆ ขึ้นเสมอ (Knowledge best economy), สร้างระบบคุณภาพที่ดี (Quality best economy, ต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพดีเยี่ยม (Human best economy), ความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงสู่สิ่งที่ดีกว่า (Change best economy), คำนี้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นระหว่างสิ่งใหม่กับสิ่งเก่า (Interaction) และความสมดุลระหว่างคนกับธรรมชาติ (Balance human and nature) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งนักวิจัย มหาวิทยาลัยและสังคมในทุกภาคส่วนได้นั้น มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีการปรับโครงสร้างภายในมหาวิทยาลัยเพื่อเอื้ออำนวยให้เกิดมิติใหม่แห่งการวิจัยของมหาวิทยาลัยให้เป็นผู้นำสังคมยุคใหม่ ซึ่งเป็นยุคแห่งสารสนเทศไร้ขอบเขตและไร้ทิศทาง และสามารถรองรับพันธกิจและแก้ไขสภาพปัญหาดังกล่าวได้ รายละเอียดตามรูป การสังเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหการบริหารงานวิจัย

รูปที่ 1-13 ภาพการสังเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหการบริหารงานวิจัย

ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงได้เสนอขอจัดตั้ง สำนักงานบริหารยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย (Commission on Research Promotion and Knowledge Management : CORP-KM)

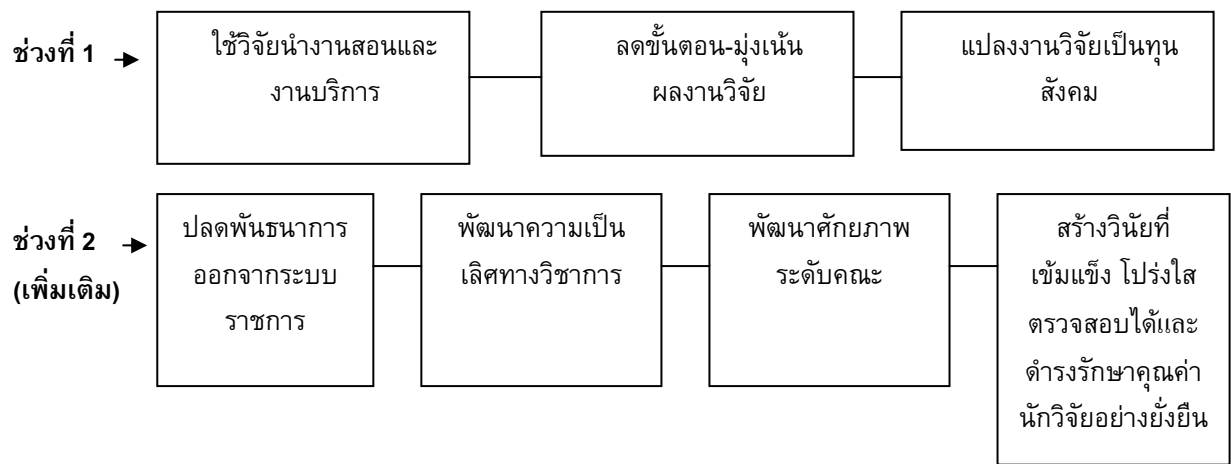
วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยเป็นผู้นำความรู้ เจตคติ และจิตวิญญาณ มาร่วมสร้างงานวิจัยที่สนองตอบต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีอยู่อย่างต่อเนื่องในสังคม เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ

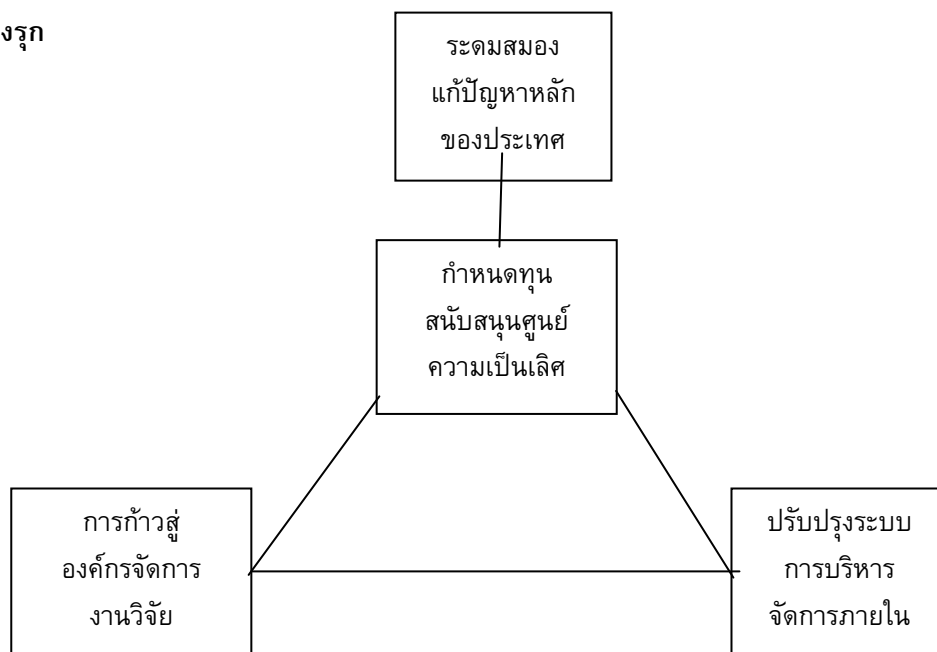
พันธกิจ

1. เสริมสร้างสมรรถนะด้านงานวิจัยของบุคลากรและกลุ่มบุคลากรในมหาวิทยาลัย
2. ขับเคลื่อนให้เกิดกระแสแห่งการพัฒนาในประชาคมของมหาวิทยาลัย
3. จัดการองค์ความรู้ที่เกิดจากงานวิจัยเพื่อการทำงานและกิจกรรมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดทุนทางสังคม คุณภาพชีวิต สร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อประโยชน์สุขต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม
4. ประสานงานให้เกิดกระบวนการวิจัย แต่จะไม่ทำวิจัยเอง (in-house research)
5. ดำรงรักษาคุณค่านักวิจัยอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การวิจัยเชิงรุก

กลยุทธ์เชิงรุก

โครงสร้างการบริหารจัดการ

หลักการบริหารจัดการของสำนักงานฯ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์และบรรลุเป้าหมาย รูปแบบการบริหารจัดการประกอบด้วย

1. บริหารกิจอิสระและกำกับโดยคณะกรรมการ (Board) โดยมีอธิการบดีเป็นประธานและรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายดูแลงานวิจัยเป็นกรรมการและเลขานุการ
2. บริหารงานแยกอิสระจากสำนักงานอธิการบดี ในรูปแบบสำนักงานโดยมีรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายดูแลงานวิจัยเป็นเลขาธิการโดยตำแหน่ง และมีระเบียบการบริหารเงินรายได้จำเพาะของสำนักงาน
3. ดำเนินงานโดยคณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีเลขาธิการสำนักงานฯเป็นประธาน

รูปแบบของการบริหารสำนักงานบริหารยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย ดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการสำนักงานบริหารยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย

บทบาทหน้าที่

1. กำหนดทิศทางนโยบายการวิจัยของมหาวิทยาลัย
2. พัฒนางานวิจัยให้สอดคล้องกับพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย
3. วางหลักเกณฑ์ แนวทางการบริหารจัดการสำนักฯ
4. บริหารกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย

องค์ประกอบ

1. อธิการบดี	ประธานกรรมการ
2. รองอธิการบดีฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 คน	กรรมการ
3. คณบดี หรือผู้อำนวยการสถาบันหรือสำนัก จำนวน 3 คน	กรรมการ
4. ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก จำนวน 3 คน	กรรมการ
5. เลขาธิการ	กรรมการและเลขานุการ

2. คณะกรรมการดำเนินงานวิจัย

บทบาทหน้าที่ พัฒนาแนวคิดและกรอบภารกิจหลักของการจัดการงานวิจัยไว้ ดังนี้

1. การสร้างแนวร่วมพันธมิตรการวิจัยของแต่ละคณะ (Alignment the Alliances)
2. การสร้างขอบเขตและชุดโครงการวิจัยร่วมกัน (Scope and Plan Formulation)
3. การระดมทรัพยากรเพื่อให้สามารถดำเนินการร่วมกัน (Resource Mobilization)
4. การติดตามและประเมินผลชุดโครงการวิจัยอย่างเป็นระบบ (Monitoring and Evaluation)

องค์ประกอบคณะกรรมการดำเนินงานวิจัย

1. เลขาธิการสำนักงานฯ	ประธานกรรมการ
2. รองคณบดีฝ่ายวิจัยหรือเทียบเท่าของคณะ สถาบัน สำนัก	กรรมการ
3. ผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอก จำนวน 4 คน	กรรมการ
4. รองเลขาธิการสำนักงานฯ	กรรมการ
5. รองเลขาธิการศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการ	กรรมการและเลขานุการ
6. หัวหน้าฝ่ายอำนวยการสำนักงาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

3. คณะกรรมการบริหารสำนักงานฯ

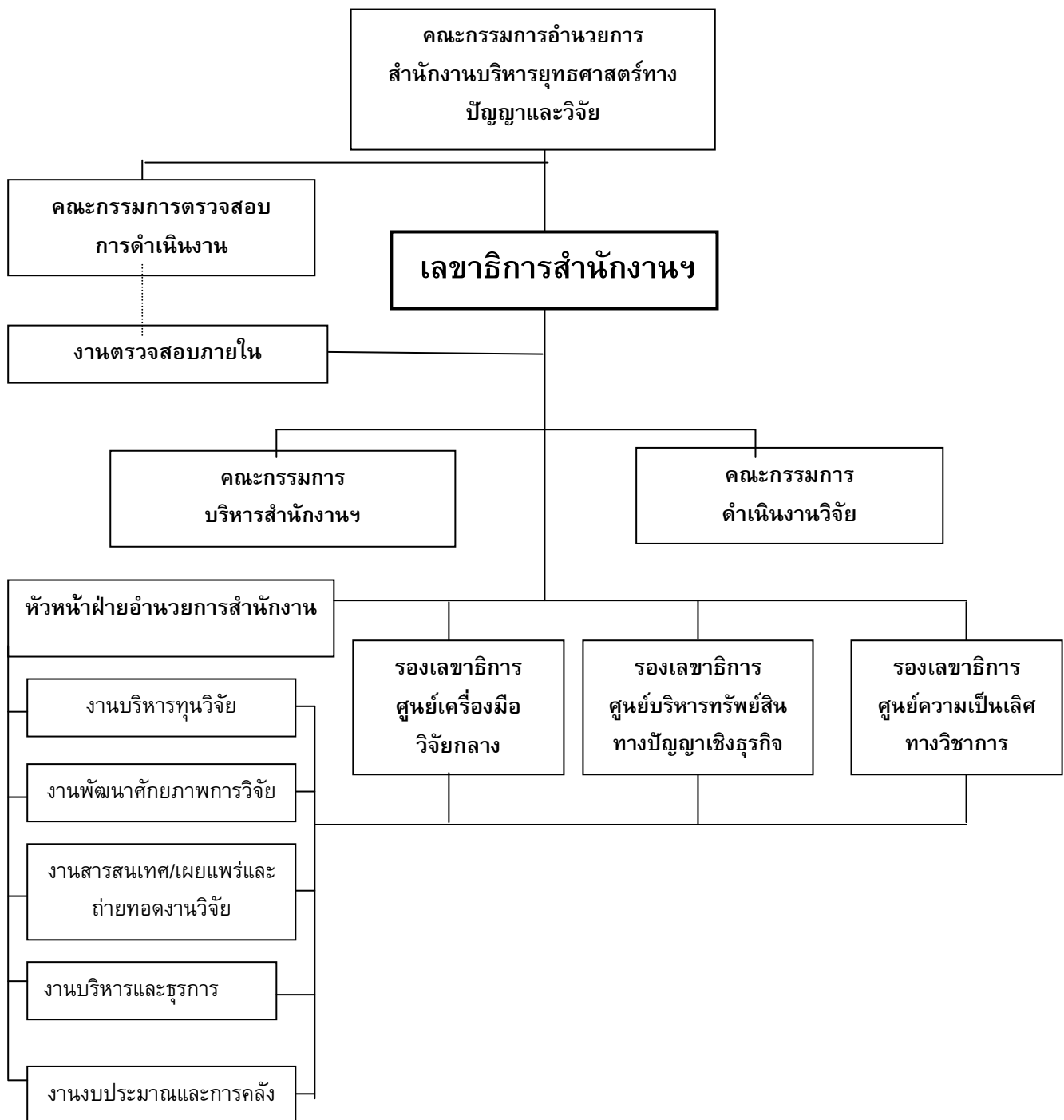
บทบาทหน้าที่

1. ปรับปรุงการบริหารจัดการภายในให้เป็น one-stop service
2. ปรับระเบียบและโครงสร้างการบริหารภายในมหาวิทยาลัยให้อำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัย
3. บริหารงบประมาณของสำนักงานฯ

องค์ประกอบ

1. เลขานุการ	ประธานกรรมการ
2. รองเลขานุการ กำกับศูนย์เครื่องมือวิจัยกลาง	กรรมการ
3. รองเลขานุการ กำกับศูนย์บริหารทรัพย์สินทางปัญญาเชิงธุรกิจ	กรรมการ
4. รองเลขานุการ กำกับศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการ	กรรมการ
5. หัวหน้าฝ่ายอำนวยการสำนักงานฯ	กรรมการและเลขานุการ

โครงสร้างองค์กร สำนักงานบริหารยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย

ทั้งนี้ในการเสนอเรื่องและขับเคลื่อนนั้น ยังได้มีการเสนอเรื่องอย่างต่อเนื่อง โดยได้นำเสนอต่อภา
มหาวิทยาลัย เมื่อเดือนเมษายน 2549 และสภามหาวิทยาลัยเห็นชอบในการจัดตั้งสถาบันฯ ดังกล่าว แต่ต้อง
ให้รับแก้ในรายละเอียด ซึ่งผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการได้เสนอต่อคณะกรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริม
และพัฒนการวิจัย ครั้งที่ 3/2549 (3 พฤษภาคม 2549) , ครั้งที่ 4/2549 (21 กรกฎาคม 2549) เรื่อยมา แต่
ขณะนี้ด้วยปัญหาเชิงนโยบาย จึงทำให้การดำเนินงานในเรื่องนี้อยู่ระหว่างชะลอเรื่อง

4.2 การส่งเสริมเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

มหาวิทยาลัยได้พยายามส่งเสริมและสนับสนุนให้ผลงานวิจัยได้เผยแพร่และถ่ายทอดสู่สังคม และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ฝ่ายวิจัยได้ผลักดันด้วยการกำหนดและเพิ่มภาระงานของฝ่ายเพื่อรองรับการดำเนินงานเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาขึ้นมา ซึ่งต้องทำหน้าที่ในการให้บริการด้านการประสานงานเพื่อนำผลงานวิจัยหรือทรัพย์สินทางปัญญาของบุคลากรของมหาวิทยาลัยได้รับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาโดยฝ่ายวิจัยได้เสนอคณะกรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย ครั้งที่ 1/2548 (28 มกราคม 2548) และ ครั้งที่ 2/2548 (9 มิถุนายน 2548) เห็นชอบในการแผนการดำเนินงานเพื่อกิจกรรมของการส่งเสริมของการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการนำผลงานวิจัยไปขอรับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา โดยให้ครอบคลุมถึงการจดสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ และการจดอนุสิทธิบัตร

สำหรับการดำเนินงาน ฝ่ายวิจัยโดยเริ่มดำเนินการประชาสัมพันธ์และเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 และได้นำผลงานวิจัยที่บุคลากรของมหาวิทยาลัยส่งเรื่องผ่านฝ่ายวิจัย ไปดำเนินการเพื่อขอจดคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อเดือน ตุลาคม 2549 ซึ่งมีผลงานที่ส่งเรื่องเพื่อขอให้ดำเนินการจำนวน 7 เรื่อง จำแนกเป็น ลิขสิทธิ์ 2 เรื่อง และสิทธิบัตร 5 เรื่อง ซึ่งมีเรื่องผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากกรมทรัพย์สินทางปัญญาเพียง 4 เรื่อง ซึ่งขณะนี้ มีลิขสิทธิ์ที่ได้รับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา 1 เรื่อง และสิทธิบัตรอีก 3 เรื่อง ที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบโดยละเอียดจากทางกรมทรัพย์สินทางปัญญา อีก 3 เรื่องโดยมีรายละเอียดดังนี้

ได้รับการคุ้มครองแล้ว

1. ระบบสารสนเทศการวิจัย (Ransys) (ลิขสิทธิ์)

โดย ศาสตราจารย์ นพ.สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล คณะแพทยศาสตร์

อยู่ระหว่างการตรวจสอบโดยละเอียดจากกรมทรัพย์สินทางปัญญา

1. เครื่องมือช่วยผูกเนื้อเยื่ออัตโนมัติในการผ่าตัดโดยใช้กล้องสอดใส่ในช่องท้อง (สิทธิบัตร)

โดย ศาสตราจารย์ นพ.สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล คณะแพทยศาสตร์

2. อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนแบบเปลือกและท่อขดแบบสปริง (สิทธิบัตร)

โดย อาจารย์ไพศาล นาผล คณะวิศวกรรมศาสตร์

3. หม้อประหยัพลังงาน (สิทธิบัตร)

โดย อาจารย์ไพศาล นาผล คณะวิศวกรรมศาสตร์

อยู่ระหว่างการแก้ไข และไปยื่นตรวจสอบจากกรมทรัพย์สินทางปัญญา ครั้งที่ 2

1. อุปกรณ์ช่วยยึดสัณฐานสำหรับกระดูก (สิทธิบัตร)

อาจารย์พิศมัย พันธุ์อภัย คณะวิศวกรรมศาสตร์

2. สโตรโบสโคปแบบมอเตอร์ (สิทธิบัตร)

อาจารย์ทง อัครธีรานนท์ คณะศึกษาศาสตร์

อยู่ระหว่างการส่งคืนไปให้นักวิจัยแก้ไข

1. สโตรโบสโคปแบบมอเตอร์ (สิทธิบัตร)

อาจารย์ทง อัครธีรานนท์ คณะศึกษาศาสตร์

2. สื่อนวัตกรรมวิชาทฤษฎีดนตรีสากล (ลิขสิทธิ์)

อาจารย์สมชาย อัสวโกวิท คณะศิลปกรรมศาสตร์

นอกจากนี้ ยังมีผลงานวิจัยที่ได้รับทุนจากเงินรายได้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้รับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเรียบร้อยแล้ว ด้วยการประสานงานของศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผ่านหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจ หรือ UBI ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้แก่ ผลงาน “หมากฝรั่งเลิกระบหรี่หรือหมากฝรั่งผสมนิโคติน” ของ รองศาสตราจารย์ยัง ยุทธ ดันทุลเวสส สังกัด คณะวิทยาศาสตร์ ดังจะเห็นได้จากการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ

4.3 การพัฒนาศักยภาพนักวิจัย

มหาวิทยาลัยดำเนินการในส่วนที่จะพัฒนาศักยภาพการวิจัย ด้วยการจัดประชุมเพื่อพัฒนาศักยภาพการวิจัยหลายครั้ง โดย

ครั้งที่ 1 จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “Academic Writing” ขึ้น ในวันศุกร์ที่ 25 กุมภาพันธ์ 2548

ครั้งที่ 2 จัดโครงการประชุม “ทิศทางและนโยบายการวิจัยของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญา” ขึ้น ในวันศุกร์ที่ 2 กันยายน 2548

ครั้งที่ 3 จัดโครงการโครงการประชุม “วัน มศว วิชาการ” ขึ้น ในระหว่างวันที่ 22 – วันที่ 24 พฤศจิกายน 2548

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ (Chapter 5)

สภาพปัญหาของระบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยของรัฐ มักเกิดจากปัญหาภายใน ที่มีรูปแบบลักษณะของการบริหารงานในเชิงรับ กล่าวคือ จะมีการวางแผนนโยบายและแผนงานวิจัยไว้อย่างกว้าง แต่ในการดำเนินงานจริงนั้นกลับไม่ได้กระทำการในเชิงรุกที่จะขับเคลื่อนการบริหารงานให้ก้าวไปสู่เป้าหมาย ดังนั้นผลลัพธ์ที่ได้ไม่ว่าจะเป็นผลงานวิจัยที่เกิดขึ้น ทรัพยากรและทรัพยากรสิ้นทางปัญญาที่มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าของไม่สามารถนำไปเพิ่มสมรรถนะและชี้นำสังคมได้อย่างที่ควรจะเป็น ทั้งอาจเป็นเพราะโครงสร้างการบริหารงานแบบราชการ ที่จะถูกควบคุมด้วยระเบียบมหาวิทยาลัยที่เข้มงวด แม้จะส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการวิจัยมากเพียงใดก็ตาม แต่การที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบราชการกลับทำให้เกิดผลทางลบในการส่งเสริมให้มีความวิจัยมากขึ้น เพราะทำให้เกิดอุปสรรคในการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมากมาย

ซึ่งจากประเด็นปัญหาดังกล่าว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ดำเนินการแก้ปัญหาการบริหารงานวิจัยใหม่ในลักษณะเชิงรุกมากขึ้น โดยดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ดำเนินการปรับระเบียบการบริหารงานวิจัยในด้านของการเงิน การคลัง ให้มีความคล่องตัว และสะดวกต่อนักวิจัย
2. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อติดตามและประเมินผลโครงการวิจัยในเชิงรุกอย่างครบวงจร
3. ดำเนินการสร้างระบบสารสนเทศวิจัยให้สามารถทำเอกสารธุรกรรมของโครงการวิจัยผ่านเว็บไซต์ และทำให้การบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยอยู่บนฐานข้อมูลเดียวกัน ทำให้ผู้บริหารงานวิจัยสามารถบริหารงานในลักษณะ Over All ที่สามารถเห็นภาพรวมที่เชื่อมประสานกันทุกหน่วยงานได้

แต่ทั้งนี้เพื่อให้การปรับระบบการบริหารงานวิจัยขับเคลื่อนไปได้อย่างต่อเนื่อง จึงได้ดำเนินการปรับระบบการบริหารงานวิจัยเพิ่มเติมต่ออีกช่วงหนึ่ง โดยการวางแผนการดำเนิน เพื่อปรับระบบการบริหารงานที่เกี่ยวเนื่องอีก 4 ส่วน คือ การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการภายใน, การระดมสมองเพื่อให้เกิดโจทย์การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหลักของประเทศ, การส่งเสริมและสนับสนุนทุนเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ และท้ายที่สุดคือการก้าวสู่การเป็นองค์กรจัดการงานวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในการศึกษาใช้รูปแบบการศึกษาจากการวิเคราะห์เอกสารและการสังเกตอย่างมีส่วนร่วม ในการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภายหลังจากการปรับระบบการบริหารงานวิจัยในระหว่างช่วง ปีงบประมาณ 2548 – 2549 (ตุลาคม 2547 – ตุลาคม 2549) ด้วยการเก็บข้อมูลจาก เอกสาร ยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนการดำเนินงานวิจัยของมหาวิทยาลัย ผลของการประชุมคณะกรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย ผลของการประชุมคณะกรรมการบริหารงานวิจัย ผลของการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และการประชุมระดมสมองต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลของการจัดประชุมเพื่อพัฒนาศักยภาพการวิจัยต่าง ๆ และรายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรม/รายงานจากผลการสำรวจความพึงพอใจของการดำเนินงานบริหารวิจัย ของฝ่ายวิจัยประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานวิจัย ทั้งในฐานะของคนที่กำหนดนโยบาย ผู้ใช้นโยบาย และหน่วยงานที่นำนโยบายไปใช้ในการปฏิบัติ ซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายกลุ่ม คือ คณะกรรมการบริหารงานวิจัย คณะกรรมการบริหารเงินกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการวิจัย

คณะกรรมการบริหารงานวิจัย ของคณะ สถาบัน สำนัก ผู้ประสานงานหน่วยงานบริหารงานวิจัย และนักวิจัยที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย

ผลการศึกษา

1. การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการภายใน

การปรับระบบการบริหารจัดการภายในนั้น มีปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องในหลายส่วนคือ ผู้ที่จะทำงาน อันได้แก่ คณะกรรมการดำเนินงานที่จะเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนงาน และกระบวนการทำงาน ซึ่งนอกจากจะต้องปรับระบบการบริหารงานแบบใหม่ให้เอื้อต่อการดำเนินงานวิจัยแล้ว การลดขั้นตอนการของการทำงานแบบราชการเป็นสิ่งจำเป็น

ในการปรับรูปแบบการบริหารงานในลักษณะคณะกรรมการ แม้จะลดปัญหาการยึดอำนาจสู่ศูนย์กลาง และความเป็นธรรมในระบบการบริหารจัดการงานวิจัยได้ แต่ปัญหาก็เปลี่ยนไปอยู่ในเรื่องของ การประสานงานเพื่อให้คณะกรรมการบริหารงานวิจัยได้ดำเนินงานเพราะในทุกกระบวนการการบริหารงานจะขึ้นอยู่กับคณะกรรมการตั้งแต่ขั้นตอนการพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย การติดตามและประเมินผลโครงการวิจัย และท้ายที่สุดคือการประเมินรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ซึ่งการที่มอบภาระหน้าที่ทั้งหมดไปอยู่ที่คณะกรรมการบริหารงานวิจัย อาจมีข้อต่อเกิดขึ้นได้เนื่องจากภาระงานของคณะกรรมการบริหารงานวิจัยมีมากอยู่แล้ว การนัดประชุมเพื่อให้คณะกรรมการดำเนินงานก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานติดขัดและล่าช้า นอกจากนี้หน่วยงานที่รองรับการดำเนินงานต้องมีความเข้มแข็งและมีความสามารถในการประสานงาน เพราะจุดที่สำคัญคือหน่วยงานประสานงานระหว่างนักวิจัยและกลุ่มคณะกรรมการบริหาร

ระเบียบราชการยังคงเป็นสิ่งที่ยังต้องปฏิบัติ ดังนั้นมหาวิทยาลัยจะต้องผลักดันให้ระเบียบที่เกี่ยวข้องส่งผลต่อติดขัดในการดำเนินงานวิจัยให้น้อยที่สุด

2. การระดมสมองเพื่อให้เกิดโจทย์การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหลักของประเทศ

เป็นแนวคิดที่ดีในการที่จะสร้างโจทย์วิจัยในการแก้ไขปัญหาหลักของประเทศได้ เนื่องจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องดังกล่าว ได้แก่ นักวิจัย คณะกรรมการบริหารงานวิจัย ได้มีโอกาสพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งนอกจากจะทำให้มีการกำหนดกรอบให้ไปในทิศทางเดียวกันได้แล้ว การมีโอกาสนพบกันจะทำให้เกิดระบบของการเป็นพี่เลี้ยงที่ดีต่อกันได้ด้วย แต่ทั้งนี้สิ่งสำคัญที่ทำให้การขับเคลื่อนระบบนี้ก้าวต่อไปได้ คือ หน่วยประสานงานที่จะต้องทำหน้าที่รองรับและต้องมีผู้รับผิดชอบงานต่อที่จะทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มนักวิจัยที่เกิดขึ้นกับตัวผู้ทรงคุณวุฒิ

1. การส่งเสริมและสนับสนุนทุนเพื่อสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ

ปัญหาส่วนใหญ่ยังคงเป็นเรื่องของงบประมาณในการขับเคลื่อนให้มีการสนับสนุนทุนวิจัย แม้จะมีการประกาศทุนหรือออกแบบทุนวิจัยเพื่อให้รองรับกับผู้ที่ต้องการทำวิจัย และสอดคล้องกับโจทย์วิจัยแล้ว แต่หากขาดงบประมาณในการขับเคลื่อน ย่อมทำให้การดำเนินงานก้าวไปไม่ได้ ดังนั้นหน่วยงานที่มุ่งจะผลักดันให้มหาวิทยาลัยก้าวหน้าไปสู่องค์กรที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการโดยใช้พื้นฐานของการวิจัย หน่วยงานจำเป็นต้องมีงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ

2. การก้าวสู่การเป็นองค์กรจัดการงานวิจัย

ตามที่ได้กล่าวไปข้างต้นในการดำเนินงานทั้ง 3 ข้อ จะพบว่าหน่วยงานประสานงานเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการที่จะผลักดันให้การบริหารงานเชิงรุกก้าวไปได้ ดังนั้น องค์กรจำเป็นต้องมีความสะดวกในการบริหารงาน และต้องทำหน้าที่ได้ครบถ้วนในการที่จะส่งเสริม สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยกลายเป็นคลังความรู้ทางวิชาการ โดยจำเป็นต้องมีการบริหารงานที่ดี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการทำหน้าที่ประสานงาน การส่งเสริมสนับสนุนบรรยากาศทางวิชาการ การพัฒนาศักยภาพการวิจัย และการสร้างสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินงานวิจัย

แต่ในการจัดตั้งองค์กรใด ๆ ก็ตาม เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เนื่องจากในระบบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยยังคงอยู่ในรูปแบบของการบริหารราชการ ดังนั้นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การขับเคลื่อนสู่การเป็นองค์กรจัดการงานวิจัยได้ จะต้องเริ่มต้นที่นโยบายเป็นสำคัญ ดังจะเห็นได้ชัดจากการดำเนินงานว่า แม้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการปฏิบัติจะเป็นจุดเริ่มต้นเพื่อผลักดันให้มหาวิทยาลัยก้าวไปสู่มหาวิทยาลัยวิจัย แต่หากนโยบายของมหาวิทยาลัยไม่เห็นความสำคัญการผลักดันให้เป็นไปตามเป้าหมายก็คงทำไม่ได้สำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ในการปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุกที่ได้ผล คือต้องปรับโครงสร้างภายในมหาวิทยาลัยและใช้ระบบสารสนเทศมาพัฒนาให้รองรับพันธกิจและแก้ไขสภาพปัญหา จึงจะสามารถผลักดันและขับเคลื่อนให้ก้าวไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัย หรือ Research University อันจะนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยสู่ยุคสังคมแห่งการเรียนรู้ (knowledge-based society) อย่างยั่งยืนในสังคมไทยตลอดไปได้

ภาคผนวก

โครงการปรับระบบการบริหารงานวิจัยเชิงรุก

ชื่อผู้วิจัย : สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล¹, ปิยวรรณ บุญเพ็ญ², กรอุษา ศรีสุวรรณ³ และ จิตรลดา สีง่า⁴

ที่อยู่ : ฝ่ายวิจัย สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ

บทคัดย่อ

สภาพปัญหาการบริหารงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่ มักเป็นลักษณะของการบริหารงานเชิงรับ มีการวางแผนนโยบายและแผนงานวิจัยไว้อย่างกว้าง แต่ไม่ได้กระทำการในเชิงรุกที่จะขับเคลื่อนทรัพยากรและทรัพยากรสินทางปัญญาที่มหาวิทยาลัยเป็นเจ้าของไปในทิศทางที่เพิ่มสมรรถนะให้เป็นผู้เฝ้าระวังและชี้แนะสังคมได้อย่างต่อเนื่อง และด้วยโครงสร้างการบริหารงานแบบราชการ ระเบียบมหาวิทยาลัยที่เข้มงวดไม่ก่อให้เกิดผลทางบวกในการส่งเสริมให้มีงานวิจัยมากขึ้น ทำให้เกิดอุปสรรคในการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมากมาย ดังนั้นกระบวนการหลักที่มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการและเกิดผลที่น่าพอใจ คือการปลดพันนาการจากระบบราชการ

รูปแบบของการศึกษาครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อค้นหาจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) ของการบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (ปี 2544 – 2547) และนำผลมาสังเคราะห์หาอุปการการบริหารงานวิจัยที่เหมาะสมที่สามารถแก้ไขปัญหาการวิจัยในอดีต โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยผ่านการประชุมระดมสมองของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบการบริหารงานวิจัยทั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย คณะกรรมการบริหารงานวิจัยและผู้บริหารงานวิจัยระดับหน่วยงานย่อยภายใต้สังกัดของมหาวิทยาลัยรวมถึงนักวิจัย โดยได้นำรูปแบบแนวทางดังกล่าวมาทดลองใช้พร้อมประเมินผลสำเร็จและปรับแก้ไปพร้อมกันจนเกิดเป็นรูปแบบการบริหารงานวิจัยลักษณะใหม่ ที่มีความเข้มแข็ง คล่องตัว และเกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

ผลการวิจัย คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับระเบียบทางการเงินการคลังให้มีความคล่องตัว สามารถปรับเปลี่ยนรายการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติงานวิจัยยิ่งขึ้น นักวิจัยสามารถดำเนินงานวิจัยได้สะดวกโดยไม่ต้องกังวลกับงานเอกสารและระเบียบที่ติดขัด และการประสานงานกับฝ่ายวิจัยสามารถทำได้อย่างสะดวก ไร้ข้อจำกัดทางด้านเวลาและสถานที่เพราะระเบียบได้เอื้อต่อการทำงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ด้วย โดยมหาวิทยาลัยได้สร้างระบบบริหารงานวิจัยผ่านอิเล็กทรอนิกส์เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อบริหารงานวิจัย (RANsys) ขึ้น ซึ่งนอกจากจะเป็นเครื่องมือในการบริหารงานวิจัยที่แสดงข้อมูลในภาพรวมอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารงานวิจัยแล้ว ยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยจัดเก็บข้อมูลและสามารถแสดงดัชนีชี้วัดตามเกณฑ์มาตรฐานของ กพร และ สมศ ให้กับมหาวิทยาลัยด้วย

ผลกระทบที่เกิดจากการปลดพันนาการดังกล่าวทำให้รูปแบบการทำวิจัยของประชาคมวิจัยในมหาวิทยาลัยเปลี่ยนไป โดยข้อกำหนดของการปรับระเบียบทางการเงินที่เอื้อประโยชน์ต่อการวิจัยนั่นเอง ทำให้มหาวิทยาลัยต้องเข้มข้นในเรื่องของการพิจารณาให้ทุน ต้องมีกระบวนการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของงานวิจัยอย่างครบวงจร ตั้งแต่การสร้างโจทย์วิจัยร่วมกันระหว่างผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิจัย การเปิดให้มีเวทีเพื่อเสนอขอรับทุนและชี้แจงงบประมาณต่อหน้าผู้ทรงคุณวุฒิอย่างเข้มข้น การติดตามและตรวจสอบโครงการวิจัยโดยยึดผลงาน (Output) เป็นเงื่อนไขหลักของการเบิกจ่ายเงิน การสร้างรางวัลจูงใจโดยมีโบนัสของผลงานวิจัยที่ตรงเวลา ทำให้บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการทำงานวิจัยของมหาวิทยาลัยมีสีสัน ทำหาย เกิดแรงกระตุ้นต่อประชาคมวิจัย จากเดิมที่ขมขื่นในลักษณะรับนโยบายแบบสั่งการกลายเป็นการตื่นตัวและเฝ้าความสนใจได้